

LATVIJAS REPUBLIKAS AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

Kr. Valdemāra 10/12, Rīgā, LV-1473, tālr. 7210124, telefakss 7212307
www.mod.gov.lv, e-mail: kanceleja@mod.gov.lv

2006.g. 7.aprīlī
Rīgā

Noteikumi Nr.8-not

Ierindas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar
Valsts pārvaldes
iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas
2.punktu*

I. Vispārīgie noteikumi

1. Ierindas noteikumu (turpmāk – Noteikumi) mērķis ir noteikt karavīru ierindas veidus un paņēmienus, kārtību, kādā karavīri pārvietojas ar un bez ieročiem, ierindas skates kārtību, karavīru pienākumus pirms nostāšanās ierindā un ierindā, kā arī karavīru pārvietošanās īpatnības militārajās ceremonijās.

2. Noteikumi ir saistoši visām Aizsardzības ministrijas (turpmāk – AM) un Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk – NBS) struktūrvienībām, kā arī AM padotībā esošajām iestādēm, kas piedalās vai sniedz atbalstu Noteikumos noteikto darbību plānošanā, sagatavošanā, mācībā, izpildē un kontrolē.

3. Sadarbību šajos Noteikumos noteiktās kārtības piemērojamībā (piem., militāro ceremoniju izpildē u.tml.) ar citu Ministru kabineta locekļu padotībā esošām iestādēm nodrošina, pamatojoties uz noslēgto starpresoru vienošanos un sadarbības līgumu nosacījumiem.

4. Šajos Noteikumos militārais formējums ir aprakstīts šādi: 8 (astoņi) karavīri nodaļā, 4 (četras) nodaļas vadā, 4 (četri) vadi rotā un 5 (piecas) rotas bataljonā. Tur, kur šis sadalījums atšķiras, pieņem attiecīgajam militārajam formējumam noteikto struktūru.

5. Noteikumos aprakstīta rīcība ar ieroci, karavīram darbojoties ar trieciensauteni M16A1 un AK-4, darbībai ar citiem ieročiem piemēro Noteikumos noteiktās komandas, bet ņemot vērā katra ieroča uzbūves īpatnības.

6. Personu, kura pārkāpj vai neievēro šajos Noteikumos minētās prasības, sauc pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

7. Atbilstoši savas kompetences jautājumiem Noteikumos noteikto prasību izpildi kontrolē AM valsts sekretārs, NBS komandieris un Militārās izlūkošanas un drošības dienesta priekšnieks.

8. Noteikumos lietotie termini un definīcijas:

8.1. **ierinda** – noteikts karavīru vai transportlīdzekļu sakārtojums kopējai darbībai;

8.2. **rinda** – ierinda, kurā karavīri, apakšvienības vai transportlīdzekļi stāv vienā līnijā cits citam blakus;

8.3. **kolonna** – ierinda, kurā karavīri, apakšvienības vai transportlīdzekļi stāv cits aiz cita:

8.3.1. var būt kolonna pa vienam, diviem, trīs, četriem un vairākiem. Mazāk par 5 (pieciem) karavīriem stājas kolonnā pa vienam. Kolonnā apakšvienību nostāda gājienam vai izvērstai ierindai;

8.3.2. kolonnas priekšējo daļu sauc par kolonnas **galvgali**, aizmuguri – par kolonnas **galu**;

8.3.3. **kolonnas garums** – attālums no kolonnas galvgaļa līdz kolonnas galam;

8.3.4. kolonnas sauc pēc tās apakšvienības lieluma, kas veido kolonnu, un pēc to karavīru skaita vai tās daļas lieluma, kas stāv kolonnas galvgalī, piemēram: *rotas (vada) grupu kolonna*; *rotas (vada, grupas) kolonna pa divi (pa vienam)*;

8.4. **līnija** – militāro formējumu apakšvienību (vienību) vai transportlīdzekļu novietojums viens otram blakus dažādās ierindās un ar dažādām atstarpēm;

8.5. **flangs** – ierindas puse no ierindas vidus: pa labi – labais, pa kreisi

– kreisais;

8.6. **flanga gals** – labajā (kreisajā) flangā izvietotais pēdējais karavīrs, transportlīdzeklis vai apakšvienība (vienība);

8.7. **fronte** – ierindas virziens, pret kuru karavīrs stāv ar seju (transportlīdzeklis – ar priekšpusi);

8.8. **aizmugure** – fronte pretējais virziens (ierindai aiz muguras);

8.9. **špalera** – ierindas veids, kurā karavīri ir izkārtoti 2 (divās) rindās ar skatu viens pret otru komandiera noteiktos attālumos, ņemot vērā karavīru uzdevumus un izvietojšanās vietas lielumu;

8.10. **divrindu ierinda** – ierindas veids, kurā aiz pirmās karavīru rindas stāv otrā karavīru rinda 1 (viena) soļa vai izstieptas rokas, kas uzlikta uz priekšā stāvoša karavīra pleca, atstatumā. Ierindai pagriežoties, rindu nosaukumi nemainās. Ja kolonnu pa 3 (trīs) vai 4 (četri) apstādina un pagriež uz kreiso vai labo, izveidojas trīsrindu vai četrindu ierinda;

8.11. **slēgtā ierinda** – ierindas veids, kurā karavīri vienā, divās, trijās vai četrās rindās stāv cits pie cita, atstarpe starp elkoņiem – plaukstas platums, apakšvienības stāv noteiktās atstarpēs, ieročus visi nes vienveidīgi, kā noteikts ar komandu vai pavēli;

8.12. **izretinātā ierinda** – ierindas veids, kurā karavīri frontāli stāv cits no cita 1 (viena) soļa vai komandiera noteiktā lielākā atstarpē;

8.13. **izvērstā ierinda** – ierindas veids, kurā apakšvienības frontāli stāv vienā līnijā (vienrindas vai divrindu ierindā vai kolonnā) noteiktās atstarpēs. Izvērstā ierindā stāv pārbaudēs, sadalēs, skatēs, parādēs un citos gadījumos;

8.14. **gājiena ierinda** – ierindas veids pārvietojoties, kurā karavīrs vai apakšvienība pārvietojas kolonnā (rindā), vai karavīru, apakšvienību (vienību) sakārtojums pirms pārvietošanās, kurā tie stāv kolonnās (rindās) cits citam aizmugurē noteiktā atstatumā;

8.15. **slīps gājiens** – ierindas veids pārvietojoties, kurā karavīrs vai apakšvienība pārvietojas 45° leņķī virzienā no frontes un to izpilda, puspagriežoties *Gājiena solī*;

8.16. **kārta** – karavīru secības mērvienība ierindā, kurā 2 (divi) karavīri divrindu ierindā stāv viens otram aizmugurē:

8.16.1. ja divrindu ierindā aiz pirmās rindas karavīra ir brīva vieta, tad šādu kārtu sauc par **nepilnu**;

8.16.2. karavīram izejot no ierindas priekšējās rindas, viņa vietu ieņem aizmugurē stāvošais karavīrs;

8.16.3. ierindā pēdējā kārta vienmēr ir pilna;

8.17. **atstatums** – attāluma mērvienība starp karavīriem, transportlīdzekļiem, apakšvienībām. Atstatums starp apakšvienībām ir attālums dziļumā no priekšā esošās apakšvienības pēdējās rindas līdz aizmugurē esošās apakšvienības pirmajai rindai;

8.18. **atstarpe** – mērvienība attālumam starp līdzās stāvošiem karavīriem, transportlīdzekļiem, apakšvienībām un vienībām;

8.19. **ierindas dziļums** – mērvienība attālumam no priekšējās rindas (karavīra krūtīm, transportlīdzekļa priekšpuses) līdz pēdējai rindai (karavīra mugurai, transportlīdzekļa aizmugurei);

8.20. **ierindas platums** – mērvienība attālumam starp flangu galiem;

8.21. **vadošais** – kopējs apzīmējums karavīram, transportlīdzeklim vai apakšvienībai (vienībai), kas pārvietojas norādītā virzienā gājiena ierindas galvgalī. Pārējie karavīri, transportlīdzekļi un apakšvienības (vienības) savu pārvietošanos (virzīšanos) pieskaņo vadošajam;

8.22. **noslēdzošais** – kopējs apzīmējums karavīram, transportlīdzeklim vai apakšvienībai (vienībai), kas ir kolonnā pēdējais;

8.23. **takts** – cits citam sekojošu elementu (kustību) vienmērīga atkārtotā noteiktā secībā;

8.24. **temps** – mērvienība pārvietošanās norises ātrumam;

8.25. **karoga grupa** – kopējs apzīmējums 1 (viena) vai vairāku karognesēju un 2 (divu) karognesēja(-u) asistentu ierindai;

8.26. **štāba grupa** – kopējs apzīmējums militārā formējuma štābā dienājo karavīru ierindai.

9. Ierindu vada attiecīgs komandieris ar mutiskām komandām (rīkojumiem), signāliem (pieņemtām zīmēm) vai ar personisko piemēru:

9.1. komandas var arī nodot ar radio, telegrāfa, mobilo un datoru sakaru līdzekļiem;

9.2. komandas kolonnai var nodot ar apakšvienību komandieru (transportlīdzekļu vecāko) un norīkoto novērotāju starpniecību;

9.3. no transportlīdzekļa komandas izsaka mutiski vai izmantojot sakaru līdzekļus un signālus.

10. Vecākais komandieris ierindā ieņem to vietu, no kuras viņam ir izdevīgāk komandēt. Pārējie komandieri komandē no vietām, kas noteiktas šajos Noteikumos vai ko noteicis vecākais komandieris. Apakšvienību komandieriem, sākot no rotas komandiera un augstāk, no bataljona vai brigādes pārvietošanās ierindas atļauts iziet tikai komandu došanai un to izpildes pārbaudei.

11. Komandas sadalās *priekškomandā* un *izpildkomandā*. Piemēram: “Uz la– BO!”, “Vads, soļos MARŠ!” u.tml., kur “Uz la – ...” un “Vads, soļos ...” ir priekškomanda, bet “...BO!” un “...MARŠ!” – izpildkomanda.

Piebilde. Ir arī tikai izpildkomandas, piemēram: “CELTIES!”, “MIERĀ!”

12. Priekškomandu dod skaļi un stiepti, lai ierindā stāvošie saprastu, kādu darbību no viņiem prasa komandieris. Jebkuras priekškomandas laikā visi karavīri, uz ko tā attiecas, ieņem *Pamatstāju*, bet soļojošie pāriet uz *Ierindas soli*.

13. Izpildkomandu dod pēc īsas pauzes – skaļi, īsi, enerģiski un atkarībā no komandējamo karavīru un apakšvienību daudzuma.

Piebilde. Dodot komandu, regulē balss stiprumu.

14. Lai pievērstu konkrēta karavīra, apakšvienības vai transportlīdzekļa vadītāja uzmanību, nosauc karavīra dienesta pakāpi un uzvārdu (transportlīdzekļa numuru (secības skaitli), apakšvienības nosaukumu (numuru) vai citu atpazīstamības nosaukumu), piemēram: “Kareivi Krastiņ – STĀT!” vai „Trešais vads – STĀT!”

Piebilde. Paredzot izmantot ieročus, ja nepieciešams, priekškomandā norāda ieroča nosaukumu, piemēram: “Trieceņšauteni rokās – NEMT!”

15. **Zīmes** un **signālus** lieto troksnī, lielā attālumā un gadījumos, ja nav iespējams vai vēlams komandēt citādi. Zīmes un signāli ir **pieņemtie** un **norunātie**:

15.1. zīmes parasti rāda ar vienu vai abām rokām vai arī ar dažādiem rokās saņemtiem priekšmetiem;

15.2. signāliem izmanto dažādus signalizācijas līdzekļus: tauri, svilpi, lukturi u.tml.

16. **Pieņemtās** zīmes un signāli norādīti šajos Noteikumos (4. pielikums), **kaujas signāli** – kājnieku taktikas reglamentos.

17. **Norunātās** zīmes un signālus katrā atsevišķā gadījumā nosaka pēc vajadzības.

18. Komandas (signālus), kas attiecas uz visām apakšvienībām, nekavējoties izpilda visi apakšvienību komandieri.

19. Dodot komandu ar signāliem, vispirms ir signāls: “UZMANĪBU!”

20. Ja komanda attiecas tikai uz vienu no apakšvienībām, ar signālu norāda tās numuru. Apakšvienību numuru apzīmēšanai komandieris nosaka attiecīgus signālus.

21. Signāla uztveršanu apstiprina, to atkārtojot un noraidot attiecīgu signālu savai apakšvienībai.

22. Rīkojumu izpildes atcelšanai vai pārtraukšanai dod komandu: "ATLIKT!" Pēc šīs komandas ieņem stāvokli, kāds bija pirms rīkojuma.

23. Personisko priekšzīmi komandēšanai izmanto tad, ja apstākļi neļauj izmantot citus komandēšanas veidus vai tādējādi komandieris visātrāk un visērtāk izpildītājiem (padotajiem) var darīt zināmu savu gribu.

Piemērs: "Sekot man!" vai "Dari kā es!"

24. Ierindas mācību laikā pieļaujama Noteikumos noteikto komandu izpildes sadalīšana, piemēram, sadalot izpildi pa daļām.

Piemērs: „Triecienšauteni rokās, pa daļām: Dari – VIENS! Dari – DIVI! Dari – TRĪS!” Sadalot komandas izpildi: „Pa daļām uz labo! Dari – VIENS! Dari – DIVI!”

25. Ierindas laukumu aprīko atbilstoši minimālajām prasībām, kas noteiktas šajos Noteikumos (1. pielikums).

26. Ja formējas apvienotā ierinda, ierindu sadala apakšvienībās. Karavīri nostājas vienrindas ierindā un pēc kārtas saskaitās. Atkarībā no ierindas skaitliskā sastāva pakāpeniski notiek sadalīšanās grupās, nodaļās, vados, rotās u.tml.

27. Lai piedalītos parādēs, kā arī citos gadījumos vienība (apakšvienība) pēc komandiera pavēles var nostāties kopējā kolonnā pa trīs, četri un vairāk. Karavīri nostājas pēc auguma.

28. Ja militārajā ceremonijā karavīri un apakšvienības ierindā ir apbruņoti ar dažādiem strēlnieku ieročiem, apģērbti dažādos formas tērpos vai atšķirīgi ekipēti, tad militārās ceremonijas vadītājs (parādes komandieris) nosaka vienotu ieroču turēšanas (darbības ar ieročiem) un konkrētai apakšvienībai (vienībai) vienotu formastērpa un ekipējuma veidu.

29. Valsts prezidenta un karaliskajām *goda sardzēm* papildus tam, kas noteikts šajos Noteikumos, ir īpaši noteikumi, kas noteikti citos normatīvajos dokumentos.

30. Nostāšanās ierindā, pārvietošanos, virziena maiņu un citas darbības kaujas atbalsta, kaujas nodrošinājuma un vispārējo (universālo) specialitāšu

apakšvienības pilda saskaņā ar šajos Noteikumos noteiktajām komandām un noteikumiem.

Piebilde. Speciālajām apakšvienībām komandas nosaukuma – nodaļa, vads, rota, bataljons un brigāde – vietā norāda šo apakšvienību faktisko nosaukumu (numuru) vai citu pieņemto atpazīstamības nosaukumu.

31. Karavīra mugursomas standarta saturu izvieto pārbaudei pēc pievienotās paraugshēmas (3. pielikuma 76. zīmējums).

Piebilde. Mugursomas satura maiņas (papildinājuma) gadījumā attiecīgais komandieris (pārbaudītājs) var noteikt atšķirīgu shēmu materiāltechnisko līdzekļu (ekipējuma) izkārtojuma pārbaudei.

II. Komandiera un karavīra pienākumi pirms stāšanās ierindā un esot ierindā

32. Komandiera pienākumi:

32.1. **pirms stāšanās ierindā:**

32.1.1. norādīt nostāšanās laiku, vietu, kārtību, tērpu un uzkabi, bruņojumu, kaujas un citu tehniku;

32.1.2. pārbaudīt un zināt karavīru skaitu, viņu apbruņojumu, individuālos aizsardzības līdzekļus, kaujas un citu tehniku un pārliecināties par to drošību;

32.1.3. pirms kaujas un citas tehnikas nostādīšanas ierindā to apskatīt;

32.1.4. pārliecināties par personālsastāva pārvadāšanas ierīču un iekārtu esību un tehnisko stāvokli, pārvadājamās (velkamās) materiālās daļas sakabes stiprību un mantu izvietošanas pareizību;

32.2. **ierindā:**

32.2.1. pareizi izpildot Noteikumos noteiktās prasības, rādīt priekšzīmi padotajiem;

32.2.2. pārbaudīt karavīru ietērpa un uzkabes sakārtotību un atbilstību, kā arī matu sakārtojumu;

32.2.3. sekot, lai padotie ievērotu ierindas disciplīnu un pareizi izpildītu savus pienākumus, kā arī komandas un signālus;

32.2.4. dodot komandas uz vietas, ieņemt pamatstāju;

32.2.5. kustībā ievērot noteikto atstatumu, atstarpi, kustības ātrumu un kustības noteikumus.

33. Karavīra pienākumi:

33.1. **pirms stāšanās ierindā:**

33.1.1. pārbaudīt, vai nav pielādēts ierocis un vai tas ir nodrošināts, vai ir kārtībā bruņojums, munīcija, kaujas tērps, individuālie aizsardzības līdzekļi,

uzkabe, kaujas un cita tehnika, sakārtot matus;

33.1.2. pareizi uzģērbt un sakārtot ietērpu, uzkabi, palīdzēt citiem novērst atklātos trūkumus;

33.2. **ierindā:**

33.2.1. zināt savu vietu ierindā, prast ātri, netraucējot citus, to ieņemt;

33.2.2. kustībā saglabāt līdzināšanos, noteikto atstatumu un atstarpes;

33.2.3. bez atļaujas nesarunāties, ievērot pilnīgu klusumu, būt uzmanīgam, ātri un precīzi izpildīt komandas un signālus, netraucējot citus;

33.2.4. neiziet no ierindas bez atļaujas;

33.2.5. slēgtā ierindā skatīties taisni uz priekšu, stāvēt nekustīgi, bet ne saspringti, ejot ieturēt soli, līdzināties frontāli un kārtās;

33.2.6. visos apstākļos sargāt savu ieroci no bojājumiem un netīrumiem, raudzīties, lai tas vienmēr būtu lietošanas gatavībā;

33.2.7. pildot novērotāja pienākumus, pavēles, komandas un signālus nodot saprotami, tos nesagrozot.

III. Ierindas paņēmieni un karavīra pārvietošanās bez ieroča un ar to

3.1. Ierindas paņēmieni un karavīra pārvietošanās bez ieroča

3.1.1. Pozīcija *Pamatstāja*

34. Pamatstājā stāv taisni un dabiski. Papēži kopā. Purngali vienā līnijā viens ar otru un vienādi izvērsti savilkta dūres platumā starp apavu purngalu iekšpusi. Ceļgali taisni. Ķermenis taisns, mazliet uz priekšu ar vienādu svaru uz abu pēdu vidusdaļu, vēders ievilkts, krūtis brīvi uz priekšu, pleci vienādā augstumā. Rokas taisnas gar sāniem, dūre viegli savilkta, īkšķis pret rādītājpirksta otro locītavu, vidējais pirksts pret bikšu (svārku) vīli. Zods mazliet uz augšu tā, lai galva un ķermenis veidotu taisnu līniju, skats taisni uz priekšu, nekustēties, būt gatavam nekavējoties izpildīt nākamās komandas vai rīkojumus.

1. zīmējums. Pozīcija *Pamatstāja* formas tērpā bez ieroča un ekipējuma

2. zīmējums. Pozīcija *Pamatstāja* formas tērpā bez ieroča ar ekipējumu

3. zīmējums. Savilkta dūres stāvoklis

35. Pamatstāju ieņem:

35.1. **ierindā:**

35.1.1. pēc komandām “STĀTIES!”, “MIERĀ!”;

35.1.2. ja komandieris uzrunā karavīru, kurš pirms tam stāv *Stāvoklī brīvi*;

35.1.3. Valsts himnas izpildīšanas laikā;

35.1.4. dodot komandas;

35.2. **ārpus ierindas:**

35.2.1. dodot un saņemot pavēles;

35.2.2. nododot ziņojumus;

35.2.3. dodot komandas;

35.2.4. sarunājoties ar priekšnieku (ja nav dota atļauja stāvēt *Stāvoklī brīvi*);

35.2.5. sveicināšanās laikā;

35.2.6. Valsts himnas izpildīšanas laikā.

3.1.2. Pozīcija *Stāvoklis brīvi*

36. **Lauka un ikdienas formas tērpā** *Stāvoklis brīvi* ir līdzīgs pamatstājai, tikai kreisā kāja izvērsta plecu platumā. Ķermeņa svars vienādi sadalīts uz abām kājām.

Pēc komandas “BRĪVI!” stāv *Stāvoklī brīvi*, nekustoties no vietas un nenovēršot uzmanību. Komandas izpilde notiek vienā taktī. Kreiso kāju atvirza plecu platumā pa kreisi un ar visu pēdu noliek pie zemes virsmas un vienlaikus rokas sakrusto aiz muguras. Kreisās plaukstu delnas virspuse piespiesta pie muguras jostas vietas rajonā. Īkšķi sakrustoti, labais īkšķis virspusē, kreisās plaukstu pirkstu gali aptver labās rokas delnu.

4. zīmējums. Pozīcija *Stāvoklis brīvi* bez ieroča lauka un ikdienas formas tērpā

37. **Svētku un parādes formas tērpā** pozīcija *Stāvoklis brīvi* ir līdzīga *Pamatstājai* tikai ar ceļi ieliektu kāju.

Pēc komandas “BRĪVI!” stāv *Pamatstājā* ar ceļi ieliektu labo (kreiso) kāju, nekustoties no vietas un nenovēršot uzmanību. Komandas izpilde notiek vienā taktī.

5. zīmējums. Pozīcija *Stāvoklis brīvi* bez ieroča svētku un parādes formas tērpā (izņemot goda sardzi)

38. Pēc komandas “SAKĀRTOTIES!”, neatstājot savu vietu, secībā, sākot no galvassegas līdz apaviem, veic sakārtošanos, kuras laikā var:

- 38.1. kustēties;
- 38.2. izlikt uz priekšu vienu vai otru kāju;
- 38.3. sakārtot tērpu, uzkabi un ieroci;
- 38.4. sarunāties pusbalsī.

39. Pēc komandas “BEIGT SAKĀRTOTIES!” nostājas stāvoklī, kāds bija pirms komandas „SAKĀRTOTIES!”

40. Pēc komandas “Galvassegu – NOŅEMT!” galvassegu noņem ar kreiso roku, satverot:

40.1. **lauku formas cepuri** – aiz naga, ar kreiso roku satverot ar īkšķi no iekšpuses un pārējiem pirkstiem no virspuses. Galvassegu tur pie kreisās kājas nolaistā, izstieptā rokā;

6. zīmējums. Lauka formas cepures turēšana rokā

40.2. **laiviņcepuri** – aiz priekšpuses, ar īkšķi no labās un ar pārējiem pirkstiem no kreisās puses. Galvassegu tur pie kreisās kājas nolaistā, izstieptā rokā, kokarde vērsta uz priekšu;

7. zīmējums. Laiviņcepures turēšana rokā

40.3. **bruņucepuri, ziemas cepuri un bereti** – ar vienu vai abām rokām tā, kā ērtāk. Bereti tur pie kreisās kājas nolaistā, izstieptā rokā, kokarde vērsta uz āru.

8. zīmējums. Beretes turēšana rokā

41. Svinīgos gadījumos (ceremonijās) galvassegas noņemšanai un turēšanai dod komandu: “Galvassegu rokā – ŅEMT!” Pēc šīs komandas

galvassegu noņem ar labo roku un pārliet kreisajā rokā tā, lai plauksta atrastos elkoņa augstumā, pēc tam labo roku nolaiž gar sānu. Galvassegu tur kreisajā rokā ar īkšķi uz iekšpusi, pārējie pirksti ārpusē, galvassegas nags (kokarde) uz priekšu. Līdzīgi šādos gadījumos galvassegu tur arī ārpus ierindas esošie karavīri.

9. zīmējums. Parādes cepures turēšana rokā

42. Pēc komandas “Galvassegu – UZLIKT!” galvassegu uzliet ar vienu vai abām rokām un nolaiž rokas gar sāniem. Ierocim esot siksnā, rokās vai pie kājas, galvassegu noņem un uzliet ar kreiso roku tā, kā ērtāk.

3.1.3. Pagriezieni uz vietas

43. Pagriezienus uz vietas izdara pēc komandām: “Uz la – BO!”, “Pus’ uz la – BO!”, “Uz kreis – SO!”, “Pus’ uz kreis – SO!”, “Apkārt griez – TIES!”:

43.1. pagriezienus *uz labo*, *„Pus’ uz labo*” veic uz labās kājas papēža, purngalu nedaudz paceļot, un uz kreisās kājas purngala, paceļot tās papēdi;

43.2. pagriezienus *uz kreiso*, *„Pus’ uz kreiso*, *apkārt griezties* – otrādi;

43.3. pagriezienu *apkārt griezties* izdara caur kreiso plecu.

44. Pagriezienos ķermeni tur taisni ar svaru uz priekšā esošās kājas, kājas un galvu tur taisni, rokas gar sāniem.

45. Pagriežoties ķermeni enerģiski pagriež attiecīgajā virzienā, pagriežoties par 90°, ja komanda “Uz labo (kreiso)!” , par 45°, ja komanda

”Pus’ uz labo (kreiso)!”, un par 180°, ja komanda “Apkārt griez – TIES!”

Pagriezienus izpilda divās taktīs: vispirms pagriežas uz komandā noteikto pusi vajadzīgajā leņķī un pieliek otro kāju, ieņemot *Pamatstāju*.

10. zīmējums. Pagrieziens 90° leņķī

11. zīmējums. Pagrieziens 180° leņķī

3.1.4. Pārvietošanās

46. Pārvietojas soļos un skriešus, sākot ar kreiso kāju.

47. Karavīru soļošanai izmanto šādus soļu veidus:

47.1. *ierindas soli*;

47.2. *gājiena soli*;

47.3. *brīvo soli*;

47.4. *lēno soli*;

47.5. *soli uz vietas*.

48. Jebkurā no soļošanas veidiem pārvietošanos sāk pēc komandas, kuras pirmajā daļā nosauc soļošanas veidu, bet izpildes daļā – komandu: “MARŠ!”
Piemēram: “Lēnā solī (brīvā solī), soļos – MARŠ!”

49. Ja nav norādīts konkrēts soļošanas veids, bet tikai dota komanda “Soļos – MARŠ!”, pārvietošanos sāk *Gājiena soli*.

50. Pārvietošanās uzsākšana *Ierindas soli* ir kustība piecās taktīs.
Komanda ir: „Ierindas solī, soļos – MARŠ!”:

50.1. pēc priekškomandas visu ķermeni pavirza nedaudz uz priekšu – par 2-3° (ķermeņa svaru pārnesot uz abu kāju pēdu priekšējo daļu un papēžus neatraujot no zemes virsmas);

50.2. pēc izpildkomandas (uz „divi”) paceļ iztaisnotu kreiso (vēziena) kāju 60-70 cm uz priekšu soļošanas virzienā, pēda 5-10 cm augstumā no zemes virsmas, purngals vērsts uz priekšu, kāju muskuļi nenasprindzināti. Ķermeņa svars uz labās (atbalsta) kājas. Vienlaikus taisnu kreiso roku 30-40° leņķī pleca locītavā virza atpakaļ attiecībā pret ķermeni, bet labo roku uz priekšu gar ķermeni, saliecot elkonī, lai īkšķis atrastos vidusjostas augstumā un plaukstas atstatumā no tā, apakšdelms taisns un paralēli krūtīm, plaukstas – savilkta dūrēs;

50.3. uz „trīs”, pārnesot svaru no labās (atbalsta) kājas uz kreisās (vēziena) kājas pilnu pēdu, kreiso (vēziena) kāju ar papēdi pa priekšu noliek uz zemes virsmas, labā (atbalsta) kāja paliek aizmugurē iztaisnota vai nedaudz ieliekta 2-4° leņķī uz pēdas priekšējās daļas (pirkstgala). Vienlaikus rokas atgriež sākotnējā stāvoklī paralēli ķermenim kā *Pamatstājā*;

50.4. uz „četri” ar labo kāju atvēzējas 60-70 cm uz priekšu soļošanas virzienā, pēda 5-10 cm augstumā no zemes virsmas, purngals vērsts uz priekšu, kāju muskuļi nenasprindzināti. Ķermeņa svars uz kreisās (atbalsta) kājas. Vienlaikus taisnu labo roku 30-40° leņķī pleca locītavā virza atpakaļ attiecībā pret ķermeni, bet kreiso roku uz priekšu gar ķermeni, saliecot elkonī, lai īkšķis

atrastos vidusjostas augstumā un plaukstas atstatumā no tā, apakšdelms taisns un paralēli krūtīm, plaukstas – savilkta dūrēs;

50.5. uz „pieci”, pārnesot svaru no kreisās (atbalsta) kājas uz labās (vēziena) kājas pilnu pēdu, labo (vēziena) kāju ar papēdi pa priekšu noliek uz zemes virsmas, kreisā (atbalsta) kāja paliek aizmugurē iztaisnota vai nedaudz ieliekta 2-4° leņķī uz pēdas priekšējās daļas (pirkstgala). Vienlaikus rokas atgriež sākotnējā stāvoklī paralēli ķermenim kā *Pamatstājā*.

Soļojot *Ierindas solī*, darbības taktis ir nepārtrauktas un ietver 50.2.-50.5.punktā aprakstītās kustības taktis. Ķermeni tur taisni un nedaudz uz priekšu 2-3° leņķī attiecībā pret zemes virsmas vertikālo asi, akcentējot uzsvaru uz roku kustībām, galvas stāvokli, kā arī atstatumu un atstarpi starp karavīriem, ja tie pārvietojas ierindā.

51. Pārvietošanos *Ierindas solī* izmanto:

51.1. soļojot parādes maršā;

51.2. sveicināšanai soļojot apakšvienības (vienības), sardzes (goda sardzes), karoga grupas (štāba grupas) u.tml. sastāvā;

51.3. ja, pārvietojoties *Gājiena* vai *Brīvā solī*, nosauc apakšvienību, piemēram: “nodaļa”, “vads” u.tml., vai dod komandu: “MIERĀ!”;

51.4. ierindas mācībās;

51.5. izejot no ierindas un atgriežoties tajā.

52. *Gājiena solis* ir galvenais apakšvienības un karavīra individuālās pārvietošanās veids soļojot.

Gājiena soli uzsāk un turpina līdzīgi *Ierindas solim*, tikai roku vēziens uz aizmuguri ir 10-20° attiecībā pret ķermeni un priekšā rokas apakšdelmam nav jābūt paralēli krūšu kurvim.

53. *Brīvo soli* izmanto ilgstošos pārgājienos, pārvietojoties ar smagu uzkabi (ekipējumu), ejot pa šķēršļotu apvidu, pāri tiltiem un telpās ar grīdas segumu.

Pēc komandas “Brīvā solī, soļos – MARŠ!” karavīri uzsāk kustību ar jebkuru kāju, katrs pēc saviem ieskatiem, saglabājot savu vietu ierindā un izveidojot atstarpes un atstatumus tā, lai netraucētu ne blakus, ne priekšā un aizmugurē ejošos.

54. Pārvietošanās laikā soļošanas veidus var mainīt. Lai kolonna (rinda) pārietu uz citu soļošanas veidu, dod attiecīgu komandu, piemēram: “Brīvā solī, soļos – MARŠ!” Pēc izpildkomandas karavīrs sper vienu soli tāpat kā iepriekš un ar kreiso kāju sāk jaunu pārvietošanās veidu.

55. *Lēno soli* izmanto atceres pasākumos, sēru ceremonijās u.tml. gadījumos. *Lēnais solis* notiek vienādā tempā – 45 soļi minūtē vai sēru melodijas taktī, soļa garums – 30 cm.

Lēno soli uzsāk tikai no *Pamatstājas* un pēc komandas: “Nodaļa (vads, rota), lēnā solī, soļos – MARŠ!” Pārvietošanos *Lēnā solī* apvieno ar *Ierindas soli*.

Piebilde. *Lēnā soļa* laikā neizpilda satvērienus ar ieroci, pagriezienus vai maršu frontē.

56. *Gājiena solī* no *Ierindas soļa* pāriet pēc komandas “BRĪVI!” *Ierindas solī* no *Gājiena soļa* pāriet pēc komandas “MIERĀ!”

57. Visu veidu soļošanas parastais temps ir 90-110 soļi minūtē, soļa garums – 50-60 cm.

Piebilde. Ejot pret kalnu, pa irdenu augsni, sniegu un slidenu ceļu, pārvietošanās tempu un soļu garumu samazina.

58. Lai pārtrauktu soļošanu, komandē: “Rinda (nodaļa, vads, rota u.tml.) – STĀT!” Pēc izpildkomandas, ko parasti dod reizē ar kreisās kājas soli, ar labo kāju sper vēl vienu soli un pēc tam pieliek klāt kreiso kāju, ieņemot *Pamatstāju*.

59. Pēc komandas soļošana *Solis uz vietas* ir kustība četrās taktīs. Komanda ir: „Uz vietas, soļos – MARŠ!”:

59.1. pēc izpildkomandas paceļ ceļgalī saliektu kreiso kāju uz augšu 10-15 cm augstumā no zemes virsmas, purngals vērsts lejā uz priekšu, kāju muskuļi nenasprindzināti. Ķermeņa svars uz labās (atbalsta) kājas. Vienlaikus taisnu kreiso roku 10-20° leņķī pleca locītavā virza atpakaļ attiecībā pret ķermeni, bet labo roku uz priekšu gar ķermeni, saliecot elkonī, lai īkšķis atrastos vidusjostas augstumā un plaukostas atstatumā no tā, plaukostas – savilkta dūrēs;

59.2. uz „divi” nolaiž kreiso kāju sākuma stāvoklī un ieņem *Pamatstāju*;

59.3. uz „trīs” paceļ ceļgalī saliektu labo kāju uz augšu 10-15 cm augstumā no zemes virsmas, purngals vērsts lejā uz priekšu, kāju muskuļi nenasprindzināti. Ķermeņa svars uz kreisās (atbalsta) kājas. Vienlaikus taisnu labo roku 10-20° leņķī pleca locītavā virza atpakaļ attiecībā pret ķermeni, bet kreiso roku uz priekšu gar ķermeni, saliecot elkonī, lai īkšķis atrastos vidusjostas augstumā un plaukostas atstatumā no tā, plaukostas – savilkta dūrēs;

59.4. uz „četri” nolaiž labo kāju sākuma stāvoklī un ieņem *Pamatstāju*.

Soļojot *Solis uz vietas*, darbības taktis ir nepārtrauktas. Ķermeni tur taisni, akcentējot uzsvaru uz roku kustībām un kāju pacelšanu vienādā

augstumā.

Piebilde. Pārvietošanās uzsākšanai no soļošanas *Solis uz vietas* dod komandu, piemēram: “Nodaļa – TAISNI!”, pēc kuras ar labo kāju izpilda soli uz vietas un ar kreiso kāju uzsāk *Gājiena soli* (vai ar komandu noteiktu citu soļošanas veidu).

60. Ātruma maiņai komandē: “Garāku SOLI!”, “Īsāku SOLI!”, “Biežāku SOLI!”, “Retāku SOLI!”, “Pus – SOLI!”, “Pilnu SOLI!”

61. Izšķir divus skriešanas veidus:

61.1. *skrējiens vienā solī*;

61.2. *skrējiens brīvā solī*.

62. Lai pārvietotos *Skrējienam vienā solī*, komandē: “Nodaļa (vads, rota), skriešus – MARŠ!”

Pēc priekškomandas ķermeni viegli noliec uz priekšu, rokas viegli saliektas dūrē ar īkšķiem uz augšu, nedaudz atpakaļ un pievilktas pie krūtīm. Pēc izpildkomandas ar kreiso kāju uzsāk brīvu skrējieni ar tempu 165-180 soļi minūtē, soļa garums 85-90 cm, rokas brīvi kustas soļu taktī uz priekšu un atpakaļ. Vadošie karavīri skrien vienā ātrumā, katrs karavīrs saglabā savu vietu ierindā, ierocis ir rokās. Sarunāšanās, dziedāšana ir atļauta, ja cits lēmums nav pieņemts.

12. zīmējums. Pozīcija pārvietošanās uzsākšana *Skrējienam vienā (brīvā) solī*

63. Skriešanai uz vietas komandē: “Uz vietas skriešus – MARŠ!” Skriešanu uz vietas apzīmē līdzīgi soļošanai *Solis uz vietas*, kāju un roku kustības piemērojot skriešanai.

64. Lai pārvietotos *Skrējiens brīvā solī*, komandē: “Nodaļa (vads, rota u.tml.), brīvā solī, skriešus – MARŠ!”, kuru iesāk tikai no soļošanas *Brīvā solī* vai no *Skrējiens vienā solī*.

Pēc izpildkomandas, neievērojot tempu un soļu takti, skrien brīvi. Vadošie karavīri skrien vienā ātrumā, katrs karavīrs saglabā savu vietu ierindā, ieroci tur ērti, netraucējot citiem. Sarunāšanās, dziedāšana ir atļauta, ja nav pieņemts cits lēmums.

65. Pārejai no skriešanas uz soļošanu komandē: “Soļos – MARŠ!”, izpildkomandu dodot vienlaikus ar kreisās kājas soli. Pēc tam ar labo kāju vēl izpilda skrējiena soli un ar kreiso kāju pāriet uz *Gājiena soli* (vai citu komandā noteikto soļošanas veidu).

Līdzīgi rīkojas, ja skriešanas laikā saņemta komanda: “Uz vietas – STĀT!”

66. Atsevišķa karavīra pārvietošanai vairākus soļus pa labi, pa kreisi vai atpakaļ komandē, piemēram: “Kareivi Liepiņ, trīs soļus pa labi (pa kreisi, atpakaļ)– PIENĒMT!” Pēc izpildkomandas karavīrs ar labo (kreiso) kāju sper soli sānis, katru reizi pieliekot klāt otru kāju. Šādas pārvietošanās laikā rokas nevēzē.

3.1.5. Pagriezieni gājienā

67. Komandās “Uz labo (kreiso)!” izpildkomandu dod vienlaikus ar labās (kreisās) kājas nolikšanu. Pēc šīs komandas ar kreiso (labo) kāju sper vēl vienu soli, griežas uz purngala noteiktajā virzienā, reizē ar pagriezienu izceļ uz priekšu labo (kreiso) kāju un turpina gājienu norādītajā virzienā.

68. Pagriezienam apkārt dod komandu: “Apkārt – MARŠ!” Pēc izpildkomandas, ko dod vienlaikus ar labās kājas soli, ar kreiso kāju sper vienu pilnu soli, ar labo kāju sper pussoli un to noliek ar papēdi nedaudz pa kreisi no kreisās kājas purngala, strauji pagriežas uz abu kāju purngaliem kreisās rokas virzienā uz pretējo pusi un ar kreiso kāju turpina gājienu jaunā virzienā. Pagriežoties rokas piespiež pie sāniem.

13. zīmējums. Pagrieziena apkārt par 180° soļojot

69. Gājiena virziena maiņai komandē: “Labo (kreiso) plecu, uz priekšu (soļos, skriešus) – MARŠ!” Pēc izpildkomandas karavīrs, kas atrodas pagrieziena iekšmalā, soļo *Solī uz vietas* vai sper īsākus soļus, pagrieziena brīdī pagriežot galvu labā (kreisā) flanga virzienā un saglabājot līdzināšanos rindā. Kad karavīrs (vadošais) ir pagriezies noteiktā virzienā, dod komandu: “TAISNI!”, pēc kuras sāk kustību jaunā virzienā.

3.1.6. Militārā sveicināšana

70. Sastopoties jaunākais dienesta pakāpē sveicina vecāko dienesta pakāpē pirmais, karavīri ar vienādām dienesta pakāpēm sveicina viens otru vienlaikus. Sveicinoties karavīri izturas braši, ievērojot noteikumus, kas norādīti Noteikumu 34., 50. un 52.punktā.

71. Sveicināšanai uz vietas sveicinātājs pagriežas pret sveicināmo personu, ieņem *Pamatstāju*, pieliek labo roku pie galvassegas tā, lai vidējais pirksts pieskartos pie cepures naga sākuma (iedomātās naga vietas – galvassegām bez naga) labās puses, pirksti iztaisnoti un kopā, bet elkonis – vienā līnijā un augstumā ar plecu, skatās tieši uz sveicināmo personu, griežot galvu līdz tās pārvietošanās virzienam. Sveicināšanu uzsāk, kad līdz sveicināmajai personai ir 3-4 soļi, un pārtrauc, kad sveicināmā persona pāriet garām vai apstājas.

14. zīmējums. Pozīcija *Sveicināšana uz vietas*

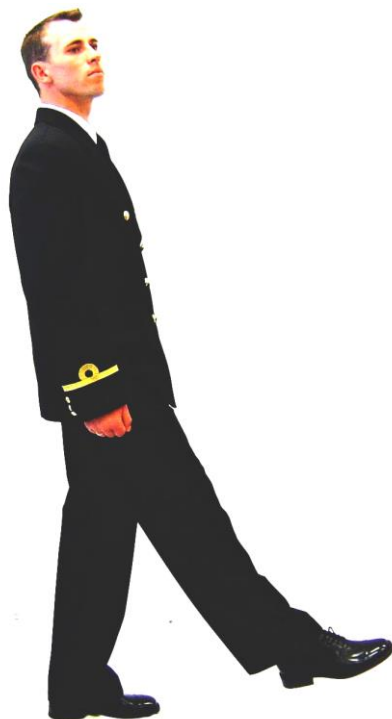
Piebilde. Stāvot bez galvassegas, sveicinātājs pagriežas pret sveicināmo personu un ieņem *Pamatstāju*.

15. zīmējums. Pozīcija *Sveicināšana uz vietas bez galvassegas*

72. Ejot garām sveicināmajai personai ārpus ierindas, sveicinātājs 3-4 soļu attālumā vienlaikus ar kreisās kājas nolikšanu nolaiž rokas gar sāniem, pieliekot roku pie galvassegas, pagriež galvu uz sveicināmās personas pusi. Kad sveicināmā persona un sveicinātājs pagājuši viens otram garām, sveicinātājs, noliekot kreiso kāju, pagriež galvu taisni, nolaiž labo roku un turpina pārvietošanos.

Ja galvā nav galvassegas, tad vienlaikus ar kreisās kājas nolikšanu pie zemes virsmas sveicinātājs pagriež galvu uz sveicināmās personas pusi, piespiežot rokas pie sāniem.

16. zīmējums. Sveicināšana, soļojot bez galvassegas

73. Sveicināmo personu apdzenot, sveicinātājs sveicina ar pirmo apdzīšanas soli. Ar otro soli sveicinātājs sveicināšanu izbeidz.

17. zīmējums. Sveicināšana apdzenot (ar galvassegu un bez tās)

74. Ja sveicinātājam abās rokās nesamais, viņš sveicina tikai ar galvas pagriezienu.

3.2. Karavīra rīcība ar ieroci

75. Uz karavīru ar ieroci pozīcijā *Pamatstāja ar ieroci* attiecas tie paši noteikumi, kas ir noteikti *Pamatstājai*, *Stāvoklim brīvi*, pagriezieniem, soļošanai un skriešus, bet ar izmaiņām, kuras nepieciešamas, nēsājot ieroci.

Piebilde. Pārvietojoties ar ieroci pie kājas, labajā (kreisajā) plecā un siksnā, vēzē neaizņemto roku, bet, pārvietojoties ar ieroci aiz muguras, vēzē abas rokas, kā noteikts attiecīgajam pārvietošanās veidam.

76. Pirms rīcības ar ieroci vispirms pārbauda, vai ierocis nav pielādēts, un to nodrošina, dodot komandu: „NODROŠINĀT IEROCI!” To izpilda, ievērojot attiecīgā ieroča uzbūves un lietošanas instrukciju.

77. Pārvietošanos, līdzināšanos un citas darbības neuzsāk, ierocim atrodoties uz zemes (soļošanas) virsmas. Ja dod komandu “STĀT!”, ierocis vienmēr paliek tādā stāvoklī, kādā karavīrs, vienība (apakšvienība) to tur komandas došanas brīdī.

78. Stāvot visas kustības sāk no pozīcijas *Ierocis pie kājas* vai *Ierocis siksnā*, kas ir pamatpozīcijas *Pamatstājai ar ieroci*.

79. Ierindas mācībā aptveri kopā ar ieroci neizmanto. Izpildot uzdevumu, kur ir vajadzīga aptvere (magazīna), ieroci nes pozīcijā *Ierocis siksnā*.

80. Karavīrs, šķērsojot dabīgus un mākslīgus šķēršļus, dzēšot uguni, pārvietojot personālsastāvu un materiāltehniskos līdzekļus, kā arī izpildot mācību vai fiziskās sagatavošanās un sportiskas darbības, ar komandiera atļauju ieroci var ņemt pozīcijā *Ierocis aiz muguras*.

81. Ieroču vērsumus, līdzināšanās un pārvietošanās kustības izpilda no pozīcijas *Ierocis pie kājas* vai *Ierocis rokās*.

82. *Ierocis rokās* ir sākumpozīcija, kas pieņemta lielākajā daļā ieroču darbību un mācībās kustībās no vienas pozīcijas uz citu, izņemot pozīcijas *Ierocis labajā plecā* no *Ierocis pie kājas* un *Ierocis pie kājas* no *Ierocis labajā plecā*.

83. Ieroču mācības kustības ir pozīcijas *Pamatstāja ar ieroci* kombinācija ar darbībām 85.punktā aprakstītajai pozīcijai.

84. *Ierocis siksnā* ir pozīcija, kas pieņemta, lai nestu ieroci, pārvietojoties lielākajā daļā situāciju. Pozīciju *Ierocis rokās* izmanto vienīgi tad, kad nav pieejama ieroča sikсна vai to īpaši pieprasa vietējie apstākļi.

3.2.1. Pozīcija *Ierocis pie kājas*

85. Izpildot *Ierocis pie kājas*, veic šādas darbības:

85.1. ieņem pozīciju *Ierocis pie kājas* pēc komandas: „Ieroci pie kājas – MIERĀ!” vai no *Stāvoklis brīvi* pēc izpildkomandas: „... – STĀTIES!” vai „... – MIERĀ!”;

85.2. ieroča laide ir novietota uz zemes virsmas pie labās kājas purngala sāna, veidojot vienu līniju. Ieroci tur grauda pamatnes un stobra savienojuma vietā, pirksti taisni nostiepti gar uzstobri un pastobri, ar īkšķi aptver grauda pamatni. Roka izstiepta.

18. zīmējums. Pozīcija *Ierocis pie kājas* parādes formas tērpā

19. zīmējums. Pozīcija *Ierocis pie kājas* lauka formas tērpā

3.2.2. Pozīcija *Stāvoklis brīvi*

86. Pozīciju *Stāvoklis brīvi* izpilda tāpat kā individuālā darbībā (mācībā), bet ar šādiem papildinājumiem:

86.1. pēc izpildkomandas: „BRĪVI!” no pozīcijas *Stāvoklis pie kājas goda sardze parādes formas tērpā* izvērš kājas plecu platumā un kreiso roku taisnu, izstieptu piespiež pie bikšu vīles;

Piebilde. Ieroča stāvoklis paliek kā pozīcijā *Ierocis pie kājas*.

20. zīmējums. Pozīcija *Stāvoklis brīvi* goda sardzei parādes formas tērpā

86.2. pēc izpildkomandas: „BRĪVI!” no pozīcijas *Stāvoklis pie kājas* karavīrs **lauka formas tērpā** izvērš kājas plecu platumā un kreiso roku saliec elkonī, piespiežot vidusjostas augstumā aiz muguras, plauksta izvērsta. Ieroci noliec uz priekšu izstieptā labajā rokā. Ieroča noliekšanu uz priekšu izpilda vienā taktī vienlaikus ar kreisās kājas atvirzīšanu plecu platumā.

Piebilde. Karavīram esot ekipējumā, kreiso roku tur taisnu, izstieptu un piespiestu pie bikšu vīles.

21. zīmējums. Pozīcija *Stāvoklis brīvi* lauka formas tērpā ar ekipējumu un bez tā

3.2.3. Pozīcija *Ierocis rokās*

87. Izpildot pozīciju *Ierocis rokās*, veic šādas darbības:

87.1. pozīcija *Ierocis rokās* no pozīcijas *Ierocis pie kājas* ir kustība divās taktīs. Komanda ir: „Ieroci rokās – ŅEMT!”:

87.1.1. pēc izpildkomandas „... – ŅEMT!” satver ieroci aiz grauda pamatnes, paceļ to diagonāli gar krūšu kurvi, elkoni piespiežot uzstobrei un pastobrei. Vienlaikus ar kreiso roku satver aiz pastobres un uzstobres tieši pirms noslēdzošā gredzena, ieroci brīvi piespiež krūšu kurvim;

87.1.2. uz „divi” atbrīvo labās rokas tvērienu un aptver laides kaklu.

22. zīmējums. Pozīcija *Ierocis rokās* no pozīcijas *Ierocis pie kājas*

87.2. Pozīcija *Ierocis pie kājas* no pozīcijas *Ierocis rokās* ir trīsdaļīga kustība. Komanda ir: „Pie kājas – ŅEMT!”:

87.2.1. pēc izpildkomandas „... – ŅEMT!” atlaiž labās rokas tvērienu un aptver ieroci pie grauda pamatnes;

87.2.2. uz „divi”, atbrīvojot kreisās rokas satvērienu, ar labo roku pa diagonāli virza ieroci pie labās kājas purngala. Nolaižot ieroci, virza kreisās rokas plaukstu ar vidējo pirkstu pie liesmu slāpētāja, apakšdelma un plauksta locītava taisna, nostiepta;

87.2.3. uz „trīs” nolaiž ieroci uz zemes virsmas un kreiso roku piespiež pie kreisā sāna.

23. zīmējums. Pozīcija *Ierocis pie kājas* no pozīcijas *Ierocis rokās*

3.2.4. Pozīcija *Godam sveikt*

88. Izpildot pozīciju *Godam sveikt*, veic šādas darbības:

88.1. pozīcija *Godam sveikt* no pozīcijas *Ierocis pie kājas* ir kustība divās taktīs. Komanda ir: „Godam – SVEIKT!” Pēc izpildkomandas „... – SVEIKT!” izpilda pozīciju *Ierocis rokās* divos piegājienos:

88.1.1. uz „viens” ar labo roku satver ieroci aiz grauda pamatnes un ceļ uz augšu centrēti gar ķermeni. Ieroča pistoles rokturis vērsts uz priekšu. Labās rokas elkonis piespiests pie ieroča. Vienlaikus ar kreiso roku aptver ieroci pie pastobres un uzstobres savienojošā gredzena. Kreisās rokas plaukstas locītava un apakšdelms ir taisns, elkonis piespiests pie gurna;

88.1.2. uz „divi” atlaiž labās rokas tvērienu no grauda pamatnes un novieto roku zem pārlādēšanas roktura ar īkšķi kreisajā pusē, pārējie pirksti izstiepti labajā pusē taisni kopā gar laidī.

24. zīmējums. Pozīcija *Godam sveikt* no pozīcijas *Ierocis pie kājas*

88.2. Pozīcija *Ierocis pie kājas* no pozīcijas *Godam sveikt* ir kustība trīs taktīs. Komanda ir: „Ieroci pie kājas – ŅEMT!” Pēc izpildkomandas „... – ŅEMT!” atgriež ieroci pozīcijā *Ierocis pie kājas*:

88.2.1. uz „viens” atbrīvo labās rokas satvērienu un satver ieroci aiz grauda pamatnes;

88.2.2. uz „divi” ar labo roku satvertu ieroci virza pa diagonāli uz leju, lai laides pamatne būtu pie labās kājas purngala. Nolaižot ieroci, vienlaikus virza kreisās rokas plaukstu ar vidējo pirkstu pie liesmu slāpētāja, apakšdelma un plauksta locītava taisna, nostiepta. Kreisās rokas vidējais pirksts pieskaras liesmu slāpētājam;

88.2.3. uz „trīs” nolaiž ieroci uz zemes virsmas un kreiso roku piespiež pie kreisā sāna.

25. zīmējums. Pozīcija *Ierocis pie kājas* no pozīcijas *Godam sveikt*

89. Ziņošanu vai sasveicināšanos no pozīcijas *Ierocis pie kājas* izpilda pēc komandas: „No labās (kreisās), godam - SVEIKT!”, un sveicinātājs pagriež galvu uz sveicināmās personas pusi.

Piebildes. (1) Darbības ar ieroci izpilda, kā atskatot komandai „Godam – SVEIKT!”, pie otrās takts sveicinātājs pagriež galvu uz sveicināmās personas pusi.

(2) Pēc komandas „Ieročus pie kājas – ŅEMT!” sveicinātājs galvu pagriež ierindas frontes virzienā vienlaikus ar pirmo takti.

26. zīmējums. Pozīcija *No labās (kreisās) godam sveikt* no pozīcijas *Ierocis pie kājas*

27. zīmējums. Pozīcija *Ierocis pie kājas* no pozīcijas *No labās (kreisās) godam sveikt*

3.2.5. Pozīcija *Ieroča pārbaude*

90. Izpildot pozīciju *Ieroča pārbaude*, veic šādas darbības:

90.1. pozīcija *Ieroča pārbaude* no pozīcijas *Ierocis pie kājas* ir kustība septiņās taktīs. Komanda ir: „Ieroci pārbaudei – NEMT!”:

90.1.1. pēc izpildkomandas: „... – NEMT!” izpilda pozīciju *Ierocis rokās* divās taktīs;

90.1.2. uz „trīs” pārvieto kreiso roku no stobra uzlikas un saņem pistoles rokturi, īkšķis atrodas pāri aizslēga pogas zemākajai daļai;

90.1.3. uz „četri” atlaiž labās rokas tvērienu, attaisa pārlādēšanas rokturi ar īkšķi un asi pavelk to uz aizmuguri ar īkšķi un rādītājpirkstu. Tajā pašā laikā izdara spiedienu uz aizslēga aiztura pogas zemāko daļu, noslēdzot aizslēgu uz aizmuguri;

90.1.4. uz „pieci” bez labās rokas tvēriena maiņas asi pagrūž pārlādēšanas rokturi uz priekšu, līdz tas ir noslēdzies, tad no jauna satver ieroci ar labo roku pie laides kakla (tievā gala);

90.1.5. uz „seši” noņem kreiso roku, ar labo roku pagriež ieroci tā, lai pārlādēšanas kārba būtu uz augšu, ar kreiso roku pārtver stobra uzliku virs noslēdzošā gredzena un vizuāli apskata (pārbauda) patrontelpu;

90.1.6. uz „septiņi” ar labo roku satver ieroci tā, ka mērķēklis ir uz augšu, un ieņem pozīciju *Ieroča pārbaude*.

90.2. „PĀRBAUDĪTS!” ir vienīgā standarta komanda, ko dod pozīcijā *Ieroča pārbaude*:

90.2.1. pēc komandas „PĀRBAUDĪTS!” pārvieto kreiso roku un no jauna saņem ieroci ar īkšķi un pirkstiem, veidojot „U” veida formu pie aptveres loga un mēlītes, īkšķis (bez spiediena) ir uz aizslēga aiztura pogas augšējās daļas, pirkstu gali atrodas zem vai virs šaušanas mehānisma;

90.2.2. aiz pārlādēšanas roktura atvelk aizslēgu galējā stāvoklī, nospiež aizslēga aiztura pogu un ļauj aizslēgam pārvietoties uz priekšu. Ar pirkstu galiem spiež uz augšu aizslēga aiztura augšējo daļu un aizslēdz šaušanas mehānismu. Saņem pistoles rokturi ar kreiso roku un novieto kreiso īkšķi uz mēlītes. Nospiež mēlīti un ieņem pozīciju *Ierocis rokās*.

3.2.6. Pozīcija *Ierocis labajā plecā*

91. Izpildot pozīciju *Ierocis labajā plecā*, veic šādas darbības:

91.1. pozīcija *Ierocis labajā plecā* no pozīcijas *Ierocis pie kājas* ir kustība četrās taktīs. Komanda ir: „Ieroci labajā plecā – NEMT!”:

91.1.1. pēc izpildkomandas: „... – NEMT!” satver ieroci aiz grauda

pamatnes un paceļ diagonāli gar krūšu kurvi, elkoni piespiežot uzstobrei un pastobrei. Vienlaikus ar kreiso roku ieroci satver aiz pastobres un uzstobres tieši pirms noslēdzošā gredzena, ierocis brīvi piespiests krūšu kurvim;

91.1.2. uz „divi” atbrīvo labās rokas satvērienu un pārvieto roku, satverot ieroci aiz laides pamatnes;

91.1.3. uz „trīs” ar kreiso roku ceļ ieroci vertikāli uz augšu, ar labo roku vienlaikus sagriež ieroci par 90°, lai pistoles rokturis tiktu iespiests labajā padusē. Labās rokas elkoni piespiests ķermenim;

91.1.4. uz „četri” atbrīvo kreisās rokas satvērienu un roku piespiež pie kreisā sāna.

28. zīmējums. Pozīcija *Ierocis labajā plecā* no pozīcijas *Ierocis pie kājas*

91.2. Pozīcija *Ierocis pamatstājā* no pozīcijas *Ierocis labajā plecā* ir kustība četrās taktīs. Komanda ir: „Ieroci pie kājas – ŅEMT!”:

91.2.1. pēc izpildkomandas: „... – ŅEMT!” ar labās rokas kustību atbrīvo ieroci, vienlaikus laižot ieroci uz leju gar ķermeni un sagriežot to ar drošinātāju pret sevi. Ar kreiso roku satver ieroci pie pastobres un uzstobres noslēdzošā gredzena, lai tas būtu paralēli krūšu kurvim un 45° leņķī attiecībā pret zemes virsmu;

91.2.2. uz „divi” atbrīvo labās rokas tvērienu un aptver ieroci pie grauda pamatnes. Elkonis piespiests uzstobrei un pastobrei;

91.2.3. uz „trīs”, atbrīvojot kreisās rokas satvērienu, ar labo roku pa diagonāli virza ieroci pie labās kājas purngala. Nolaižot ieroci, virza kreisās rokas plaukstu ar vidējo pirkstu pie liesmu slāpētāja, apakšdelma un plauksta locītava taisna, nostiepta;

91.2.4. uz „četri” nolaiž ieroci uz zemes un kreiso roku piespiež pie kreisā sāna.

29. zīmējums. *Pozīcija Ierocis pie kājas no pozīcijas Ierocis labajā plecā*

3.2.7. Pozīcija *Ierocis kreisajā plecā*

92. Izpildot pozīciju *Ierocis kreisajā plecā*, veic šādas darbības:

92.1. pozīcija *Ierocis kreisajā plecā* no pozīcijas *Ierocis pie kājas* ir kustība četrās taktīs. Komanda ir: „Ieroci kreisajā plecā – ŅEMT!”:

92.1.1. uz „viens” satver ieroci aiz grauda pamatnes un paceļ diagonāli gar krūšu kurvi, elkoni piespiežot uzstobrei un pastobrei. Vienlaikus ar kreiso roku ieroci satver aiz pastobres un uzstobres tieši pirms noslēdzošā gredzena, ierocis brīvi piespiests krūšu kurvim;

92.1.2. uz „divi” atbrīvo labās rokas tvērienu un aptver laides kaklu;

92.1.3. uz „trīs” ar labo roku ceļ ieroci uz augšu vertikāli, lai pistoles rokturis iegultos kreisajā padusē, vienlaikus atbrīvojot kreisās rokas satvērienu un satverot ieroci aiz laides pamatnes. Ieroci tur ar kreiso roku vertikāli, elkoni piespiests ķermenim;

92.1.4. uz „četri” atbrīvo labās rokas satvērienu un nolaiž roku, piespiežot to pie sāna.

30. zīmējums. Pozīcija *Ierocis kreisajā plecā* no pozīcijas *Ierocis pie kājas*

92.2. Pozīcija *Ierocis pie kājas* no pozīcijas *Ierocis kreisajā plecā* ir kustība piecās taktīs. Komanda ir: „Ieroci pie kājas – ŅEMT!”:

92.2.1. pēc izpildkomandas: „... – ŅEMT!” ar labo roku satver ieroci aiz laides kakla;

92.2.2. uz „divi” atbrīvo kreisās rokas satvērienu un ar labo roku virza ieroci gar krūšu kurvi, lai tas veidotu 45° leņķi attiecībā pret zemes virsmu, nofiksē kustību un vienlaikus ar kreiso roku aptver ieroci pie pastobres un uzstobres noslēdzošā gredzena;

92.2.3. uz „trīs” atlaiž labās rokas tvērienu un aptver ieroci pie grauda pamatnes;

92.2.4. uz „četri”, atbrīvojot kreisās rokas satvērienu, ar labo roku pa diagonāli virza ieroci pie labās kājas purngala. Nolaižot ieroci, virza kreisās rokas plaukstu ar vidējo pirkstu pie liesmu slāpētāja; apakšdelma un plauksta locītava taisna, nostiepta;

92.2.5. uz „pieci” nolaiž ieroci uz zemes virsmas un kreiso roku piespiež pie kreisā sāna.

31. zīmējums. Pozīcija *Ierocis pie kājas* no pozīcijas *Ierocis kreisajā plecā*

3.2.8. Pozīciju mainīšana

93. Pozīcija *Ierocis labajā plecā* no pozīcijas *Ierocis rokās* ir kustība trīs taktīs. Komanda ir: „Ieroci labajā plecā – ŅEMT!”

32. zīmējums. Pozīcija *Ierocis labajā plecā* no pozīcijas *Ierocis rokās*

94. Pozīcija *Ierocis rokās* no pozīcijas *Ierocis labajā plecā* ir kustība divās taktīs. Komanda ir: „Ieroci rokās – ŅEMT!”

33. zīmējums. Pozīcija *Ierocis rokās* no pozīcijas *Ierocis labajā plecā*

95. Pozīcija *Ierocis kreisajā plecā* no pozīcijas *Ierocis rokās* ir kustība divās taktīs. Komanda ir: „Ieroci kreisajā plecā – ŅEMT!”

34. zīmējums. Pozīcija *Ierocis kreisajā plecā* no pozīcijas *Ierocis rokās*

96. Pozīcija *Ierocis rokās* no pozīcijas *Ierocis kreisajā plecā* ir kustība divās taktīs. Komanda ir: „Ieroci rokās – ŅEMT!”

35. zīmējums. Pozīcija *Ierocis rokās* no pozīcijas *Ierocis kreisajā plecā*

97. Pozīcija *Ierocis kreisajā plecā* no pozīcijas *Ierocis labajā plecā* ir kustība četrās taktīs. Komanda ir: „Ieroci labajā plecā – NEMT!”

36. zīmējums. Pozīcija *Ierocis kreisajā plecā* no pozīcijas *Ierocis labajā plecā*
98. Pozīcija *Ierocis labajā plecā* no pozīcijas *Ierocis kreisajā plecā* ir
kustība piecās taktīs. Komanda ir: „Ieroci labajā plecā – ŅEMT!”

37. zīmējums. *Pozīcija Ierocis labajā plecā no pozīcijas Ierocis kreisajā plecā*

3.2.9. Durkļa (bajonetes) uzlikšana un noņemšana

99. Komandas durkļa uzlikšanai un noņemšanai dod tikai no pozīcijas *Ierocis pie kājas* bez takts (skaitīšanas).

Piebilde. Durkļa (bajonetes) maksti nēsā uz vidusjostas, kreisajā pusē, vienā līnijā ar bikšu staras (svārku) vīli un stobra gredzenu uz priekšu.

100. Lai pieliktu durkli (bajoneti), komanda ir: „Durkli – UZLIKT!” Pēc šīs komandas satver ieroča stobru ar labo roku, nedaudz paceļ ieroci un novieto laidi starp pēdām ar aptveres logu uz priekšu. Satver ieroča stobru ar kreiso roku un pārvieto liesmu slāpētāju uz kreiso pusi. Ar labo roku attaisa durkļa (bajonetes) maksti, ko aizsargā siksnīņa, un izņem durkli (bajoneti). Skatoties uz durkļa asmeni, pieliek durkli (bajoneti) ierocim. Lai saslēgtu durkļa (bajonetes) pogu uz ieroča ar durkļa (bajonetes) pamatni, satver rokturi, spiež uz leju, līdz dzirdams klikšķis, un tad ar mazāku spēku spiež uz augšu, lai pārlicinātos, ka durklis (bajonete) ir uzlikts droši. Aiztaisa maksts aizsargsiksnīņu ar labo roku un nostājas pozīcijā *Ierocis pie kājas*.

101. Lai noņemtu durkli (bajoneti), komanda ir: „Durkli – NOŅEMT!” Pēc šīs komandas satver ieroča stobru ar labo roku pie durkļa kāta un novieto ieroci starp pēdām ar aptveres logu uz priekšu. Pārvieto liesmu slāpētāju pa kreisi ar kreiso roku un to nodrošina. Maksts aizsargsiksnīņu attaisa ar labo roku, tad satver durkļa kātu ar kreiso roku un atlaiž durkli (bajoneti) no ieroča liesmu slāpētāja ar kreiso roku. Skatoties uz durkļa asmeni, ieliek durkli (bajoneti) makstī tā, lai vērsums ar stobra gredzenu būtu uz priekšu. Aiztaisa aizsargsiksnīņu un nostājas pozīcijā *Ierocis pie kājas*.

3.2.10. Pozīcija *Ierocis siksnā*

102. Pozīcijai *Ierocis siksnā* ir divi stāvokļi:

102.1. ierocis siksnā ***pamatstājā***;

102.2. ierocis siksnā ***stāvoklī brīvi***.

103. Izpildot pozīciju *Ierocis siksnā*, ieņem pozīciju *Ierocis siksnā* pēc komandas „Ieroci siksnā – MIERĀ!” vai no pozīcijas *Stāvoklis brīvi* pēc izpildkomandas „... – STĀTIES!” vai „... – MIERĀ!”

Piebilde. Ieroci tur uz labā pleca ar stobru uz augšu.

38. zīmējums. Pozīcija *Ierocis siksnā pamatstājā*

39. zīmējums. Pozīcija *Ierocis siksnā stāvoklī brīvi*

3.2.11. Pozīcija *Siksnas noregulēšana*

104. Pozīcija *Siksnas noregulēšana* ir kustība trīs taktīs. Komanda ir: „Siksnu – NOREGULĒT!”:

104.1. pēc izpildkomandas „... – NOREGULĒT!” veic puspagriezieni uz labo, izvēršot kājas plecu platumā, vienlaikus ar labo roku atbalsta ieroci ar laidī pret kreisās kājas pēdas vidū;

104.2. uz „divi” noliecas uz priekšu un stobru ieliek labās rokas elkoņa ieliekumā. Labajā rokā turot siksnas sprādzi, ar kreiso roku noregulē siksnu, kājas iztaisnotas;

104.3. uz „trīs” iztaisnojas un veic puspagriezieni uz kreiso, vienlaikus ieņemot pozīciju *Ierocis pie kājas*.

Piebilde. Atsevišķos gadījumos uz „trīs”, lai panāktu darbības sinhronismu, ir pieļaujama kopējā komanda (signāls).

40. zīmējums. Pozīcija *Siksnas noregulēšana*

3.2.12. Pozīcija *Ierocis aiz muguras*

105. Pozīciju *Ierocis aiz muguras* ieņem no pozīcijas *Ierocis siksnā*. Pozīcija *Ierocis aiz muguras* no pozīcijas *Ierocis siksnā* ir kustība četrās taktīs. Komanda ir: „Ieroci aiz muguras – ŅEMT!”:

105.1. pēc izpildkomandas „... – ŅEMT!” ar kreiso roku satver siksnu nedaudz zemāk par labo plecu virs labās rokas siksnas satvēriena vietas;

105.2. uz „divi”, ar labo roku satverot laidī aiz pamatnes, nedaudz paceļ ieroci vertikāli uz augšu;

105.3. uz „trīs” ar kreiso roku pārmet siksnu pār galvu uz kreiso plecu, vienlaikus ar labo roku pēc nepieciešamības „pielabo” ieroča stāvokli;

105.4. uz „četri”, nolaižot abas rokas, ieņem pozīciju *Pamatstāja*.

Piebilde. Pozīciju *Ierocis aiz muguras stāvoklī brīvi* izpilda ar papildinājumu, kas noteikts Noteikumu 85.punktā.

41. zīmējums. Pozīcija *Ierocis aiz muguras*

106. Ieroci pozīcijā *Ierocis aiz muguras* pārvieto ar noņemtu durkli.

107. Ņemot vērā atsevišķu ieroču sistēmu veidu un to nokomplektētību ar dažāda tipa siksnām, ir pieļaujams pozīcijas *Ierocis aiz muguras* atšķirīgs ieņemšanas un turēšanas veids.

42. zīmējums. Piemērs pozīcijai *Ierocis aiz muguras* mašīnpistolei MP 5

108. Pozīcija *Ierocis siksnā* no pozīcijas *Ierocis aiz muguras* ir kustība trīs taktīs. Komanda ir: „Ieroci siksnā – ŅEMT!”:

108.1. pēc izpildkomandas „... – ŅEMT!” vienlaikus ar labo roku satver laidi aiz pamatnes un ar kreiso – siksnu kreisā pleca līmenī;

108.2. uz „divi”, vienlaikus ar labo roku paceļot ieroci, ar kreiso roku pārmet siksnu pāri galvai uz labo plecu;

108.3. uz „trīs” ieņem pozīciju *Ierocis siksnā*.

43. zīmējums. Pozīcija *Ierocis siksniā* no pozīcijas *Ierocis aiz muguras*

IV. Iziešana no ierindas un pieiešana pie komandiera (priekšnieka)

109. Karavīra izsaukšanai no ierindas komandē, piemēram: “Kareivi Kalniņ! Uz trim soļiem – IZIET NO IERINDAS!” vai “Kareivi Kalniņ! PIE MANIS (skriešus pie manis!)” Izpildot veic šādas darbības:

109.1. sadzirdējis savu uzvārdu, karavīrs atsaucas “Es!” un pēc komandas par izešanu no ierindas (izsaukšanu pie priekšnieka) atbild: “Klausos!”, un *Ierindas solī* iziet no ierindas noteiktā attālumā, skaitot soļus no pirmās rindas, apstājas un pagriežas pret ierindu. Ja netiek norādīts soļu daudzums, tad karavīrs iziet no ierindas 2 (divus) soļus un pagriežas ar seju pret ierindu;

109.2. pie priekšnieka izsauktais karavīrs sper 1 (vienu) vai 2 (divus) soļus taisni, skaitot tos no pirmās rindas, gājienā pagriežas uz priekšnieka pusi un pa taisnāko ceļu *Gājiena solī* (skriešus) pienāk (pieskrien) pie viņa, apstājas 2-3 soļu attālumā, ieņem *Pamatstāju* un ziņo, piemēram: “Kapteiņa kungs, kareivis Kalniņš pēc Jūsu pavēles ieradies!” Ja ierocis ir aiz muguras vai tā nav, vienlaikus ar ziņojuma sākšanu pieliek labo roku pie galvassegas un, ziņojumu beidzot, to nolaiž gar sānu;

109.3. no otrās rindas izsauktais karavīrs viegli uzliek kreiso roku uz priekšā stāvošā karavīra pleca, kurš tūdaļ ar kreiso kāju sper soli uz priekšu, ar labo kāju – soli pa labi un ieņem *pamatstāju*. Kad no otrās rindas izejošais karavīrs ir pagājis garām, pirmajā rindā stāvošais karavīrs ar kreiso kāju sper soli pa kreisi, ar labo kāju soli atpakaļ un ieņem *pamatstāju* (stāvokli brīvi). Ja no ierindas izsauc pirmajā rindā stāvošo karavīru, viņa vietu ieņem otrajā rindā stāvošais;

109.4. ja izsauc kolonnā pa divi, trīs vai četri stāvošo karavīru, viņš iziet no ierindas uz tuvāko pusi (fronti, flangiem un aizmuguri), iepriekš pagriežoties uz labo (kreiso) pusi, sperot soli pa labi (kreisi, aizmuguri). Ja blakus stāv karavīrs, viņš sper soli pa kreisi (pa labi), ar labo (kreiso) kāju soli atpakaļ un ieņem *pamatstāju*, palaižot garām no ierindas izejošo karavīru, bet pēc tam ar kreiso (labo) kāju sper soli uz priekšu, ar labo (kreiso) kāju – soli pa labi (kreisi) un ieņem *Pamatstāju* (*Stāvokli brīvi*).

110. Karavīra nostādīšanai ierindā komandē, piemēram: “Kareivi Kalniņ! Ierindā – STĀTIES!” vai tikai: “Ierindā – STĀTIES!”

Izdzirdējis savu uzvārdu, ierindas priekšā stāvošais karavīrs pagriežas ar seju pret priekšnieku un atsaucas: “Es!” un, saņēmis komandu nostāties ierindā, ja nav ieroča vai tas atrodas aiz muguras, pieliek labo roku pie galvassegas un atbild: “Klausos!” Pagriežas kustības virzienā, vienlaikus ar kreisās kājas nolikšanu nolaiž pussaliekto labo roku vidusjostas augstumā, nogājis 3-4 soļus

Ierindas solī un tālāk pārejot *Gājiena solī*, pa taisnāko ceļu atgriežas ierindā un nostājas savā vietā. Priekšā vai blakus stāvošais karavīrs viņam atbrīvo ceļu 108.punktā noteiktajā kārtībā.

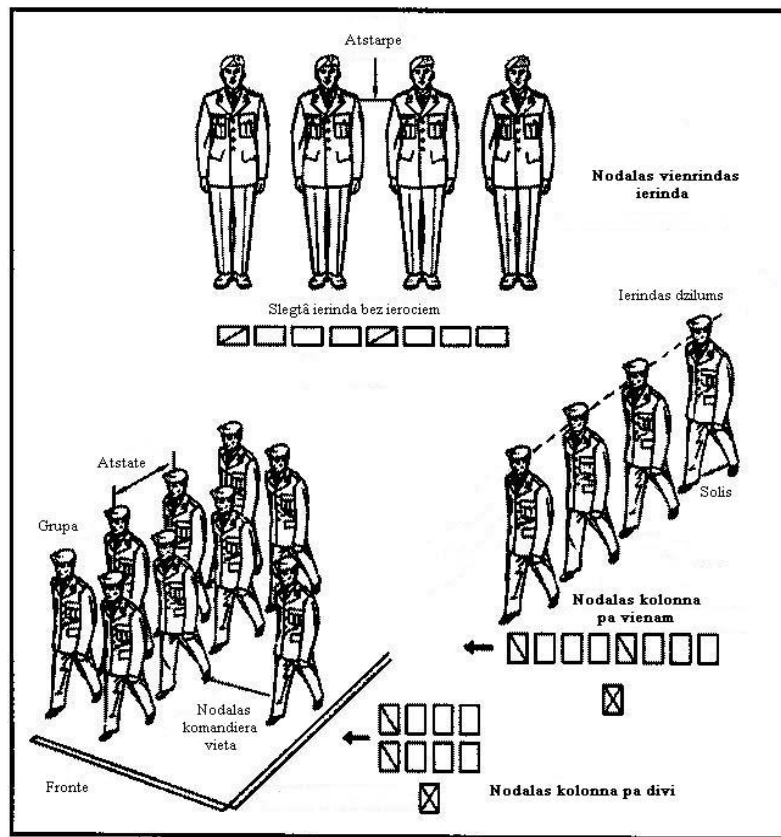
111. Saņēmis attiecīgus norādījumus un atļauju iet (aiziet), karavīrs pieliek labo roku pie galvassegas un atbild: “Klausos!”, pagriežas kustības virzienā, vienlaikus ar kreisās kājas nolikšanu nolaiž pussaliektu labo roku vidusjostas augstumā un, nogājis 3-4 soļus *Ierindas solī*, pāriet *Gājiena solī*.

112. Izejot no ierindas, pieejot pie priekšnieka un aizejot no viņa, ieroča sākotnējais stāvoklis nemainās.

V. Nodaļas ierindas

5.1. Nodaļas slēgtā ierinda uz vietas

113. Nodaļas slēgtā ierinda ir vienrindas vai divrindu ierinda un kolonna pa vienam vai divi.

44. zīmējums. Nodaļas ierindas veidi

114. Nodaļu vienrindas ierindā vai divrindu ierindā nostāda pēc komandas: “Nodaļa, vienā rindā (divās rindās) – STĀTIES!”

115. Nodaļas komandieris, ieņēmis pamatstāju vietā, kur paredzēts nodaļas labā flanga gals, ar seju frontes virzienā dod komandu nodaļas nostādīšanai. Nodaļas karavīri nostājas no komandiera pa kreisi plaukstas platuma atstarpēs pēc auguma vai pēc kaujas iedalījuma. Apavu purngali ir vienā taisnā līnijā.

116. Nodaļai sākot nostāšanos, tās komandieris iziet ierindas priekšā un seko nostāšanās gaitai.

117. Nodaļa, mazāka par pieciem karavīriem, vienmēr nostājas tikai vienrindas līnijā vai kolonnā pa vienam.

118. Nodaļas izlīdzināšanai komandē: “LĪDZINĀTIES! (Uz kreiso – LĪDZINĀTIES!)”

Pēc šīs komandas visi, izņemot labā (kreisā) flanga galā stāvošo, pagriež galvu pa labi (kreisi) tā, lai ar labo (kreiso) aci redzētu savu un kaimiņa plecu līniju pa labi (kreisi), bet ar otru aci viegli pārredzētu labo (kreiso) rindu līdz ceturtajam-piektajam karavīram. Zods nedaudz pacelts uz augšu, un, līdzinoties uz labo, kreisā auss nedaudz zemāk par labo (līdzinoties uz kreiso, – labā auss nedaudz zemāk par kreiso).

119. Stāvot divrindu ierindā, otrās rindas karavīri nostājas pirmās rindas karavīriem tieši aiz muguras noteiktā atstatumā un atstarpē.

Kolonnā izlīdzināšanos veic tādā pašā veidā.

120. Līdzināšanās brīdī ierindā stāvošie drīkst nedaudz pārvietoties, lai izlīdzinātos un ieņemtu pareizu atstarpi un atstatumu.

121. Ierocim atrodoties pie kājas, līdzinoties vienlaikus ar galvas pagriezienu to piepaceļ un šādā stāvoklī tur līdz nākamās komandas saņemšanai.

122. Pēc līdzināšanās dod komandu: “MIERĀ!”, visi, izņemot labā (kreisā, ja līdzināšanās notikusi uz kreiso pusi) flanga galā stāvošo, strauji pagriež galvu taisni un ieņem *Pamatstāju*, ieroci pārvietojot iepriekšējā stāvoklī.

123. Pagriežot nodaļu apkārt, izlīdzināšanai komandā norāda līdzināšanās pusi, piemēram: “Uz labo (kreiso) – LĪDZINĀTIES!”

124. Pēc komandas “BRĪVI!” un “SAKĀRTOTIES!”, atrodoties uz vietas, rīkojas, kā norādīts 36., 37. un 39.punktā.

125. Pēc komandas “Nodaļa – IZKLĪST!” karavīri ātri iziet no ierindas.

126. Sapulcēšanai komandē: “Nodaļa – PIE MANIS!” Pēc komandas karavīri pieskrien pie komandiera un izpilda viņa nākamās komandas.

127. Pagriezienus uz vietas nodaļa izpilda pēc tām pašām komandām, kas norādītas 43., 44. un 45.punktā, tikai priekškomandas sākumā saka vārdu “nodaļa”.

128. Pagriezienus visi karavīri izpilda vienlaikus, saglabājot līdzināšanos.

129. Pagriežot apkārt divrindu ierindu, kurā ir nepilna kārtā, aizmugurē stāvošais karavīrs pāriet priekšējā rindā.

130. Nodaļas saskaitīšanai pēc kārtas komandē: “Pēc kārtas – SKAITĪT!” Pēc izpildkomandas labā flanga galā stāvošais strauji pagriež galvu pa kreisi, skaļi nosauc “Pirmais!” un pagriež galvu taisni. Pa kreisi viņam blakus stāvošais karavīrs līdzīgi nosauc “Otrais!”, un tā līdz pēdējam kreisā flanga galā stāvošajam karavīram, kurš, savu kārtas numuru nosaucot, galvu tur taisni un piebilst: “Pēdējais!”

Piebilde. Līdzīgi karavīri saskaitās, stāvot divrindu ierindā, tikai otrajā rindā stāvošie saskaitīšanas laikā klusē, izņemot pēdējās kārtas karavīru, kurš beigās nosauc “Pilna” vai “Nepilna” atkarībā no tā, vai priekšpēdējā kārtā viņam blakus ir vai nav kaimiņš.

131. Kaujas sastāva pārbaudei nodaļas komandieris izsauc savus padotos pēc viņu specialitātes, bet atbildot katrs karavīrs nosauc savu dienesta pakāpi un uzvārdu. Piemēram: “NOVĒROTĀJS!”, uz ko attiecīgais karavīrs atbild: “Kareivis Osis”.

132. Nodaļas saskaitīšanai vienrindas ierindā uz pirmo un otro komandē: “Nodaļa, uz pirmo un otro – SKAITĪT!” Pēc izpildkomandas ierindā stāvošie rīkojas līdzīgi 129.punktā norādītajam, tikai sava kārtas numura vietā attiecīgi nosaucot “Pirmais!” vai “Otrais!”

133. Nodaļas vienrindas ierindas pārveidošanai divrindu ierindā pēc saskaitīšanas uz pirmo un otro komandē: “Nodaļa, divās rindās – STĀTIES!” Pēc izpildkomandas karavīri, kuriem ir otrais numurs, ar kreiso kāju sper soli atpakaļ, ar labo kāju – soli pa labi, nostādamies pirmajiem numuriem aizmugurē, kreiso kāju pieliek pie labās kājas un ieņem pamatstāju.

Piebilde. Ja saskaitīšana beidzas ar pirmo numuru, kreisā flanga galā pa labi no viņa stāvošais karavīrs ar otro numuru nostājas viņam aizmugurē, pēc izpildkomandas ar labo kāju sperdams soli atpakaļ, ar kreiso kāju – soli pa kreisi, un, pielikdams labo kāju pie kreisās kājas, ieņem pamatstāju.

134. Lai no divrindu ierindas nostātos vienrindas ierindā, komandē: “Nodaļa, vienā rindā – STĀTIES!” Pēc izpildkomandas otrajā rindā stāvošie izdara visu, kā norādīts 132.punktā, tikai pretējā kārtībā.

135. Nodaļas *izretošanai* komandē: “Nodaļa, uz labo (kreiso, no vidus, uz tik un tik soļiem) – IZRETOTIES!” Pēc izpildkomandas visi, izņemot kreisā (labā) flanga galā (centrā) stāvošo, pagriežas uz norādīto pusi, pieliek otru kāju,

vienlaikus pagriežot galvu pār plecu uz ierindas frontes pusi tā, lai varētu redzēt aizmugurē ejošo karavīru, un ar kreiso kāju uzsāk virzīties paātrinātā pussolī. Kad aizmugurē ejošais karavīrs ir apstājies, viņam priekšā ejošais karavīrs ieņem noteikto atstatumu (ja tā nav noteikta, ieņem 1 (viena) soļa atstatumu), apstājas un patstāvīgi pagriežas uz ierindas flanga gala pusi.

136. Ja izretošanās notiek no ierindas vidus, norāda vidējo, nosaucot viņa dienesta pakāpi un uzvārdu. Nosauktais karavīrs atbild: “Es!”, vienlaikus paceļot iztaisnotu kreiso roku pleca augstumā un pēc atbildes to strauji nolaižot gar sānu. Pēc izpildkomandas no vidus pa labi stāvošie pagriežas uz labo, pa kreisi stāvošie – uz kreiso pusi un uzsāk izretināšanos, kā norādīts iepriekš.

137. Izretoties var arī skriešus, ievērojot visas iepriekš minētās prasības. Šajā gadījumā priekškomandu papildina ar vārdu “skriešus!”

138. Pēc komandas “LĪDZINĀTIES!” nodaļa izlīdzinās uz to pusi, no kuras tika uzsākta izretošanās, ieturot noteiktās atstarpes.

139. Nodaļas *saslēgšanai* komandē: “Nodaļa, uz kreiso (uz labo, uz vidu – skriešus) – SLĒGTIES!” Pēc izpildkomandas visi, izņemot norādītās puses flanga galā (vidū) stāvošo, pagriežas uz norādīto pusi, ātriem pussoljiem (skriešus) aiziet (aizskrien) līdz slēgtā ierindā noteiktajai atstarpei, apstājas un patstāvīgi pagriežas uz ierindas flanga gala pusi.

140. Nodaļas pārveidošanai no slēgtas divrindu ierindas vienrindas ierindā komandē: “Nodaļa, uz kreiso (uz labo, no vidus) – IZRETOTIES!” Pēc tam komandē: “Nodaļa, vienā rindā – STĀTIES!” Pēc izpildkomandas ierindā stāvošie izpilda 133.punktā noteikto.

141. Lai no vienrindas vai divrindu līnijas izveidotu kolonnu, komandē: “Nodaļa, uz la – BO (krei – SO)!”

142. Ja nodaļa bijusi izkliedēta, komandē: “Nodaļa, kolonnā pa vienam (pa divi) – STĀTIES!” Kolonnā pa divi nodaļas komandieris nostājas pret tās viduslīniju.

143. Ieročus noliek uz zemes virsmas pēc komandas: “Nodaļa, ieročus – NOLIKT!”

Pēc priekškomandas triecienšautenes un rokas granātšāvējus ņem labajā rokā, karabīnes, patšautenes un ložmetējus – pie kājas, patšautenēm un ložmetējiem atliec divkāju balstu. Pēc izpildkomandas pirmā rinda sper divus

soļus uz priekšu, pēc tam abas rindas ar kreiso kāju sper soli uz priekšu, saliec to celī un liek ieroci uz zemes virsmas ar aizslēga (aizslēga rāmja) rokturi uz leju un laidī pie labās kājas purngala, pēc tam iztaisno kreiso kāju un pieliek pie labās kājas, ieņemot *Pamatstāju*.

Piebildes. (1) Rokas granātšāvējus liek uz zemes virsmas ar stobra rokturi uz kreiso pusi, patšautenes un ložmetējus – uz divkāju balsta.

(2) Nodaļai stāvot vienrindas ierindā, pēc izpildkomandas izpilda tikai divas pēdējās darbības.

45. zīmējums. Pozīcija Ieroča nolikšana uz zemes virsmas

144. Lai no zemes virsmas paceltu noliktos ieročus, komandē: “PIE IEROČIEM!” un pēc tam: “Ieročus – ŅEMT!”

Pēc pirmās komandas nodaļa nostājas pie saviem ieročiem, ierocis pie labās kājas. Pēc otras komandas visi ar kreiso kāju sper soli uz priekšu, noliecas, saliekot kreiso kāju ceļī, ņem ieroci labajā rokā, iztaisno kreiso kāju un, pieliekot to pie labās kājas, iztaisnojas. Pēc tam otrā rinda sper divus soļus uz priekšu, un visi vienlaikus ieņem *Pamatstāju*. Patšautenēm un ložmetējiem pirms tam saliec divkāju balstu.

46. zīmējums. Pozīcija Ieroča pacelšana no zemes virsmas

5.2. Nodaļas pārvietošanās slēgtā ierindā

145. Nodaļa pārvietojas kolonnā pa vienam vai kolonnā pa divi. Kolonnas izveidošanas kārtība norādīta 140.punktā.

146. Nodaļas pārvietošanai komandē, piemēram: “Nodaļa, uz atsevišķu koku (pa ceļu, gar grāvi u.tml.), līdzināšanās uz labo (kreiso), soļos (skriešus) – MARŠ!”:

146.1. vadošais iet norādītajā virzienā, pārējie, stingri ievērodami līdzināšanos, atstarpes un atstatumus, vienādā solī iet aiz vadošā. Ja līdzināšanās virziens nav norādīts, līdzinās uz labo tikai ar skatienu, galvu

nepagriežot;

146.2. nodaļas komandieris var arī nenoteikt kustības virzienu, uzņemdamies personiski vadīt nodaļu. Tad viņš virziena noteikšanas vietā komandē: “AIZ MANIS!”

Piebildes. (1) Ja nav noteikts kustības veids, kustību uzsāk *Gājiena solī*.

(2) Kustības pārtraukšanai dod komandu: “Nodaļa, uz vietas – STĀT!”

147. Virziena maiņai *ar plecu uz priekšu* komandē: “Nodaļa, labo (kreiso) plecu uz priekšu, soļos (skriešus) – MARŠ! (kustībā bez komandas – “soļos””, kā norādīts 68.punktā.

148. Nodaļas pārveidošanai gājienā no kolonnas pa vienam kolonnā pa divi komandē: “Nodaļa, kolonnā pa divi – MARŠ!”

Pēc izpildkomandas nodaļas komandieris (vadošais) iet pussolī, otrie numuri iziet no ierindas pa labi un uz priekšu, nostājoties blakus pirmajiem numuriem, nodaļa iet pussolī līdz komandai “TAISNI!” vai “Nodaļa – STĀT!”

149. Nodaļas pārveidošanai gājienā no kolonnas pa divi kolonnā pa vienam komandē: “Nodaļa, kolonnā pa vienam – MARŠ!”

Pēc izpildkomandas nodaļas komandieris (vadošais) iet pilnā solī, bet pārējie– pussolī, līdzko atbrīvojusies vieta, otrie numuri soļu taktī nostājas aiz pirmajiem un kolonna uzsāk gājienu pilnā solī.

150. Nodaļa pagriezienus kustībā izpilda pēc komandām un ar paņēmienu, kā noteikts 66. un 67.punktā.

5.3. Špalerā

151. Sagaidot sveicināmo personu špalerā, karavīri izkārtojas divrindu ierindā ar sejām viens pret otru. Špaleras lielumu nosaka atbilstoši situācijai un iespējai izvietoties sagaidīšanas vietā.

Karavīru izvietošanai špalerā komandieris nostāda karavīrus kolonnā pa divi ar skatu pret sagaidāmās personas ierašanās vietu un dod komandu: „Soļos – MARŠ!” Karavīri uzsāk soļošanu norādītajā virzienā un kustībā ieņem noteiktās atstarpes starp kolonnām un atstatumus starp rindām. Kad karavīri sakārtojošies vajadzīgajos atstatumos un atstarpēs, komandieris dod komandu: „Uz vietas (karavīri nolīdzinās) – STĀT!” un turpina komandēt: „Uz la – kreiso!””, pēc izpildkomandas „... – SO!” visi pagriežas ar sejām viens pret otru.

Kad sagaidāmā persona ierodas sagaidīšanas vietā, komandieris dod komandu: „Uz vidu godam – SVEIKT!” Pēc tās ierindā esošie karavīri

neatkarīgi no savas atrašanās vietas ierindā ar ieročiem sveicina uz vidu „Godam sveikt” un pagriež galvas uz sagaidāmās personas pusi, un ar skatienu pavada sagaidāmo personu, kura pārvietojas caur špaleras ierindu.

Komandu „Brīvi. Ieročus pie kājas – ŅEMT!” dod, kad sagaidāmā persona ir atstājusi sagaidīšanas vietu.

Pēc sagaidāmās personas sagaidīšanas vai pavadīšanas dod komandu: „Uz la– kreī – SO!” Pēc tās karavīri pagriežas komandiera norādītajā virzienā un, sagaidot izpildkomandu: „... – MARŠ!”, aizsoļo no sagaidīšanas vietas, kustībā sakļaujoties.

Špaleras komandieris ieņem vietu ierindā, kas atrodas tuvāk pret sagaidāmās personas sagaidīšanas vietu.

Špaleras komandieris sveicina, pieliekot roku pie galvassegas.

5.4. Militārā sveicināšana ierindā uz vietas un pārvietojoties

152. Sveicināšanai uz vietas, kad priekšnieks pienācis pie nodaļas 20-25 soļu attālumā, nodaļas komandieris nostājas ierindas priekšā 3-4 soļu attālumā pret tās vidu un komandē: “Nodaļa, mierā! Pa labi (pa kreisi, uz vidu) – SKATĪT!”

Pēc izpildkomandas karavīri ieņem *pamatstāju*, vienlaikus pagriežot galvu uz sveicināmās personas pusi un pavada viņu ar skatienu, griežot galvu kustības virzienā.

Nodaļas komandieris pieliek roku pie galvassegas, pagriežas uz priekšnieka pusi un *Ierindas solī* pa taisnāko ceļu dodas tam pretī; pienācis 2-3 soļu attālumā, apstājas un ziņo, piemēram: “Kapteiņa kungs, otrā vada pirmajā nodaļā notiek ierindas mācības. Nodaļas komandieris kaprālis Bērziņš”.

Pēc ziņojuma nodaļas komandieris ar kreiso (labo) kāju sper soli sānis, vienlaikus pagriežoties uz labo (kreiso) pusi, un, palaidis garām priekšnieku, soļo aiz viņa 1-2 soļu attālumā, nenostājoties starp viņu un ierindu.

Ja komandieris vai priekšnieks tuvojas no aizmugures, nodaļas komandieris pagriež nodaļu apkārt un komandē, kā iepriekš norādīts.

Uz priekšnieka sasveicināšanos: “SVEICINĀTI, KARAVĪRI!” ierindā stāvošie atbild: “Esiet sveiks(a)!”

Kad priekšnieks ir pagājis garām ierindai vai devis komandu “Brīvi!”, nodaļas komandieris komandē: “BRĪVI!” un nolaiž labo roku gar sānu.

153. Sveicināšanai pārvietojoties nodaļas komandieris dod komandu, kad priekšnieks ir 20-25 soļu attālumā: “Nodaļa, MIERĀ! Pa labi (pa kreisi) – SKATĪT!” Ierindas vadīšanas komandas pārvietojoties dod soļu taktī, priekškomandu uzsāk līdz ar kreisās kājas nolikšanu uz zemes virsmas. Visas izpildkomandas dod, kad uz zemes virsmas liek kreiso kāju, pēc tam nodaļa ar

labo kāju sper soli un, kreiso kāju noliekot zemē, izpilda komandā noteikto.

Pēc komandas “Mierā!” nodaļa pāriet uz *Ierindas soli*, bet pēc komandas “SKATĪT!” ar nākamo kreisās kājas soli vienlaikus pagriež galvu uz norādīto pusi, nodaļas komandieris pieliek labo roku (ja tā ir brīva) pie galvassegas.

Uz priekšnieka sasveicināšanos: “Sveicināti, karavīri!” karavīri, uzsākot ar kreisās kājas likšanu, soļu taktī atbild: “Esiet sveiks (-a)!”

Pasoļojot garām priekšniekam vai pēc viņa komandas ”Brīvi!”, nodaļas komandieris komandē: “BRĪVI!”, līdz ar nākamo kreisās kājas soli nolaiž pie galvassegas pielikto labo roku, nodaļa pagriež galvas taisni un pāriet *Gājiena solī*.

VI. Vada ierindas

6.1. Izvērstā ierinda

154. Vada izvērstā ierinda var būt vienrindas vai divrindu ierinda. Vada nostādīšana (izkārtošana) izvērstajā ierindā notiek pēc komandas: “Vads, vienā rindā (divās rindās) – STĀTIES!”

Devis komandu, vada komandieris ieņem pamatstāju, ar seju nostājoties frontes virzienā. Pēc šīs komandas nodaļas nostājas pa kreisi no komandiera. Divrindu ierindā katrā nodaļā pēdējai kārtai jābūt pilnai.

155. Nodaļām uzsākot nostāšanos, vada komandieris iziet no ierindas un seko vada nostāšanās gaitai.

Piebilde. Vads, kura nodaļās (grupās, apkalpēs) ir 3 (trīs) un 4 (četri) karavīri, nostājas divrindu ierindā.

156. Ja ir vajadzīgs ziņojums par karavīru esību ierindā, vada seržants komandē, piemēram: “Ziņot par PERSONĀLSASTĀVU (ieročiem, ekipējumu, munīciju u.tml.)!” Nodaļu komandieri, sākot no pirmās nodaļas, vērsot skatienu uz vada seržantu, ziņo. Ziņojuma piemēri:

1) **pirmā situācija.** Ja visi nodaļas karavīri atrodas ierindā, ziņojums ir šāds: “*Seržanta kungs, pirmajā nodaļā neattaisnojošu (nezināmu) iemeslu dēļ trūkstošo nav - kaprālis Bērziņš!*” vai „*Seržanta kundze, otrajā nodaļā trūkstošo nav - kaprālis Ziediņš!*”;

2) **otrā situācija.** Ja visu nodaļas karavīru nav klāt, paziņo par trūkstošajiem karavīriem un to prombūtnes iemesliem: “*Seržanta kungs, otrajā nodaļā uz vietas pieci, komandējumā viens, slim viens - kaprālis Bērziņš!*”

157. Vada seržants, vēršot skatienu uz ziņojošo nodaļas komandieri, saņem ziņojumu un atbild, militāri sveicinot. Pēc ziņojumu saņemšanas no nodaļu komandieriem vada seržants ziņo vada komandierim par situāciju vadā, kā norādīts Noteikumu 151.punktā.

158. Vada līdzināšanās, pagriezieni, pārkārtošana un citas darbības notiek pēc tām pašām komandām, kādas noteiktas nodaļai.

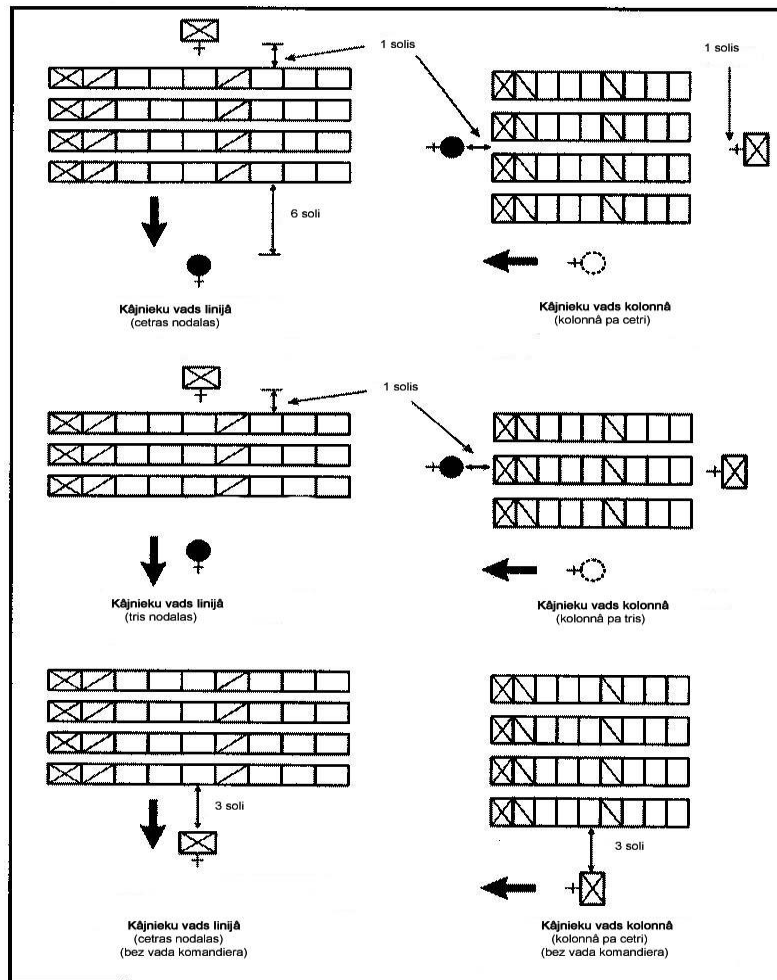
159. Vada pārkārtošana no vienrindas ierindas divrindu ierindā un otrādi notiek, kā norādīts 131. un 132.punktā. Vadam saskaitoties uz pirmo un otro, nodaļu komandieri saskaitīšanā nepiedalās.

6.2. Gājiena ierinda

160. Vada gājiena ierinda var būt kolonna (rinda) pa trīs (vadā, kas sastāv no četrām nodaļām – kolonna pa četri), kolonna pa divi un kolonna pa vienam.

Vada nostāšanās kolonnā pa trīs (četri) notiek pēc komandas: ”Vads, kolonnā pa trīs (četri) – STĀTIES!”

Piebilde. Vads, kura nodaļās (grupās, apkalpēs) ir 3 (trīs) un 4 (četri) karavīri, nostājas gājiena ierindā kolonnā pa divi.

47. zīmējums. Vada gājiena ierindas

161. Vada pārkārtošana no izvērstās vienrindas (divrindu) ierindas kolonnā pa vienam (pa divi) notiek, vadu pagriežot uz labo pusi.

162. Vada pārkārtošana no izvērstas divrindu (vienrindas) ierindas kolonnā pa vienam (divi) notiek pēc komandas: “Vads, uz la – BO! Kolonnā pa vienam (divi), soļos – MARŠ!”

Pēc komandas “MARŠ!” pirmā nodaļa pārkārtojas gājienam kolonnā pa vienam, kā norādīts 148.punktā (kolonnā pa divi – kā norādīts 147.punktā), pārējās nodaļas pēc kārtas pārkārtojas kolonnā pa vienam (divi) un numuru secībā soļo aiz pirmās nodaļas.

163. Vada pārkārtošana no izvērstās divrindu ierindas kolonnā pa trīs (četri) notiek pēc komandas: “Vads, uz la – BO! Kolonnā pa trīs (četri), soļos – MARŠ! (gājienā – bez “soļos)”

Pēc komandas “MARŠ!” pirmā nodaļa iet pussolī, gājienā pārkārtojoties kolonnā pa vienam, pārējās nodaļas iziet pa kreisi no pirmās nodaļas noteiktās atstarpēs ar kolonnu galvgaļiem vienā līnijā, pārkārtojoties kolonnā pa trīs (četri, ņemot vērā nodaļu skaitu vadā), pēc tam vada komandieris komandē: “Vads – TAISNI!” vai “Vads, uz vietas – STĀT!”

164. Vada pārkārtošana no kolonnas pa vienam (pa divi) izvērstā vienrindas (divrindu) ierindā notiek, pagriežot vadu uz kreiso pusi.

165. Vada pārkārtošana no kolonnas pa trīs (četri) kolonnā pa divi notiek pēc komandas: “Vads, kolonnā pa divi, soļos – MARŠ! (*Gājiena solī* – bez “soļos”)

Pēc šīs komandas pirmā nodaļa soļo taisni, pārkārtojoties gājienam kolonnā pa divi. Pārējās nodaļas soļo *Solis uz vietas*, pēc tam numuru secībā pēc kārtas iziet aizmugurē priekšējai nodaļai, pārkārtojoties kolonnā pa divi.

166. Vada pārkārtošanai no kolonnas pa trīs (četri) izvērstā divrindu ierindā to vispirms pārkārto kolonnā pa divi, bet pēc tam pagriež uz kreiso pusi.

167. Vada pārkārtošana no kolonnas pa trīs (četri) kolonnā pa vienam notiek pēc komandas: “Vads, kolonnā pa vienam, soļos – MARŠ!” (*Gājiena solī* – bez “soļos”)

Pēc šīs komandas pirmā nodaļa iet taisni, pārējās nodaļas soļo *Solis uz vietas*. Pēc kārtējās nodaļas izešanas no kolonnas pēc savas nodaļas komandiera komandas: “Nodaļa – TAISNI!” pilnā solī nodaļa virzās uz priekšu, līdzinoties ar priekšā ejošo nodaļu.

168. Vada pārkārtošana no kolonnas pa vienam kolonnā pa trīs (pa četri) notiek pēc komandas: “Vads, kolonnā pa trīs (pa četri), soļos – MARŠ! (*Gājiena solī* – bez “soļos”)

Pēc šīs komandas pirmā nodaļa soļo *Solis uz vietas*, pārējās nodaļas iziet numuru secībā pa kreisi no pirmās nodaļas vienā līnijā un soļo *Solis uz vietas* līdz vada komandiera komandai: “Vads – TAISNI!” vai “Uz vietas – STĀT!”

169. Vada pārkārtošana no kolonnas pa divi kolonnā pa trīs (četri) notiek pēc komandas: “Vads, kolonnā pa trīs (pa četri), soļos – MARŠ! (*Gājiena solī* – bez “soļos”)

Pēc šīs komandas vads pārkārtojas kolonnā pa trīs (pa četri), kā norādīts 162.punktā.

170. Vada sapulcēšanai komandē: “Vads, PIE MANIS!” Pēc šīs komandas nodaļas skriešus dodas pie komandiera un izpilda viņa turpmākās komandas.

171. Vada pārvietošanās virziena maiņai notiek pēc tām pašām komandām, kas noteiktas nodaļas gājiena ierindai (sk. 146.punktu).

6.3. Militārā sveicināšana ierindā uz vietas un gājienā

172. Vads sveicina ierindā uz vietas un gājienā, kā noteikts Noteikumu 151. un 152.punktā.

Nodaļu komandieri ierindā ir savās vietās un roku pie galvassegas neliek. Gājienā pēc komandas sveicināšanai dziesmu pārtrauc.

VII. Rotas ierindas

7.1. Izvērstā ierinda

173. Rotas izvērstā ierinda var būt divrindu ierinda vai vadu kolonnu (rindas) līnija (vadi ir kolonnās (rindās) pa trīs, pa četri, speciālās apakšvienības – kolonnās pa divi).

Piebilde. Ja nepieciešams, rotu var nostādīt vienrindas ierindā.

174. Rotas nostādīšana izvērstā ierindā notiek pēc komandas: “Rota, divās rindās – STĀTIES!” vai “Rota, vadu kolonnu līnijā – STĀTIES!” Nostājoties ierindā, līdzinās pēc pirmā vada.

Devis komandu, rotas komandieris ieņem *Pamatstāju* ar seju rotas frontes virzienā. Pirmā vada komandieris komandē: “Pirmais vads, divās rindās (kolonnā pa trīs, pa četri) – STĀTIES!”, nostādot savu vadu pa kreisi no rotas komandiera. Pārējie vadu komandieri tāpat numerācijas kārtībā nostāda savus vadus pa kreisi no nostādītā vada divrindu ierindā (vadu kolonnu līnijā).

175. Tikko pirmais vads sāk stāties ierindā, rotas komandieris iziet no rotas ierindas un seko tās nostādīšanai.

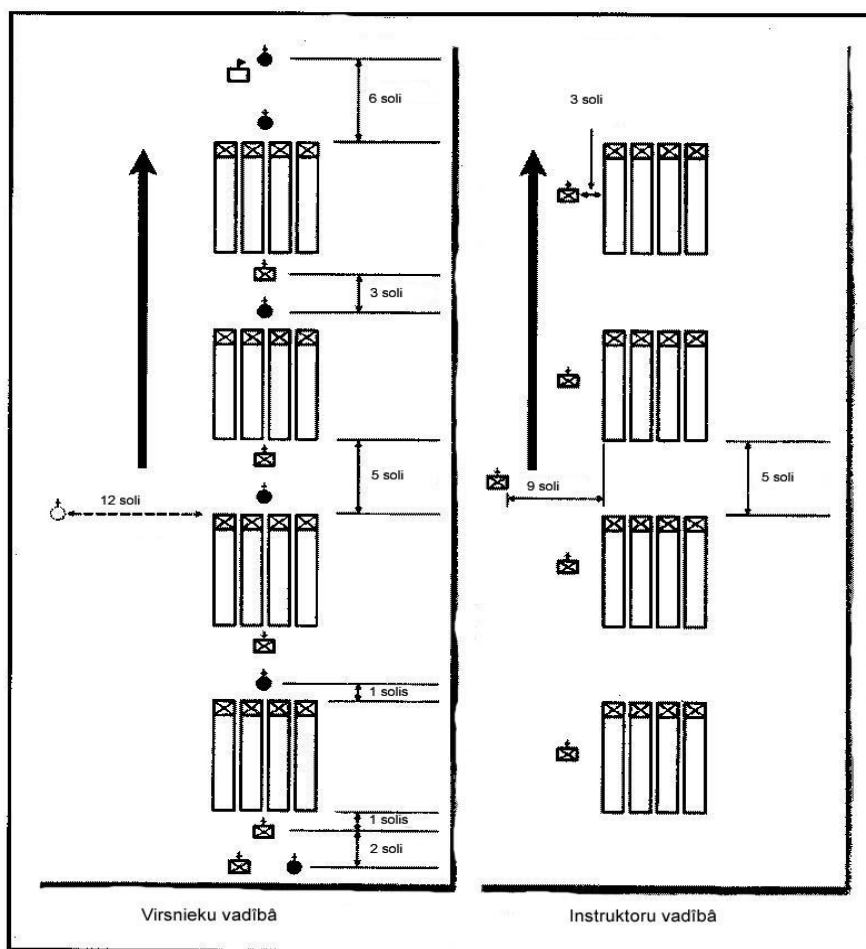
176. Speciālās apakšvienības nostājas pa kreisi no trešā vada, bet rotas komandiera grupa – divrindu ierindā pa labi no pirmā vada.

177. Rotas komandiera vietnieks nostājas pa labi no rotas komandiera grupas, rotas virsseržants nostājas rotas kreisā flanga galā.

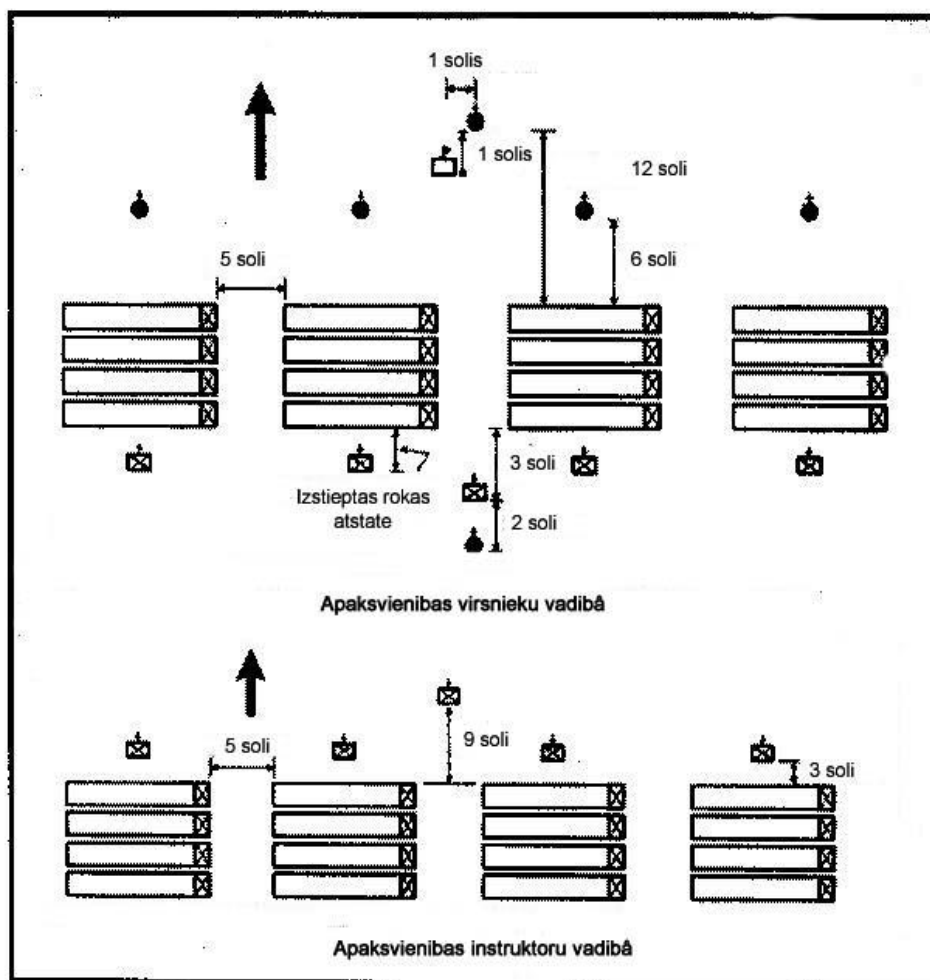
178. Līdzināšanos, pagriezienus, pārkārtošanos un citas darbības izvērstā ierindā rota izpilda pēc noteikumiem un komandām, kādas noteiktas nodaļai un vadam.

7.2. Gājiena ierinda

179. Rotas gājiena ierinda var būt rotas vadu kolonnās (rindās) un pa vadiem kolonnā pa trīs (četri).

48. zīmējums. Rotas gājiena ierinda vadu kolonnās

49. zīmējums. Rotas gājiena ierinda vadu rindās

180. Rotas pārkārtošana rotas vadu kolonnā:

180.1. no izvērstās divrindu ierindas notiek pēc komandas “Rota uz la – BO! Vadu kolonnās soļos – MARŠ!”, pēc kuras vadi pagriežas uz labo un uzsāk soļošanu. Vadošais vads soļo pussolī. Vadi pārkārtojas kolonnā pa vienam, tad izvirzās pa kreisi no pirmā vada, līdzinoties pēc tā. Kad pēdējais vads ir ieņēmis savu vietu, rotas komandieris dod komandu: “Rota – TAISNI!” vai “Uz vietas – STĀT!”;

180.2. no vadu kolonnu līnijas notiek pēc komandām: “Rota, virziens kontrolpunkts, rotas vadu kolonnās soļos – MARŠ!” Pēc komandas pirmā vada komandieris uzsāk soļošanu norādītajā virzienā un aiz viņa nodaļu komandieri veido vada kolonnu. Līdzko pirmais vads ir izkārtojies, tas pāriet pussolī, to pašu dara pārējie vadi, kuri izvirzās pa kreisi no pirmā vada, līdzinoties pēc tā. Kad pēdējais vads ir ieņēmis savu vietu, rotas komandieris dod komandu: “Rota – TAISNI!” vai “Uz vietas – STĀT!”

181. Pārkārtošana pa vadiem rotas kolonnā no izvērstās divrindu ierindas notiek pēc komandas: “Rota uz la – BO! Pa vadiem, kolonnā pa trīs (četri), soļos – MARŠ!”, pēc kuras vadi pagriežas uz labo pusi un pirmā vada komandieris sāk pārvietoties pussolī, tad nodaļas pārkārtojas vada gājiena kolonnā pa trīs (četri). Kad pēdējais vads ir ieņēmis savu vietu, rotas komandieris dod komandu: “Rota – TAISNI!” vai “Uz vietas – STĀT!”

182. Rotas pārkārtošana no vadu kolonnu (rindu) līnijas gājiena kolonnā notiek pēc komandas: “Rota, gājiena kolonnā pa trīs (pa četri, pa divi) aiz manis (vai norāda virzienu), soļos – MARŠ!” vai: “Rota, gājiena kolonnā pa trīs (pa četri, pa divi) pa ceļu, iešanas kārtība: rotas komandiera grupa, pirmais vads u.tml. (vai norāda citu pārvietošanās kārtību), soļos – MARŠ!”

Pēc komandas “Gājiena kolonnā!” vada komandieri nostājas 2 (divu) soļu atstatumā vada priekšā, bet rotas komandiera grupas priekšā nostājas rotas komandiera vietnieks.

Pēc izpildkomandas pārvietošanos sāk rotas komandiera grupa vai nosauktais pirmais vads, pārējās apakšvienības soļo *Solis uz vietas*. Tiklīdz no ierindas izgājusi rotas komandiera grupa vai komandā nosauktais pirmais vads, aiz viņa gājienu sāk nākamais komandā nosauktais vads pēc sava komandiera komandas “Vads – TAISNI! u.tml.

Ja vajadzīgs, vadi gājienā pārkārtojas pēc savu komandieru komandām tā, kā bija norādījis rotas komandieris.

183. Rotas pārkārtošana no izvērstās divrindu ierindas kolonnā pa divi notiek, pagriežot rotu uz labo pusi, bet no kolonnas pa divi izvērstā divrindu ierindā – pagriežot pa kreisi.

7.3. Militārā sveicināšana ierindā uz vietas un gājienā

184. Sveicināšanai uz vietas, priekšniekam pietuvojoties 40-50 soļu attālumā, rotas komandieris komandē: “Rota – MIERĀ! Pa labi (pa kreisi, uz vidu)– SKATĪT!”

Pēc šīs komandas visi ieņem *Pamatstāju* un pagriež galvu uz norādīto pusi, bet ierindā stāvošie virsnieki pieliek labo roku pie galvassegas.

Devis komandu, rotas komandieris pieliek labo roku pie galvassegas, *Ierindas solī* pieiet pie priekšnieka, apstājas 2-3 soļu atstatumā un ziņo, piemēram: “Majora kungs, pirmajā rotā notiek ierindas mācības. Rotas komandieris kapteinis Ozols”.

Pēc ziņojuma rotas komandieris ar kreiso (labo) kāju sper soli sānis, vienlaikus pagriežoties uz labo (kreiso) pusi, un, palaidis garām priekšnieku, seko aiz viņa 1 – 2 soļu atstatumā, nenostājoties starp viņu un ierindu.

Pēc priekšnieka komandas “Brīvi!” vai viņam paejot garām ierindai, rotas komandieris komandē: “BRĪVI!” un nolaiž labo roku.

185. Esot ierindā, gājienā sveicina, kā noteikts nodaļai un vadam (151., 152. un 171. punktā). Ierindā esošie virsnieki pieliek labo roku pie galvassegas.

Ja priekšnieks apdzen rotas kolonnu, tad komandu sveicināšanai dod kolonnas galā ejošās apakšvienības komandieris vai rotas virsseržants.

VIII. Bataljona ierindas

8.1. Izvērstā ierinda

186. Bataljona izvērstā ierinda var būt vadu kolonnu līnija un rotu kolonnu līnija.

Bataljons ierindā nostājas pēc bataljona komandiera pavēles vai komandas: “Bataljons, vadu (rotu) kolonnu līnijā – STĀTIES!”

Bataljons vadu kolonnu līnijā nostājas šādi: katra rota nostājas vadu kolonnu līnijā frontāli vienā līnijā, vadi nostājas kolonnā pa trīs (četri), atstarpes starp vadiem un rotām – 2 (divi) soļi.

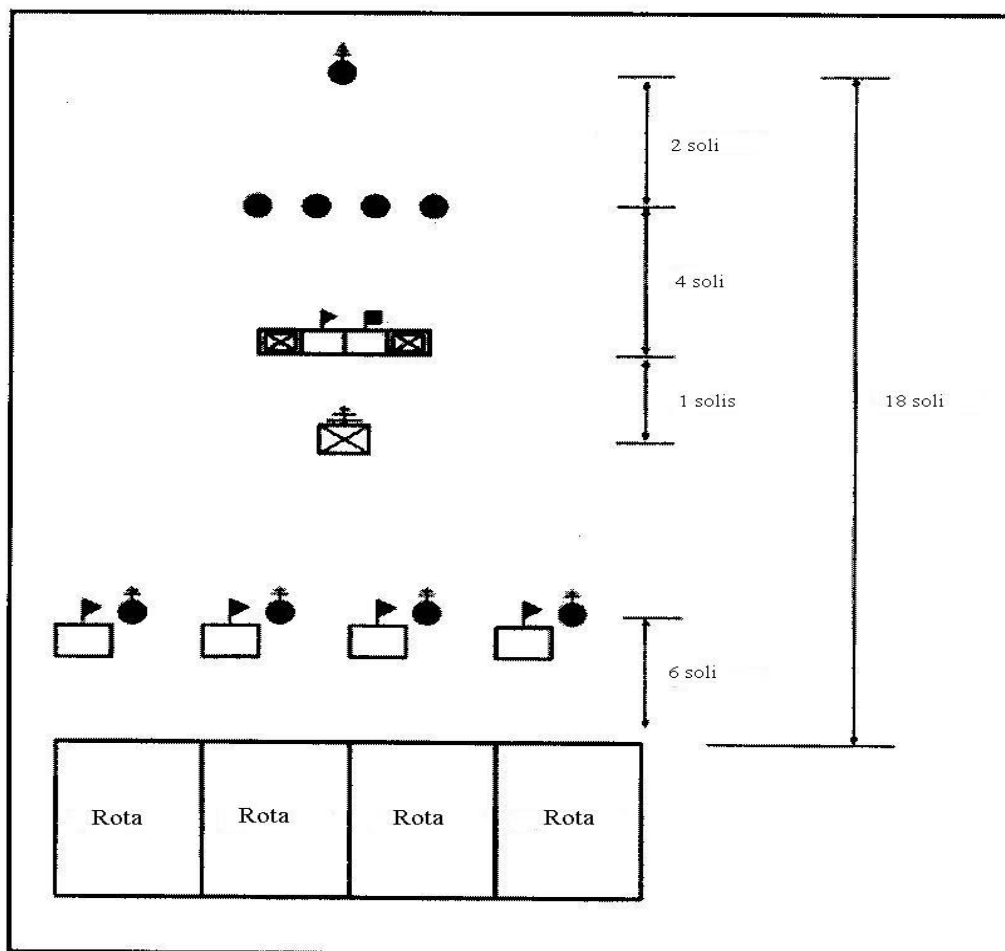
Bataljons rotu kolonnu līnijā nostājas šādi: rotas nostājas frontāli vienā līnijā, katra rota kolonnā pa trīs (četri), atstarpe starp rotām – 5 (pieci) soļi.

187. Bataljonam nostājoties vadu vai rotu kolonnu līnijā, tā kaujas atbalsta, kaujas nodrošinājuma un vispārējo (universālo) specialitāšu apakšvienības nostājas attiecīgi vadu vai rotu (bateriju) kolonnās pa kreisi no galvgalī stāvošajām rotām vienā līnijā ar tām 2 (divu) soļu atstarpē cita no citas.

188. Bataljona komandiera vietnieks un bataljona štāba priekšnieks izvērstā ierindā nostājas pa labi no bataljona štāba grupas.

8.2. Gājiena ierinda

189. Bataljona gājiena ierinda sastāv no kaujas rotu, kaujas atbalsta, kaujas nodrošinājuma un vispārējo (universālo) specialitāšu apakšvienību gājiena ierindām, kuras nostādītas kolonnā (rindā) pa trīs (pa četri) cita citai aizmugurē 5 (piecu) soļu atstatumā.

50. zīmējums. Bataljona gājiena ierinda rotu rindā

190. Bataljona pārkārtošana no vadu vai rotu kolonnu (rindu) līnijas gājiena kolonnā notiek pēc komandas, piemēram: “Bataljons, gājiena kolonnā pa ceļu (vai norāda citu pārvietošanās kārtību) nostāšanās kārtība (vai norāda citu pārvietošanās kārtību). Pirmā rota, SĀKT KUSTĪBU!” Pēc komandas “Gājiena kolonnā!” rotas komandieris nostājas savas rotas priekšā 6 (sešu) soļu atstatumā, aiz viņa 2 (divu) soļu atstatumā nostājas viņa vietnieks. Vada komandieris nostājas 2 (divu) soļu atstatumā no sava vada.

Pēc izpildkomandas visas ierindā stāvošās apakšvienības izpilda savu komandieru komandas, kā norādīts 181. punktā, pakāpeniski pārkārtojas kolonnā un virzās bataljona komandiera noteiktajā kārtībā.

Bataljona komandieris soļo 18 (astoņpadsmit) soļu atstatumā no galvgalī ejošās apakšvienības komandiera, 2 (divu) soļu atstatumā aiz bataljona komandiera, izvērstā vienrindas ierindā soļo viņa vietnieki un/vai bataljona štāba priekšnieks, bet aiz viņa(-iem) 4 (četrus) soļu atstatumā – karoga grupa (bataljona štāba grupa).

191. Bataljons pārkārtojas no gājiena kolonnas izvērstā ierindā pēc bataljona komandiera pavēles vai komandas.

Pavēlē norāda nostāšanās vietu un fronti, kādā ierindā un kādā kārtībā nostāties.

Pārkārtošanai pēc komandas: “Bataljons, pa kreisi vadu (rotu) kolonnu līnijā, soļos – MARŠ (gājienā bez “soļos”)!” apakšvienības nostājas vadu kolonnu līnijā vai rotu kolonnu līnijā.

8.3. Militārā sveicināšana ierindā uz vietas un gājienā

192. Ierindā uz vietas un gājienā sveicina, kā rotai noteikts 183. un 184.punktā.

Bataljona komandiera komandu sveicināšanai, ja kolonna ir gājienā, pakāpeniski atkārtot rotu komandieri (izņemot galvgalī ejošo rotu).

IX. Brigādes ierindas

193. Brigādes izvērstā ierinda ir vadu un rotu kolonnu (rindu) līnijā nostādīti bataljoni.

Brigādes izvērstajā ierindā bataljoni nostājas pēc numuriem, pa kreisi no tiem – kaujas atbalsta, kaujas nodrošinājuma un vispārējo (universālo) specialitāšu apakšvienības. Atstarpe starp bataljoniem – 5 (pieci) soļi.

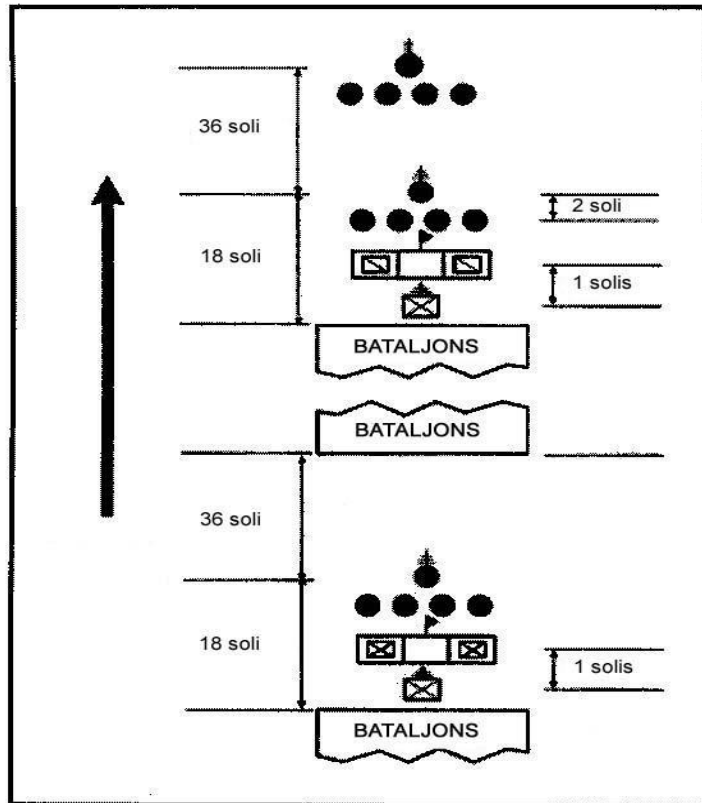
Brigādes štāba grupa nostājas pa labi no pirmā bataljona komandiera.

Karoga grupa nostājas pa labi no brigādes štāba grupas.

Brigādes komandieris nostājas pa labi no karoga grupas.

194. Brigādes nostādīšanai brigādes komandieris personiski vai ar brigādes štāba starpniecību dod pavēli, kurā norāda nostāšanās mērķi, vietu, laiku un kārtību, formas tērpa veidu, ekipējumu un bruņojumu.

195. Ja brigāde ir gājiena ierindā, to var nostādīt uzreiz gājiena kolonnā vai, pārkārtojot no izvērstās ierindas, rotu vai vadu kolonnu (rindu) līnijā.

51. zīmējums. Brigādes gājiena ierinda bataljonu kolonnā

196. Brigādes nostādīšanai gājiena kolonnā uz vietas bataljoni un pārējās brigādes apakšvienības ierodas kolonnās (rindās) un nostājas savās noteiktajās vietās.

197. Brigādes pārkārtošana no izvērstās ierindas gājiena kolonnā notiek pēc pavēles vai komandas, piemēram: “Brigāde, gājiena kolonnā pa ceļu (vai nosaka citu kustības virzienu) nostāšanās kārtībā (vai nosaka citu kustības kārtību)! Pirmais bataljons – SĀKT KUSTĪBU!”

Pēc komandas: “Gājiena kolonnā!” bataljona komandieris iziet no ierindas desmit (10) soļu atstatumā pretī sava bataljona labā flanga galā stāvošajai apakšvienībai, bataljona štāba priekšnieks 2 (divu) soļu atstatumā pretī karoga grupai (bataljona štāba grupai). Rotas un vada komandieris iziet no ierindas un nostājas, kā norādīts 189. punktā.

Bataljona komandieris pakāpeniski dod komandas gājenam.

Brigāde pārvietojas brigādes gājiena ierindā – kolonnā vai citā komandiera noteiktā kārtībā. Atstatums starp bataljoniem (divizioniem) uz vietas ir 5 (pieci) soļi, gājienā – 36 (trīsdesmit seši) soļi, bet starp pārējām apakšvienībām – 5 (pieci) soļi.

198. Brigāde pārkārtojas no gājiena kolonnas izvērstā ierindā pēc brigādes komandiera pavēles vai komandas.

Pavēlē norāda brigādes nostāšanās vietu, fronti un kārtību.

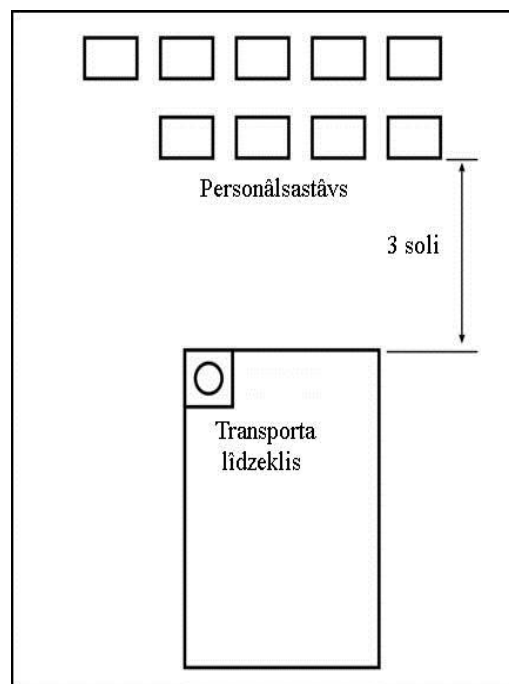
199. Ierindā uz vietas un gājienā sveicina, kā noteikts 191. punktā.

Brigādes komandiera komandu sveicināšanai, ja kolonna ir gājienā, pakāpeniski atkārtu bataljonu, rotu komandieri (izņemot galvgalī esošo apakšvienību).

X. Vienību (apakšvienību) ierindas ar to rīcībā esošajiem transportlīdzekļiem

10.1. Vispārīgie norādījumi

200. Vienību (apakšvienību) transportlīdzekļus izvērstā ierindā nostāda frontāli vienā līnijā vadu vai rotu kolonnu līnijās ar Noteikumos vai komandieru pavēlēm noteiktām atstarpēm un atstatumiem starp transportlīdzekļiem un apakšvienībām. Personālsastāvs izvietojas transportlīdzekļos vai nostājas transportlīdzekļiem priekšā vienrindas vai divrindu ierindā, vadu vai rotu kolonnu līnijā tā, lai pēdējā rinda būtu ne tuvāk kā 3 (trīs) soļu atstatumā no **mašīnu līnijas**. Transportlīdzekļu vadītāji – mehāniķi nostājas savas apakšvienības ierindā.

52. zīmējums. Personālsastāva ierinda pie transportlīdzekļa

201. Pirms iesēšanās transportlīdzekļos nepieciešamības gadījumā karavīrus un materiāltehniskos līdzekļus sadala pa transportlīdzekļiem un norāda karavīru iesēšanās veidu (paņēmienu).

Piebilde. Pirms iesēšanās transportlīdzekļos pārbauda, vai nav pielādēti ieroči, bet, ja pārvietošanās notiek ar pielādētiem ieročiem, – vai tie ir nodrošināti (durkļiem jābūt noņemtiem).

202. Katrā sauszemes transportlīdzeklī norīko vecāko no virsnieku vai instruktoru sastāva, kuram pakļauts viss transportlīdzeklī esošais personālsastāvs, ieskaitot vadītāju – mehāniķi. Ja vecākais sēž transportlīdzekļa kabīnē, tad papildus norīko viņa palīgu, kurš ir kopā ar personālsastāvu un novietošanas transportlīdzekļa kravas kastes labās puses priekšējā stūrī.

Piebilde. Sauszemes transportlīdzekļa vecākajam kategoriski aizliegts vadīt šo transportlīdzekli.

203. Apakšvienības komandieris (mašīnas vecākais) novēro, izpilda un nodod tālāk augstākā priekšnieka signālus, kā arī norīko gaisa un bortu (kravas kastes malas) novērotājus, dodot viņiem uzdevumus.

Piebilde. Sauszemes transportlīdzekļu bortu nostiprinājumu uzmanīšanai norīko bortu novērotājus. Aizmugures bortu novērotāji uzmana arī transportlīdzeklim piekabināto kravu vai tehniku un aizmugurē braucošo transportlīdzekli.

204. Pēc komandas (signāla) “PIE MAŠĪNĀM!” visu veidu transportlīdzekļos braucošais personālsastāvs nostājas pie tiem. Iekāpšanai no sāniem apakšvienību personālsastāvs nostājas ar kolonnas galvgali blakus iekāpšanas lūkām vai pakaļējiem riteņiem.

Piebilde. Tanku apkalpes nostājas tankiem priekšā vienrindas ierindā. Tankas komandieris nostājas 2 (divu) soļu atstatumā pret tankas labo kāpurķēdi, pārējais apkalpes sastāvs – pa kreisi no komandiera.

205. Karavīri transportlīdzekļos iekāpj, kā paredzēts transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumos.

206. Pēc komandas “PIE MAŠĪNĀM!” kājnieku kaujas transportlīdzekļos un bruņutransportieros par novērotājiem pie aizmugures borta norīkotie karavīri atver desanta nodalījuma aizmugures durvis (iekāpšanas lūku vākus). Ja nepieciešams, mehāniķis – vadītājs nolaiž aizmugures (sānu) bortus. Pēc iekāpšanas aizmugures bortu novērotāji aiztaisa

aizmugures (sānu) durvis (iekāpšanas lūkas, bortus).

207. Pēc komandas (signāla) “IENĒMT VIETAS!” apakšvienība ātri ieņem savas vietas transportlīdzeklī(-ļos).

Iekāpšanai izmanto transportlīdzekļa riteņus, kāpurķēdes, kāpšļus u.tml.

Iekāpjot transportlīdzeklī, ieroci ņem tā, kā ir ērtāk, izņemot granātmētēju un ložmetēju, ko padod tikko iekāpušajam vai aizmugurē stāvošajam karavīram. Pēc iekāpšanas visus ieročus tur satvertus ar abām rokām starp ceļiem ar stobru uz augšu. Pēc komandiera komandas ieročus var turēt rokās.

Mugursomas un citu ekipējumu transportlīdzeklī novieto pēc komandiera (transportlīdzekļa vecākā) norādījuma (komandas).

Apakšvienības komandieris (transportlīdzekļa vecākais) seko karavīru iekāpšanas gaitai. Kad visi iekāpuši, pārbauda durvju (lūku) un bortu nostiprinājumu, pēc tam ieņem savu vietu.

208. Pirms pārvietošanās uzsākšanas dod komandu (signālu) “IEDARBINĀT DZINĒJUS!”, pēc kuras iedarbina un iesilda transportlīdzekļu motorus.

Pēc komandas (signāla) “MARŠ!” visi transportlīdzekļi sāk pārvietošanos tādā ierindā, kādā stāvēja uz vietas, vai pārkārtojas pēc komandiera komandas (signāla), ievērojot noteikto atstatumu un atstarpi. Ja, atrodoties kolonnā, atstatums starp transportlīdzekļiem nav lielāks par 10m, tad ar transportlīdzekļiem uzsāk braukt pēc kārtas, ievērojot noteiktos atstatumus.

Lai noteiktu braukšanas kārtību un ātrumu, kā arī pieturas atpūtai, ievēro kaujas reglamentu, pārvietošanās pavēļu un pastāvīgo operatīvo procedūru prasības.

Atstatuma maiņai dod komandas (signālus): “PALIELINĀT ATSTATUMU!”, “SAMAZINĀT ATSTATUMU!”

209. Braucot pagriežas pakāpeniski aiz vadošā transportlīdzekļa vai arī visi transportlīdzekļi (apakšvienības) vienā laikā.

Pagriezties apkārt var pakāpeniski pēc komandas (signāla): “UZMANĪBU, SEKO MAN!” Vadošais sauszemes transportlīdzeklis samazina ātrumu, apgriežas (par pusapli) un turpina kustību pretējā virzienā. Pārējie transportlīdzekļi piebrauc pie vadošā transportlīdzekļa pagriezienu vietas, apgriežas un turpina braukt.

Vienlaikus virziena maiņai dod komandu (signālu): “Visiem uz labo (kreiso, apkārt) – MARŠ!” Pēc komandas (signāla) visi transportlīdzekļi vienā laikā pagriežas uz norādīto pusi un turpina braukt jaunā virzienā.

210. Lai kolonna braucot atbrīvotu ceļu, dod komandu (signālu): “PIEŅĒMT PA LABI (PA KREISI)!” Pēc šīs komandas (signāla) visi kolonnā braucošie transportlīdzekļi vienā laikā pietuvojas ceļa apmalei vai pārbrauc to un turpina braukt pa labi (pa kreisi) no ceļa braucamās daļas.

211. Sauszemes transportlīdzekļu apstādināšanai dod komandu (signālu): “Uzmanību – STĀT!”, pēc kuras vadošais transportlīdzeklis apstājas, pārējie, piebraucot 10m vai citā komandiera noteiktā atstatumā no priekšā stāvošā transportlīdzekļa, pakāpeniski apstājas.

Virzoties vienā kolonnā, pirms apstāšanās sauszemes transportlīdzekļi piebrauc pie ceļa malas labās puses vai pa labi no ceļa. Nedrīkst apstādināt sauszemes transportlīdzekļus ceļu krustojumos, sazarojumos, sašaurinājumos, uz tiltiem, dzelzceļa pārbrauktuvēm, pretī namu ieejām un iebrauktuvēm sētās, kaut arī tādēļ tiktu pārkāpts noteiktais atstatums.

Ja nepieciešams, pēc apstāšanās dod komandu (signālu): “IZSLĒGT DZINĒJUS!”

212. Izkāpšanai (nokāpšanai) no transportlīdzekļiem dod signālu: “PIE MAŠĪNĀM!” vai komandu, piemēram: “Nodaļa (vads, rota), pār labo, kreiso bortu un pa aizmugures durvīm (aizmugures bortu) – PIE MAŠĪNĀM!”

Pēc šīs komandas (signāla) karavīri ātri izlec no transportlīdzekļiem un nostājas pie tiem vai darbojas saskaņā ar savu komandieru komandām (pavēlēm).

Izkāpjot no transportlīdzekļiem, ieročus tur, kā ērtāk, bet patšautenes un ložmetējus padod iepriekš izkāpušajiem karavīriem.

10.2. Vada ierindas

213. Vada izvērstā ierinda ir mašīnu līnija, atstarpes starp transportlīdzekļiem – 3 m.

Vads nostājas izvērstā ierindā pēc komandas (signāla): “Mašīnu līnijā – MARŠ!”

Devis komandu, vada komandieris nostāda savu transportlīdzekli ar priekšgalu frontes virzienā, pārējie transportlīdzekļi nostājas numerācijas kārtībā vienā līnijā pa kreisi no vada komandiera transportlīdzekļa, ievērojot noteikto atstarpi.

214. Vada pārvietošanās ierinda ir kolonna, atstatums starp sauszemes transportlīdzekļiem, nostājoties ierindā uz vietas un pieturās, ir 10 m, braucot 25-30 m, vada komandiera transportlīdzeklis ir kolonnas priekšgalā vai aiz

sedzošās nodaļas (grupas).

Vada pārkārtošanās kolonnā, kā arī no mašīnu līnijas kolonnā notiek pēc komandas (signāla): “Kolonnā – MARŠ!”

Vada pārkārtošanai no mašīnu līnijas kolonnā aiz komandiera transportlīdzekļa numerācijas kārtībā seko pārējie sauszemes transportlīdzekļi, ievērojot noteikto atstatumu.

Vadu no kolonnas izvērstā ierindā – mašīnu līnijā – pārkārto, kā norādīts 212.punktā.

10.3. Rotas ierindas

215. Rotas izvērstā ierinda var būt mašīnu līnija vai vadu kolonnu līnija. Atstarpes starp vadiem – 5 m.

Rotas nostādīšana izvērstā ierindā notiek pēc komandas (signāliem): “Rota, mašīnu līnijā (vadu kolonnu līnijā) – MARŠ!”

Devis komandu (signālus), rotas komandieris nostāda savu sauszemes transportlīdzekli ar priekšgalu frontes virzienā vai norāda pirmā vada nostāšanās vietu. Vadi numerācijas kārtībā nostājas mašīnu līnijā (kolonnās) pa kreisi no rotas komandiera noteiktos atstatumos un atstarpēs.

216. Rotas pārvietošanās ierinda ir kolonna.

Rota nostājas kolonnā vai pārkārtojas no izvērstās ierindas kolonnā pēc komandas (signāliem): “Kolonnā – MARŠ!”

Rotas pārkārtošanai no izvērstās ierindas kolonnā rotas komandiera vai pirmā vada priekšējais transportlīdzeklis sāk braukt taisni un pēc tam pagriežas norādītajā virzienā, aiz tā noteiktā kārtībā seko pārējie sauszemes transportlīdzekļi.

217. Rotas pārkārtošana no kolonnas izvērstā ierindā – mašīnu līnijā vai vadu kolonnu līnijā – notiek pēc komandām un noteikumiem, kas norādīti 214.punktā. Turklāt vadi kolonnās pārkārtojas no rotas kolonnas pēc vadu komandieru komandas (signāliem): “Mašīnu līnijā – MARŠ!” vai “Kolonnā – MARŠ!”

10.4. Bataljona ierindas

218. Bataljona izvērstā ierinda var būt vadu kolonnu (rindu) līnija vai rotu kolonnu (rindu) līnija.

Ja nepieciešams, bataljonu var nostādīt mašīnu līnijā. Bataljonu nostāda

izvērstā ierindā pēc bataljona komandiera pavēles vai komandas (signāliem): “Vadu (rotu) kolonnu (rindu) līnijā (mašīnu līnijā) – MARŠ!”

Bataljons vadu kolonnu (rindu) līnijā nostājas pa rotām – vadu kolonnu (rindu) līnijā.

Bataljons rotu kolonnu (rindu) līnijā nostājas pa rotām – kolonnās (rindās).

Bataljons mašīnu līnijā nostājas pa rotām – mašīnu līnijā, atstarpes starp rotām – 5 m.

Bataljons nostājas šādā kārtībā: labā flanga galā bataljona komandiera sauszemes transportlīdzeklis, pa kreisi no tā – štāba grupas transportlīdzekļi, bet kaujas atbalsta, kaujas nodrošinājuma un vispārējo (universālo) specialitāšu apakšvienību transportlīdzekļi attiecīgi vadu vai rotu (bateriju) kolonnās (rindās) nostājas bataljona kreisajā flangā.

219. Bataljona pārvietošanās ierinda ir kolonna.

Bataljonam nostājoties kolonnā, rotas, kaujas atbalsta, kaujas nodrošinājuma un vispārējo (universālo) specialitāšu apakšvienības nostājas kolonnās bataljona komandiera noteiktajā kārtībā. Atstatums starp rotām ierindā uz vietas un pieturās – 10 m, braucot 25-50 m.

Bataljona nostāšanās pārvietošanās ierindā notiek pēc bataljona komandiera pavēles vai komandas (signāliem): “Kolonnā – MARŠ!”

Pēc šīs komandas bataljona komandiera transportlīdzeklis sāk braukt taisni, pēc tam pagriežas vajadzīgajā virzienā, aiz tā noteiktos atstatumos, bataljona komandiera noteiktajā kārtībā, virzās bataljona apakšvienības.

220. Bataljona pārkārtošana no kolonnas izvērstā ierindā notiek pēc komandas (signāliem): “Vadu (rotu) kolonnu līnijā – MARŠ!”

10.5. Brigādes ierindas

221. Brigādes izvērsto ierindu veido bataljoni, kas nostādīti vadu vai rotu kolonnu līnijās.

Pa kreisi no bataljoniem nostājas kaujas atbalsta, kaujas nodrošinājuma un vispārējo (universālo) specialitāšu apakšvienības. Atstarpes starp bataljoniem – 10 m, bet starp citām brigādes apakšvienībām – 5 m. Brigādes komandieris var noteikt arī citu nostāšanās kārtību un atstarpes.

222. Brigādes pārvietošanās ierinda ir kolonna. Brigāde nostājas gājiena kolonnā, kā noteikts 194. punktā.

Brigādes pārkārtošana no izvērstās ierindas kolonnā notiek pēc brigādes

komandiera pavēles. Tajā norāda virzienu un braukšanas kārtību, laiku, kad jābūt gataviem sākt braukšanu, un atstatumu starp bataljoniem.

Braukšanu sāk pēc komandas (signāliem): “Kolonnā – MARŠ!”

Bataljonu un pārējo apakšvienību komandieri noteiktā kārtībā dod komandas (signālus) savu bataljonu kustībai.

10.6. Militārā sveicināšana

223. Karavīri, kas atrodas atklātos (vaļējos) transportlīdzekļos uz vietas un braucot, sveicinot pēc komandas “MIERĀ!” iztaisno muguru, galvu tur taisni un skatās uz priekšu. Ja rokās nav ieroču, pussaliekta roku plaukstas noliek uz ceļgaliem, ja rokās ir ieroči, tad tos tur satvertus ar abām rokām starp ceļgaliem ar stobru uz augšu.

Pēc komandas: “Pa labi (pa kreisi) – SKATĪT!” apakšvienību komandieri, sākot ar vada komandieri un augstāk, un transportlīdzekļu vecākie pagriež galvu uz priekšnieka pusi un pieliek labo roku pie cepures, bet pārējie karavīri paliek stāvoklī “Mierā!” un pagriež galvu uz priekšnieka pusi.

Sauszemes transportlīdzeklim pabraucot garām priekšniekam, pēc komandas: “BRĪVI!” visi karavīri pagriež galvu taisni un sēž brīvi. Apakšvienību komandieri un transportlīdzekļu vecākie nolaiž pie galvassegas pielikto labo roku.

224. Sauszemes transportlīdzekļos atsevišķi sēdošie karavīri sveicina, sēžot taisni un pagriežot galvu uz priekšnieka (sveicināmās personas) pusi.

Ja karavīriem nav ieroču, tad vienlaikus ar galvas pagriezienu viņi pieliek labo roku pie galvassegas, bet, ja ir ieroči, tad tos tur, kā norādīts 222.punktā.

225. Vadītāji – mehāniķi un autovadītāji, vadot transportlīdzekli, nesveicina.

XI. Rotas, bataljona un brigādes ierindas skate

11.1. Vispārīgie noteikumi

226. Ierindas skates mērķis ir pārbaudīt, kā apakšvienības apguvušas ierindas mācību un to saliedētību. Ierindas skatē pārbauda arī karavīra ārējo

izskatu, formas tērpa stāvokli, uzkabi, bruņojumu, kaujas un citu tehniku. Ja Ierindas skates laikā notiek inspicēšana, tad aptaujā arī karavīrus Iekārtas un Militārās disciplīnas reglamenta noteiktajā kārtībā. Karavīru aptauja var notikt arī pārbaužu laikā.

227. Ierindas skati vada tiešie priekšnieki vai personas, kas norīkotas inspicēšanas (pārbaudes) vadīšanai.

Pirms ierindas skates tās vadītājs paziņo vienības (apakšvienības) komandierim nostāšanās laiku, vietu un kārtību, kāds ir formas tērps, bruņojums, kaujas un cita tehnika, kā arī skates norises kārtību.

228. Rotas, bataljoni un brigādes ierindas skatei stājas kājnieku ierindā vai arī transportlīdzekļos.

Ierindas skatei kājnieku ierindā visu vienības (apakšvienības) personālsastāvu nostāda ar dienesta ieročiem, ierindas skatei transportlīdzekļos ņem noteikto bruņojumu, kaujas un citu tehniku.

Ierindas skate beidzas ar apakšvienību (vienību) parādes maršu.

11.2. Ierindas skate kājnieku ierindā

11.2.1. Rotas (vada) skate

229. Rota ierindas skatei nostājas izvērstā divrindu ierindā. Rotas komandieris stāv pret rotas vidu 7 (septiņu) soļu atstatumā.

230. Kad ierindas skates vadītājs ir pienācis 40-50 soļu attālumā, rotas komandieris komandē: “Rota, “MIERĀ!” Pa labi (pa kreisi, uz vidu) – SKATĪT!”

Pēc šīs komandas visi izpilda 183. punktā norādīto.

Devis komandu, rotas komandieris pieliek labo roku pie galvassegas, *Ierindas solī* pieiet pie skates vadītāja, 2-3 soļu atstatumā apstājas un ziņo, piemēram: “Majora kungs, pirmā rota ierindas skatei nostādīta. Rotas komandieris – kapteinis Lācis”. Ziņojis rotas komandieris ar labo (kreiso) kāju sper soli sānis, vienlaikus pagriežoties uz kreiso (labo) pusi un palaižot garām skates vadītāju, seko aiz viņa 1-2 soļu atstatumā, nenolaižot labo roku un neapstājoties starp skates vadītāju un ierindu.

231. Nogājis līdz ierindas vidum, skates vadītājs sasveicinās ar rotas personālsastāvu, komandē: “BRĪVI!” un dod norādījumus rotas komandierim par skates turpmāko norisi. Rotas komandieris komandē: ”BRĪVI!”, nolaiž labo roku un sāk pildīt saņemtos norādījumus.

232. Rotas skates sākas ar rotas personālsastāva esības pārbaudi atbilstoši štata un ekipējuma tabulai, notiek karavīru ārējā izskata, ekipējuma un ieroču apskate. Pēc tam pārbauda karavīru individuālo ierindas sagatavotību, nodaļu, vadu un rotas ierindas saliedētību, prasmi dziedāt ierindas dziesmu vada un rotas sastāvā.

233. Rotas vadi gar skates vadītāju nesošo parādes maršā 15-20 soļu atstatumā, vadi – kolonnā pa trīs (četri) ar ieročiem siksnā vai citādi, kā noteicis skates vadītājs.

234. Pirms parādes marša sākšanas ierindas skatē klātesošie rotas komandiera tiešie priekšnieki nostājas 1-2 soļu atstatumā pa labi no skates vadītāja.

Pēc rotas pārkārtošanas (nostādīšanas) vadu kolonnu līnijā rotas komandieris nostājas 7 (septiņu) soļu atstatumā pret ierindas vidu un komandē: “Rota, līdzināties – MIERĀ! Parādes maršam, pa vadiem, pirmais vads taisni, pārējie uz la– BO, ieročus siksnā (trieciensautenes – rokās) – ŅEMT! Atstatums starp apakšvienībām 15 soļu, līdzināšanās uz labo!” Rotas komandieris nostājas 7 (septiņu) soļu atstatumā pirmā vada priekšā un dod komandu: “Rota, soļos – MARŠ!”

Pēc komandas “Parādes maršam!” iziet no ierindas un nostājas: rotas komandiera vietnieks – 4 (četrus) soļu atstatumā no pirmā vada vai 2 (divus) soļu atstatumā no rotas pirmā vada, vada komandieris – sava vada priekšā 2 (divus) soļu atstatumā.

Pēc izpildkomandas visa rota sāk kustību. Pirmais vads virzās *Ierindas solī* taisni, bet katrs nākamais vads soļo uz vietas. Kad priekšā esošais vads aiziet komandā noteiktajā atstatumā, aiz tā sekojošā vada komandieris komandē: “Vads – TAISNI!” Pēc šīs komandas vads uzsāk kustību *Gājiens solī*, sekojot vadošajai apakšvienībai.

235. Rotas komandieris, piesoļojis 15-20 soļu attālumā no skates vadītāja, komandē: “Rota – MIERĀ!”, pēc tam ar nākamo kreisās kājas soļa nolikšanu pie zemes virsmas pieliek labo roku pie galvassegas un vienlaikus pagriež galvu uz labo pusi. Ierindā soļojošie karavīri tikai pagriež galvu skates pieņēmēja virzienā, galvas nepagriež labā vai kreisā flanga gala kolonna, pēc kuras līdzinās.

Rotas komandieris komandē vadības grupu vai pirmo vadu, bet katra nākamā vada komandieris komandu “Vads – MIERĀ!” dod patstāvīgi, noteiktajā attālumā no skates pieņēmēja.

Aizgājis 4 (četrus) soļus aiz priekšnieka (skates vadītāja), rotas

komandieris paiet malā, nostājas pa labi no saviem tiešajiem priekšniekiem un paliek tur, kamēr aizsoļos garām visa rota. Ierindas vadību pārņem rotas komandiera vietnieks vai pirmā vada komandieris.

Kad vads (vadības grupa) ir pagājis garām skates vadītājam 15-20 soļu attālumā, vada (vadības grupas) komandieris dod komandu: “Vads (grupa) – BRĪVI!” Tad ar nākamo kreisās kājas nolikšanu pie zemes virsmas vada komandieris nolaiž roku un karavīri pagriež galvas taisni.

11.2.2. Bataljona skate

236. Bataljons ierindas skatei nostājas izvērstā ierindā vadu kolonnu līnijā. Bataljona komandieris stāv 10 (desmit) soļu atstatumā pret bataljona ierindas vidu, bataljona komandiera vietnieki un štāba priekšnieks – 2 (divu) soļu atstarpē pa labi no labajā flangā stāvošā pirmās rotas komandiera vai bataljona štāba grupas. Ja bataljonam ir orķestris, tas nostājas bataljona labā flanga galā.

237. Priekšnieka sagaidīšana notiek līdzīgi rotas skates kārtībai. Pēc atbildes priekšnieka sveicienam un bataljona komandiera komandas “Brīvi!” rotu komandieri iziet no ierindas un nostājas pret savas rotas vidu 7 (septiņu) soļu atstatumā.

238. Bataljons gar skates vadītāju soļo parādes maršā pa rotām, starp kurām ir 15-20 soļu atstatums, rotas – kolonnās pa trīs (pa četri).

239. Parādes maršam bataljona komandieris nostāda (pārkārto) bataljonu pēc skates vadītāja norādes. Pats nostājas 15 (piecpadsmit) soļu atstatumā pret bataljona ierindas vidu un komandē: “Bataljons, līdzināties – MIERĀ! Parādes maršam, pa rotām, pirmā rota (bataljona štāba grupa) taisni, pārējie uz la – BO, ieročus siksnā (trieciensautenes – rokās) – ŅEMT! Atstatums starp apakšvienībām– 15 (piecpadsmit) soļi, līdzināšanās uz labo!” Bataljona komandieris nostājas 7 (septiņu) soļu atstatumā pirmās rotas (bataljona štāba grupas) priekšā un dod komandu: “Bataljons, soļos – MARŠ!”

Pēc komandas “Parādes maršam!” pa visīsāko ceļu iziet no ierindas un nostājas: bataljona komandiera vietnieks – 4 (četrus) soļu atstatumā no štāba grupas vai 2 (divu) soļu atstatumā no pirmās apakšvienības komandiera, štāba priekšnieks – 2 (divu) soļu atstatumā no štāba grupas, rotas komandieris – 6 (sešu) soļu atstatumā pret savas rotas pirmo vadu, aiz viņiem – 2 (divu) soļu atstatumā vietnieki, vadu komandieri nostājas sava vada priekšā 2 (divu) soļu atstatumā. Ja bataljonā ir orķestris, tas nostājas ar fronti paralēli bataljona gājiena virzienam pretī parādes pieņēmējam.

240. Pēc izpildkomandas viss bataljons sāk kustību. Pirmā rota (bataljona štāba grupa) virzās ierindas solī taisni, bet katra nākamā rota soļo *Solis uz vietas*. Kad priekšā esošā apakšvienība aiziet komandā noteiktajā atstatumā, aiz tās sekojošās apakšvienības komandieris komandē: “Rota – TAISNI!” Pēc šīs komandas rota uzsāk kustību *Gājiena solī*, sekojot vadošajai apakšvienībai.

241. Kad bataljona pēdējā apakšvienība pagājusi garām parādes pieņēmējam, pēc diriģenta komandas orķestris nosoļo gar parādes pieņēmēju. Pagājis viņam garām 15-20 soļu attālumā, orķestris pārtrauc spēlēt.

242. Bataljona pārbaude un soļošana notiek līdzīgi kā rotas pārbaudē.

11.2.3. Brigādes skate

243. Brigāde ar kaujas karogu ierindas skatei nostājas rotu vai vadu kolonnu līnijā, brigādes komandieris – 20-30 soļu atstatumā pret brigādes ierindas vidu.

Priekšnieka sagaidīšana un sveicināšana notiek tādā pašā kārtībā, kā noteikts rotai un bataljonam. Pēc sveicināšanas un brigādes komandiera komandas “BRĪVI!” bataljonu komandieri iziet no ierindas un nostājas 10 (desmit) soļu atstatumā pret savu bataljonu vidu, bet atsevišķo rotu (bataljonu) komandieri – 7 (septiņu) soļu atstatumā.

244. Brigāde bataljonu vai rotu kolonnās nosoļo parādes maršā gar skates vadītāju.

Brigādes gājiena kārtība: priekšgalā iet brigādes komandieris, 3 (trīs) soļu atstatumā aiz viņa vienā vai divās rindās – brigādes komandiera vietnieki un štāba priekšnieks. Aiz viņiem 2 (divu) soļu atstatumā – karoga grupa, 3 (trīs) soļu atstatumā aiz tās kolonnā pa trīs (četri) – brigādes štāba grupa un tālāk noteiktajos atstatumos – brigādes apakšvienības.

245. Gājienam parādes maršā brigādes komandieris komandē: “Brigāde, līdzināties – MIERĀ! Parādes maršam, pa bataljoniem, pirmais bataljons (brigādes štāba grupa) taisni, pārējie uz la – BO! Atstatums starp apakšvienībām – 15 (piecpadsmit) soļu, līdzināšanās uz la – Bo!” Brigādes komandieris nostājas 7 (septiņu) soļu atstatumā pirmā bataljona (brigādes štāba grupas (karoga grupas)) priekšā un dod komandu “Brigāde, soļos – MARŠ!”

Pēc komandas “Parādes maršam!” pa visīsāko ceļu iziet no ierindas un nostājas: brigādes komandiera vietnieks – 4 (četri) soļu atstatumā no karoga

grupas vai 2 (divu) soļu atstatumā no brigādes štāba grupas (pirmās apakšvienības komandiera), štāba priekšnieks – 2 (divu) soļu atstatumā no štāba grupas, bataljona komandieri – 6 (sešu) soļu atstatumā pret sava bataljona vadošo apakšvienību (štāba grupu), aiz viņiem 2 (divu) soļu atstatumā nostājas vietnieki, rotu komandieri nostājas savu rotu priekšā 2 (divu) soļu atstatumā. Ja brigādē ir orķestris, tas nostājas ar fronti paralēli brigādes gājiena virzienam pretī parādes pieņemējam.

Pēc komandas “MARŠ!” orķestris sāk spēlēt maršu un galvgalī kolonna ierindas solī sāk kustību taisni. Pēc izpildkomandas visa brigāde sāk kustību. Pirmā apakšvienība (brigādes štābs) virzās *Ierindas solī* taisni, bet katra nākamā apakšvienība soļo *Solis uz vietas*. Kad priekšā esošā apakšvienība aiziet komandā noteiktajā atstatumā, aiz tās sekojošās apakšvienības komandieris komandē “Bataljons – TAISNI!” Pēc šīs komandas bataljons uzsāk kustību *Gājiena solī*, sekojot vadošajai apakšvienībai. Sveicināšana notiek, kā norādīts 234. punktā. Karoga grupa, soļojot parādes maršā, galvu uz priekšnieka (skates vadītāja) pusi nepagriež.

246. Kad brigādes pēdējā apakšvienība ir pagājusi garām skates vadītājam, orķestris rīkojas, kā norādīts 240. punktā.

247. Brigādes pārbaude, līnijnieku aiziešana un gājiens parādes maršā notiek tādā kārtībā, kāda noteikta bataljonam.

11.3. Ierindas skate ar transportlīdzekļiem

248. Rota, bataljons un brigāde ierindas skatei nostājas izvērstā ierindā, to personālsastāvs nostājas transportlīdzekļu priekšā:

248.1. rota – transportlīdzekļi – mašīnu līnijā, personālsastāvs – divrindu ierindā;

248.2. bataljons – transportlīdzekļi un personālsastāvs – vadu vai rotu kolonnu (rindu) līnijā;

248.3. brigāde – transportlīdzekļi un personālsastāvs – vadu vai rotu kolonnu līnijā.

249. Personālsastāva ierindas skate notiek tādā kārtībā, kā noteikts skatei kājnieku ierindā.

Skates vadītājs nosaka bruņojuma, kaujas un citas tehnikas, transportlīdzekļu un personālsastāva pārbaudes kārtību, kā arī parādes marša kārtību.

250. Parādes maršs ar sauszemes transportlīdzekļiem notiek rotu vai bataljonu gājiena kolonnās. Brigāde var braukt divās vai vairākās kolonnās.

Kaujas un citu transportlīdzekļu lūkas un kabīņu lodziņi ir aizvērti, izņemot to rotu, bataljonu un brigāžu komandieru transportlīdzekļu lūkas (kabīņu lodziņus), kuru apakšvienībās notiek skate. Ir atvērtas arī to apakšvienību komandieru transportlīdzekļu lūkas, kuriem parādes marša laikā pavēlēts atrasties lūkās.

Ar skates vadītāja rīkojumu ir atļauts atvērt lūkas un kabīņu lodziņus arī citiem transportlīdzekļiem.

251. Parādes marša laikā transportlīdzekļa komandiera lūkā (desanta nodalījuma, virsbūves labajā priekšējā stūrī) stāv:

251.1. rotas skatē – rotas un vadu komandieri;

251.2. bataljona skatē – bataljona, rotu un vadu komandieri;

251.3. brigādes skatē – brigādes, bataljonu un rotu komandieri.

Piebilde. Braucot transportlīdzekļos, vienību un apakšvienību komandieri var atrasties blakus transportlīdzekļu vadītājiem – mehāniķiem.

252. Kustība parādes maršā sākas pēc komandas (signāla) “Kolonnā – MARŠ!” Visi transportlīdzekļi uzsāk kustību tādā ierindā, kādā tie atradās iepriekš, stāvot uz vietas, vai pārkārtojas pēc komandiera komandas (signāla). Braucot ieņem noteiktos atstatumus un atstarpes. Ja starp transportlīdzekļiem atstatums nav lielāks par 10 m, tie sāk kustēties pēc kārtas, ieņemot noteikto atstatumu, bet, braucot divās un vairākās kolonnās, – arī atstarpes.

Divu trīs līnijnieku attālumā no skates vadītāja komandieri, kas ir transportlīdzekļa komandiera lūkā (desanta nodalījuma, virsbūves labajā priekšējā stūrī, kabīnē), pieliek labo roku pie galvassegas un pagriež galvu uz priekšnieka pusi. Pārējie karavīri rīkojas, kā norādīts 223.punktā. Kad pabraukts garām parādes pieņēmējam viena līnijnieka vai 10-15 m (15-20 soļu) attālumā, vienību un apakšvienību komandieri nolaiž labo roku un pagriež galvu taisni, bet pārējie karavīri ieņem *Stāvokli brīvi*.

253. Vienības kaujas karogu pirms parādes marša sākuma atritinātu novieto vienības komandiera transportlīdzekļa augšējā lūkā (desanta nodalījumā, virsbūvē). Karoga grupa brauciena laikā ieņem stāvokli “mierā” un nepagriež galvu uz priekšnieka pusi. Ar trieciensautenēm bruņotie asistenti ieročus tur rokās, ar kreiso roku aptverot pastobri un uzstobri.

XII. Militārā formējuma kaujas karoga un citu karogu vieta ierindā, to iznešana un aiznešana

254. Kaujas karogs ir militārā formējuma atribūts, kas simbolizē militārā formējuma tradīcijas un būtībā nosaka katra militārā formējuma identitāti.

255. Lai no atrašanās vietas iznestu un aiznestu kaujas karogu, ar vienības komandiera pavēli no labākajiem karavīriem norīko karoga grupu vienības virsseržanta vadībā.

Militārā formējuma (vienības) teritorijā kaujas karogu iznes atritinātu. Pārvietojoties lielos attālumos, kaujas karogu nes (ved) saritinātu un ievietotu pārvalkā.

12.1. Kaujas karoga un citu karogu vieta ierindā

256. Kaujas karogu un citus karogus ierindā tur brīvi nolaistā labajā rokā tā, lai karoga kāta pamatne atrastos pret kājas pēdas vidu. Ieroču paņēmieni izpildes laikā kaujas karoga novietojums nemainās.

53.zīmējums. Valsts karoga stāvoklis ierindā pozīcijā *Ierocis pie kājas*

54.zīmējums. Karoga grupas stāvoklis pozīcijā *Ierocis rokās*

257. Kaujas karogu ierindā pēc komandas “BRĪVI!” tur brīvi nolaistā labajā rokā, karognesējs(-i) un asistenti ieņem pozīciju *Stāvoklis brīvi*.

55.zīmējums. Karoga grupas stāvoklis pozīcijā *Stāvoklis brīvi*

258. Kaujas karoga grupas pozīcija *Ierocis rokās* pēc komandas „Mierā!” ir kustība vienā taktī. Pēc izpildkomandas vienlaikus ar kreisās kājas pielikšanu ar kreiso roku aptver ieroci zem grauda pamatnes.

56.zīmējums. Karoga grupas stāvoklis pozīcijā *Ierocis rokās* pēc komandas „Mierā!”

259. Ja karoga grupa ir bruņota ar zobeniem, kaujas karogu ierindā tur brīvi nolaistā labajā rokā tā, lai karoga kāta pamatne atrastos pret kājas pēdas

vidu. Asistenti stāv *Pamatstājā* – zobens, ar asmeni uz augšu, labajā rokā, piespiests pie ķermeņa.

57. zīmējums. *Pozīcija Karoga grupa ar zobeniem*

260. Sveicināmajai personai sveicinot karogu, karognesējs to noliec uz priekšu izstieptā rokā pozīcijā *Karoga sveicināšana*. Karognesējs šo pozīciju

ieņem patstāvīgi, kad sveicināmā persona pagriežas pret karogu.

Piebilde. Kad sveicināmā persona ir pasveicinājusi karogu un pagriezusies gājienam, karognesējs atgriež karogu sākotnējā stāvoklī.

58.zīmējums. Karognesēja stāvoklis pozīcijā *Karoga sveicināšana*

261. Pirms gājiena sākšanas pēc priekškomandas “Soļos!” karognesējs pārliet kaujas karogu uz kreisā pleca un tur ar kreiso roku, kas iztaisnota

uzlikta uz kāta, un elkonī saliektu labo roku krūšu kurvja augstumā. Karoga kāta pamatne atrodas 20-30 cm no zemes virsmas.

59.zīmējums. *Pozīcija Kaujas karoga stāvoklis uz pleca gājienā*

262. Gājienā ar kaujas karogu ar trieciensauteni bruņots asistents trieciensauteni tur rokās, papildus aptverot to ar kreiso roku aiz pastobres un uzstobres, labo roku aiz laides un stobra kārbas savienojuma vietas.

Piebilde. Ar zobenu bruņots asistents zobenu vēzē ar labo roku no ķermeņa līnijas, līdz veido paralēlu līniju ar zemes virsmu, kreisā roka piespiesta pie ķermeņa.

60. zīmējums. Asistenta vēziens ar zobenu kustībā

263. Vienībai esot izvērstā ierindā, karoga grupa nostājas vienības labā flanga galā.

12.2. Kaujas karoga un citu karogu iznešanas un aiznešanas kārtība

264. Karoga grupa iet uz kaujas karoga atrašanās vietu rindā. Priekšā 3 (trīs) soļu atstatumā iet vienības virsseržants, aiz viņa – karognesējs(-i) un asistenti.

265. Ieradusies kaujas karoga atrašanās vietā, karoga grupa nostājas izvērstā ierindā tā, lai ierindas vidus būtu pretī izejai no telpas (atrašanās vietas).

Vienības virsseržants saņem karogu no personas, kas atbildīga par kaujas karoga uzglabāšanu. Pārbaudot kaujas karoga stāvokli, viņš nodod to

karognesējam un komandē: “Karoga grupa, aiz manis, soļos – MARŠ!”

Pēc šīs komandas karognesējs(-i) un asistenti seko aiz vienības virsseržanta.

Piebilde. Karoga grupa nevienu nesveicina un gar vienības ierindas fronti pārvietojas *Ierindas solī*.

266. Gājienu ar kaujas karogu uzsāk pēc vienības virsseržanta komandas: “Karoga grupa, soļos – MARŠ!”

267. Kad karoga grupa ar kaujas karogu nonāk 40-50 soļu attālumā no vienības ierindas, vienības komandieris komandē: “Brigāde (bataljons), MIERĀ! Karogu no kreisās godam – SVEIKT!”

Pēc izpildkomandas apakšvienību komandieri, sākot ar vadu un augstāk, pieliek labo roku pie galvassegas. Visi pagriež galvu uz kaujas karoga pusi un pavada to ar skatienu, griežot galvu kaujas karoga kustības virzienā; orķestris spēlē maršu. Ieročus ņem stāvoklī *Godam sveikt*.

Karoga grupa pēc vienības virsseržanta komandas nostājas brigādes (bataljona) ierindas kreisā flanga galā. Karoga grupa pēc vienības virsseržanta komandas turpina iet gar ierindas fronti uz labā flanga galu. Aizgājis līdz ierindas labā flanga galam, vienības virsseržants nostāda karoga grupu ierindā un dod komandu: “Uz vietas STĀT! Apkārt griez – TIES!”

Kad karoga grupa ir nostājusies savā vietā, orķestris pārtrauc spēlēt maršu un vienības komandieris komandē “BRĪVI!”, bet, ja trieciensautenes ir stāvoklī *Godam sveikt*, pirms tam komandē: “Brigāde (bataljons), ieročus pie kājas – ŅEMT!”

268. Kaujas karoga aiznešanai vienības komandieris komandē: “Brigāde (bataljons), MIERĀ! Valsts karogu (Kaujas karogu) godam – SVEIKT!”

Pēc šīs komandas karoga grupas komandieris iziet 3 (trīs) soļu atstatumā priekšā karoga grupai un komandē: “Karoga grupa, aiz manis, soļos – MARŠ!”

Vienības ierindā esošie izpilda komandas, kā norādīts 234. punktā. Orķestris spēlē maršu. Vienības virsseržants ved karoga grupu gar vienības ierindas fronti *Ierindas solī*.

Kad karoga grupa attālinājusies no vienības ierindas 40-50 soļu attālumā, karoga grupa pāriet *Gājiena solī* un dodas uz karoga glabāšanas vietu, orķestris pārtrauc spēlēt maršu.

269. Pienācis pie kaujas karoga glabāšanas vietas, vienības virsseržants nostāda karoga grupu, pieņem karogu no karognesēja un nodod to atbildīgajai personai par karoga uzglabāšanu.

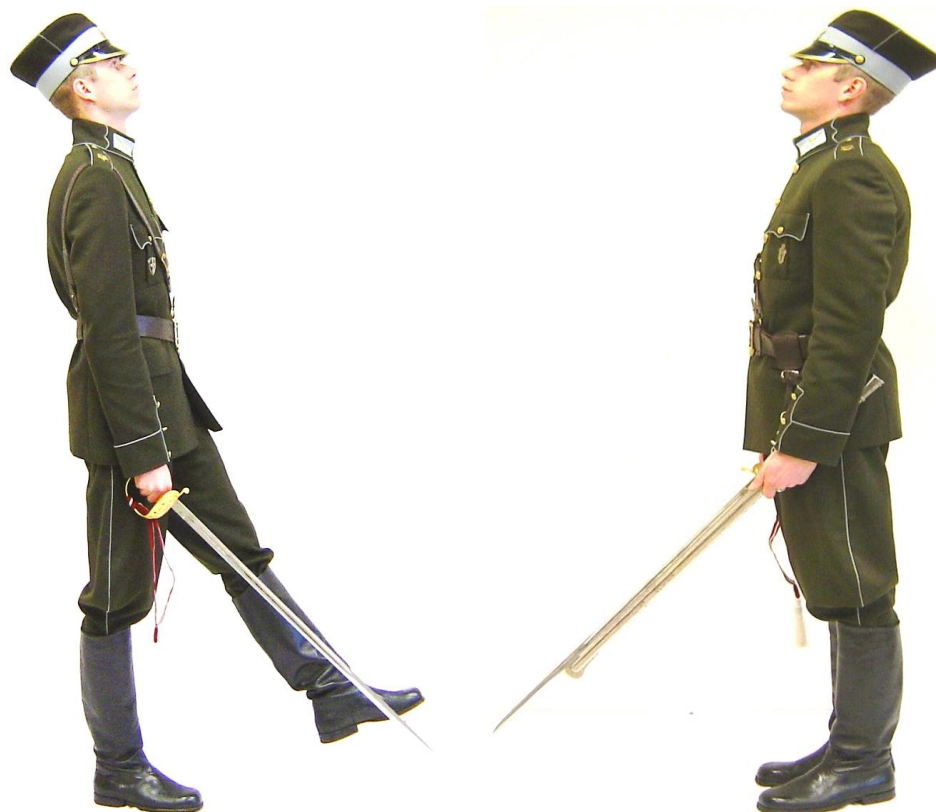
XII. Stāja ar zobenu un zobena paņēmieni

270. Pamatstājā zobenu tur stāvus ķermeņa kreisajā pusē, asmens vērsts uz zemes virsmu, saņemot to kreisajā rokā (roktura lociņš uz priekšu).

61. zīmējums. Pozīcija *Pamatstāja ar zobenu*

271. Kustībā ierindā zobenu nes brīvi nolaistā labajā rokā, slīpi gar ķermeni ar asmeni uz priekšu un uz leju (apmēram plaukstu platumā no zemes virsmas). Maksts kreisajā rokā slīpi gar ķermeni, uz priekšu un uz leju (apmēram plaukstu platumā no zemes virsmas).

62. zīmējums. Zobena stāvoklis kustībā ierindā

Piebilde. Ārpus ierindas zobenu nes stāvus ķermeņa kreisajā pusē, saņemot to kreisajā rokā starp apskavām tā, lai asmens nepieskartos zemes virsmai un netraucētu kustību (sk. 63. zīmējumu).

63. zīmējums. Pozīcija *Zobena stāvoklis ārpus ierindas*

272. Ierindā zobenu izvelk no maksts šādos gadījumos:

272.1. sveicināšanai pēc komandas: “ ... , līdzināties – MIERĀ!”;

272.2. ejot parādes maršā, pēc komandas, kas noteic karavīru ieroču stāvokli parādes maršam;

272.3. karogu atnesot un aiznesot, pēc komandas, kas noteic ieroču stāvokli gājienam;

272.4. pēc komandas, kas noteic durkļu uzlikšanu.

273. Sveicināšanai zobenu izņem no maksts pēc komandas: “Rota, līdzināties – MIERĀ!” Kustība ir trijās taktīs:

273.1. pēc komandas „vienība” ar kreiso roku zobenu nedaudz paliec uz priekšu, tai pašā laikā ar labās rokas plaukstu aptver zobena spalvu un izvelk zobenu plauksta platumā no maksts;

273.2. pēc komandas „Līdzināties” izvelk zobenu ar labo roku no maksts un, pagriežot ar asmens galu uz augšu, to paceļ paralēli ķermenim, asmens zobiem atrodies kreisajā pusē;

273.3. pēc izpildkomandas nolaiž zobenu tā, lai labās rokas plauksta atrastos pret zodu apmēram plauksta platumā no tā, bet asmens būtu plakaniski un stāvus, tai pašā laikā īkšķi izstiepj gar spalvu uz augšu.

Piebilde. Maksti tur slīpi brīvi nolaistā kreisajā rokā, satvertu starp apskavām, ar īkšķi no labās puses, bet rādītāju un vidējo pirkstu – no kreisās un priekšpuses, pārējos pirkstus turot aiz maksts.

64. zīmējums. Pozīcija *Sveicināšana ar zobenu*

274. Sveicināšanai parādes maršā virsnieki zobenu tur atbilstoši stāvoklim, attēlotajam 65.zīmējumā.

Piebilde. Pēc komandas: „ ... pa labi (kreisi) – SKATĪT!” virsnieks ar trešo soli pagriež galvu ar komandu norādītajā virzienā.

65. zīmējums. *Sveicināšana kustībā, pa labi (kreisi) skatot*

275. Sagaidot priekšnieku (sveicināmo personu), karavīrs pēc komandas: „No labās (kreisās, uz vidu) godam – SVEIKT!”, pagriež galvu uz priekšnieka (sveicināmās personas) pusi.

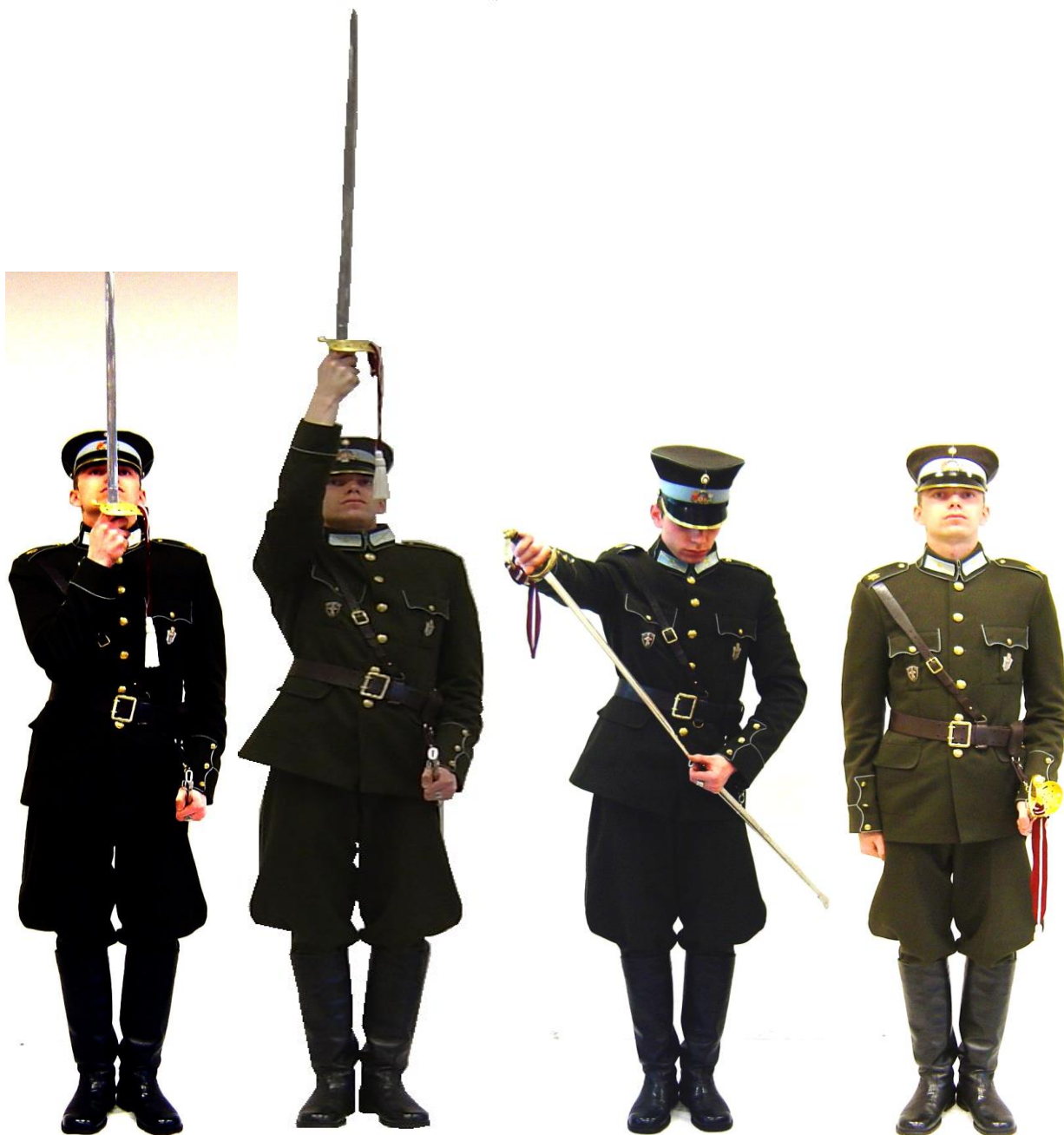
66. zīmējums. *No labās (kreisās, uz vidu) godam – SVEIKT!*

276. Izvilкта zobena ielikšana makstī ir kustība trijās taktīs. Pēc komandas “Pie kājas – ŅEMT!”:

276.1. ar labo roku paceļ zobenu ar asmens galu uz augšu un nostāda tā, lai spala gals būtu nedaudz augstāk par galvu, pēc tam asmens galu vērš uz zemi pret maksti, tai pašā laikā ar kreiso roku pastumj maksti nedaudz uz priekšu, lai varētu tajā brīvi ielikt asmeni;

276.2. ieliek zobenu makstī;

276.3. nolaiž abas rokas gar sāniem.

67. zīmējums. Pozīcija Zobena ielikšana makstī

277. Pēc komandas “Galvassegu – NOŅEMT!” karavīri, kas atrodas ierindā ar zobeniem, izpilda šādas darbības: ar labo roku noņem galvassegu un pārliet to kreisajā rokā.

278. Pēc komandas “Galvassegu – UZLIKT!” uzliek galvassegu galvā tā, kā ērtāk, un nostājas *Pamatstājā*.

XIV. Pārejas noteikumi

279. Ar šo Noteikumu spēkā stāšanos spēku zaudē „Latvijas Republikas Aizsardzības spēku Ierindas reglaments” (apstiprināts un ieviests ar Latvijas Republikas aizsardzības ministra 1992.gada pavēli Nr.199).

Ministre
Mūrniece

L.

Ierindas laukuma aprīkošanas minimālās prasības

1. **Ierindas laukums** nodrošina šādu darbību izpildi:
 - 1.1. personālsastāva individuālās un kolektīvās ierindas mācības norisi;
 - 1.2. personālsastāva sagatavošanos militārajām ceremonijām un to izpildi;
 - 1.3. personālsastāva atsevišķu pasākumu (piem., rīta rosmes, sporta sacensību u.tml.) elementu veikšanu;
 - 1.4. visu veidu militāro formējumu (personālsastāva) izvietošanu ierindā (arī ierindas skatēm, diennakts norīkojuma (sardzes) izvadei u.tml.).
2. Ierindas laukuma izvietošanu un aprīkošanu paredz vienības un militārās izglītības iestādes izvietošanas plānā (shēmā).
3. Lai nodrošinātu personālsastāva individuālās ierindas mācības sekmīgu norisi, ierindas laukumu sadala **ierindas sektoros**. Šādi sektori ļauj kvalitatīvāk mācīt atsevišķus elementus darbībai ierindā (piem., kustība *Ierindas solī*, pagriezieni uz vietas un kustībā u. tml.).

Ierindas sektora izmērs ir 8x16 m, un tas aprēķināts pēc nosacījuma, ka ierindas mācību izpilda nodaļas sastāvā.
4. Bez ierindas sektoriem ierindas laukumā paredz joslu vienību (apakšvienību) gājienam parādes maršā.
5. Ierindas labā flanga galu apzīmējošo gājiena līniju izvieto 5-8 m no tribīnes, 1 (viena) soļa attālumā no šīs līnijas atzīmē vietas līnijniekiem ar 10-15 m (15-20 soļu) atstarpi.
6. Ierindas laukumā ar asfalta pārklājumu visas līnijas krāso baltā krāsā. Ja ierindas laukums ir ar smilšu un šķembu pārklājumu, tad visas līnijas apzīmē ar šķaidīta kaļķa maisījumu vai izliek ar krāsainiem akmentiņiem.
7. Apkārt ierindas laukumam izvieto stendus, uz kuriem attēlo paraugus (zīmējumus) no šiem Noteikumiem, SZS un JS karavīru formas tērpu nolikumiem u.tml.

8. Miera laikā ierindas laukumu pietiekamā daudzumā aprīko ar apgaismes un skaņas sistēmām.

9. Gar ierindas laukumu uzstāda karogu mastus, palīgiecītes spoguļu uzstādīšanai, apavu tīrīšanas iekārtas, soliņus atpūtai nodarbību starpbrīžos, hidrantus ierindas laukuma aplaistīšanai (mazgāšanai) u.tml.

10. Līdzās ierindas laukumam ierīko vietas un īpašus sektorus, lai nodrošinātu vienību (apakšvienību) un personālsastāva nodarbības ar (uz) sauszemes transportlīdzekļiem un pārvietošanās kaujas laukā elementu treniņus. Šādus īpašus sektorus aprīko pēc atsevišķiem noteikumiem.

11. Galvenais ierindas laukuma pārklājuma materiāls ir asfalts. Ņemot vērā vienības izvietojuma hidrometeoroloģiskos un citus apstākļus, var izmantot citus pārklājuma materiālus (piem., saliekamās dzelzsbetona un betona plāksnes, smilšu-šķembu pārklājumu).

Ierīkojot ierindas laukumu, obligāti ierīko lietus ūdeņu novades sistēmu.

Ministre

L. Mūrniece

2. pielikums
Aizsardzības ministrijas
2006.gada 7.aprīļa
noteikumiem Nr.8-not

Grafiskie apzīmējumi

	Bataljona komandieris		Grupās komandieris
	Vienības komandieris		Kareivis
	Rotas komandieris		Individuālais (komandiera) karogs
	Stāba prieksnieks		Militārā formējuma (vienības) karognesejs
	Vada komandieris		Latvijas karoga karognesejs
	Bataljona virsserzants		Karoga sardze (karogneseja asistents)
	Augstākas vienības komandieris		Karogu grupa
	Orkestra vadītājs		Vienības karoga grupa
	Bundzinieks		Karoga vieta
	Rotas virsserzants		Salūta apaksvienība
	Vada serzants		Līnijnieks
	Stāba grupa		Ierindas kustības virziens
	Nodales komandieris		Jaunais kustības virziens
			Kapelāns

Ministre

L. Mūrniece

3. pielikums
Aizsardzības ministrijas
2006.gada 7.aprīļa
noteikumiem Nr.8-not

Atsevišķi ierindas un darbību ar ieročiem un karogiem paraugi

1. Darbības ar ieročiem, salutējot militāro ceremoniju laikā

1. Salutēšanu militārajās ceremonijās izpilda sešās taktīs. Izpildot darbības ar ieročiem, salutēšanas laikā katrai taktij ir sava priekškomanda un izpildkomanda.

2. Salūta apakšvienības darbības ir šādas:

2.1. nostājas salūta apakšvienības ierindā (sākuma stāvoklis).

Piebilde. Sākuma stāvoklis salūta apakšvienības karavīriem ir pamatstāja, ieroci tur labajā rokā aiz pistoles roktura. Ierocis paralēli ķermenim ar stobru uz augšu. Kreisā roka piespiesta pie sāna;

68. zīmējums. Salūta apakšvienības izvietoējums (sākuma stāvoklis)

2.2. uz „divi” pēc komandas „IEROCI!”, turot ieroci aiz pistoles roktura, to nolaiž saliektā elkonī uz priekšu, laidī iespiežot padusē. Vienlaikus ar kreiso roku atbrīvo pārlādēšanas rokturi, kreiso kāju izliekot pussoli uz priekšu;

69. zīmējums. Salūta apakšvienības stāvoklis pēc komandas „IEROCI!”

2.3. uz „trīs” pēc komandas „Pie – ... !” ar kreiso roku pārvelk pārlādēšanas rokturi un to nofiksē. Plaukstu pārliet pāri pārlādēšanas rokturim;

70. zīmējums. Salūta apakšvienības stāvoklis pēc komandas “Pie – ... !”

2.4. uz „četri” pēc izpildkomandas „LĀDĒT!” atbrīvo pārlādēšanas rokturi, viegli uzsitot pa to ar kreisās rokas plaukstu. Ar kreiso roku satver ieroci aiz pastobres;

71. zīmējums. Salūta apakšvienības stāvoklis pēc komandas “LĀDĒT!”

2.5. uz „pieci” pēc izpildkomandas „IEPLECOT!” ieņem šaušanas stāvokli stāvus. Ieroča stobrs nedaudz vērsts uz augšu. Vienlaikus noņem ieroci no drošinātāja;

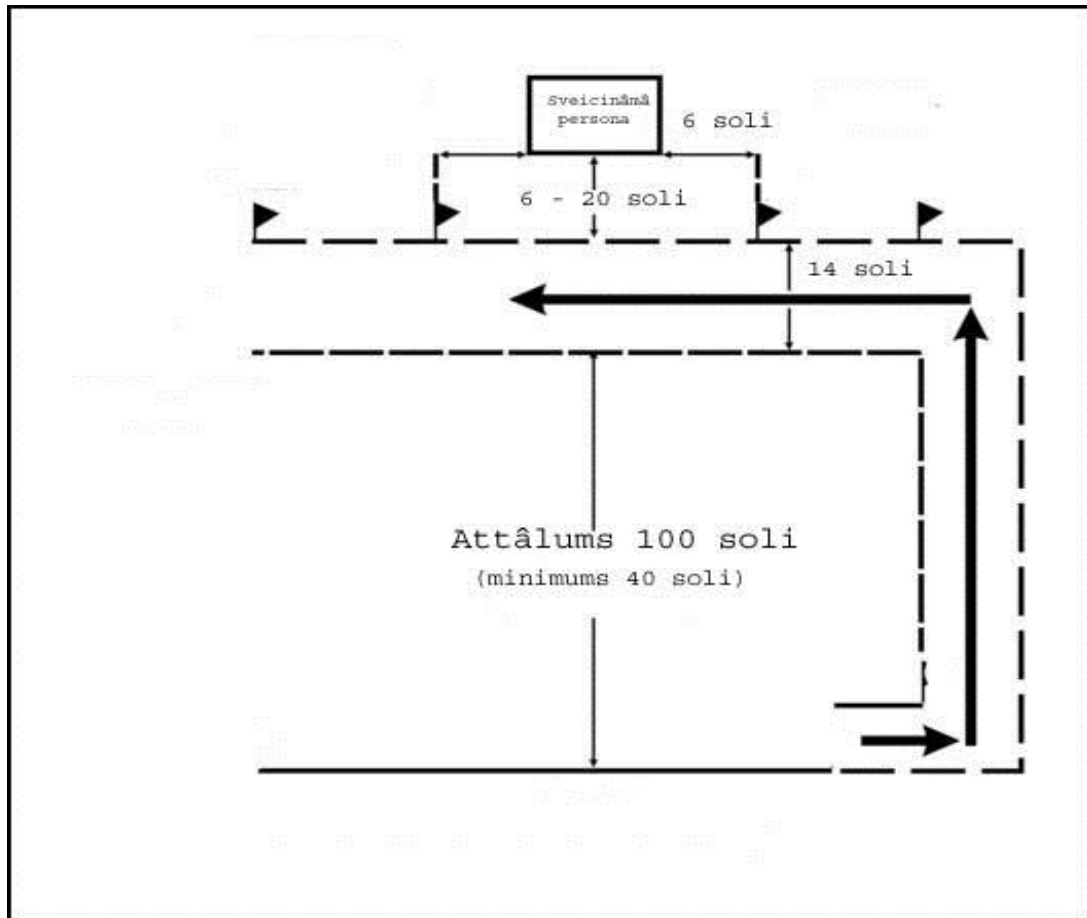
2.6. uz „seši” pēc izpildkomandas „UGUNI!” zalvē izdara šāvieni.

Piebilde. Pēc sestās takts, lai izdarītu nākamo šāviena zalvi, atkārtu darbības, sākot no otrās takts.

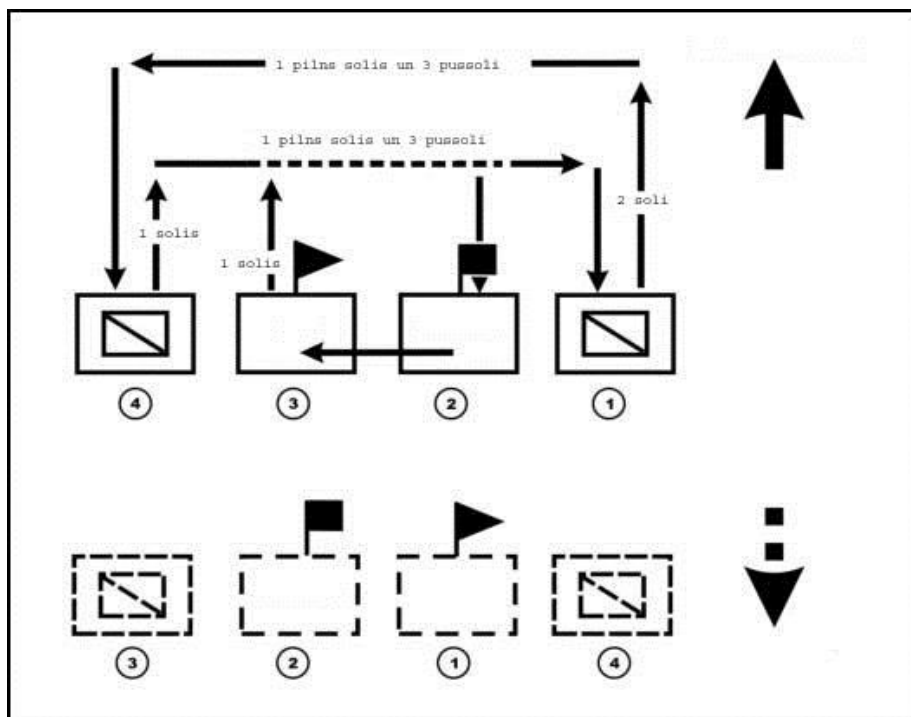

72. zīmējums. Salūta apakšvienības stāvoklis pēc komandas „IEPLECOT!” un „UGUNI!”

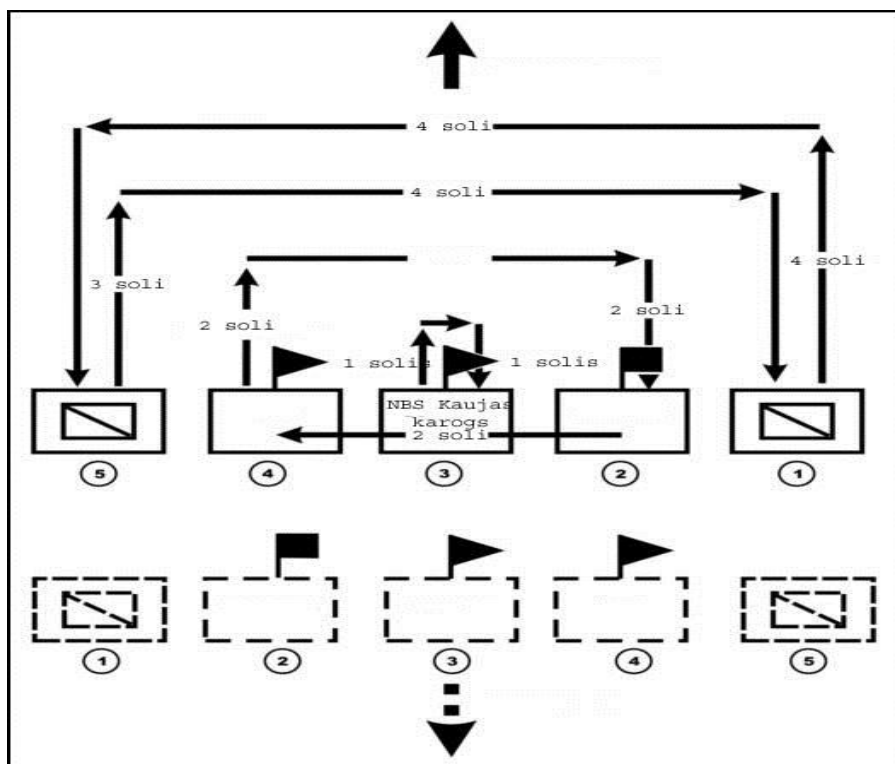
2. Atsevišķi ierindas darbību un darbību ar karogiem paraugi

73. zīmējums. Parādes marša gājiena shēma nodaļas sastāvā

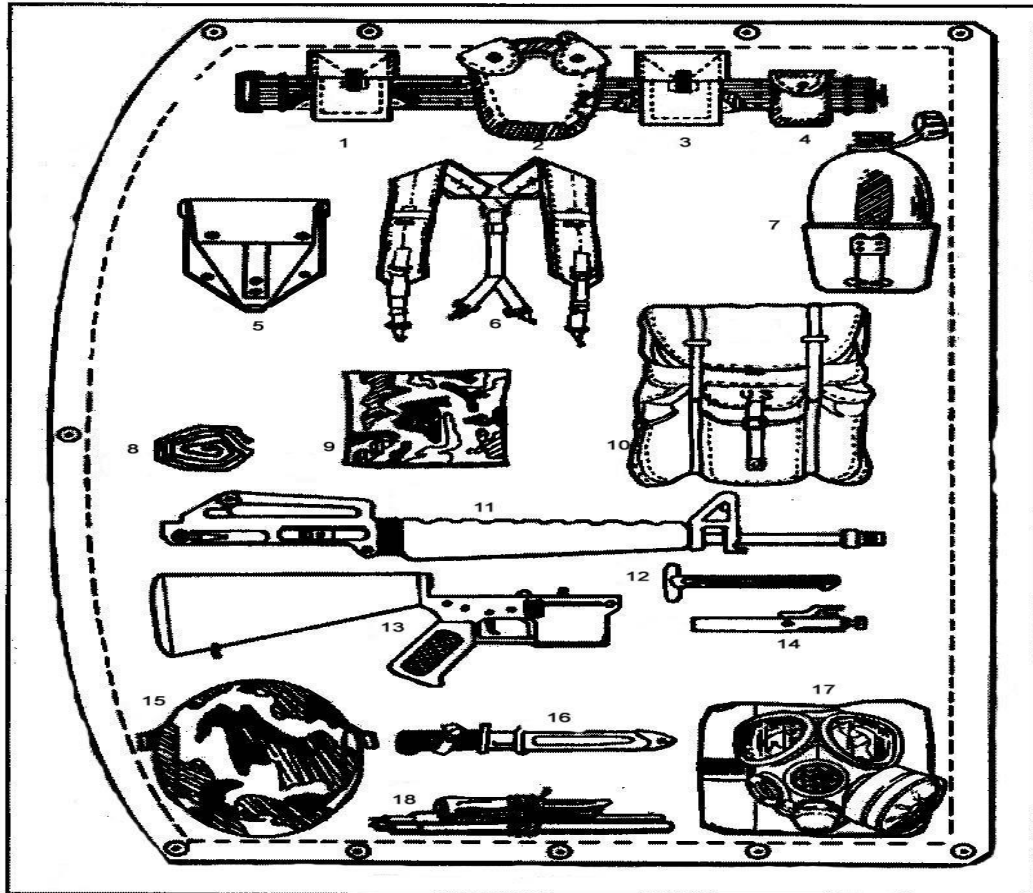

74. zīmējums. Karoga grupas pagriešanās par 180° (ar diviem karogiem)

75. zīmējums. Karoga grupas pagriešanās par 180° (ar trim karogiem)

3. Karavīra mugursomas standarta satura izvietojanas pārbaude

1. Pistoles soma	10. Mugursoma
2. Blaškes apvalks	11. Stobra kārba ar pastobri
3. Munīcijas patronsoma	12. Pārlādēšanas rokturis ar vadstieni
4. Mazā munīcijas patronsoma	13. Laide ar pistoļveida šaušanas mehānismu
5. Sapieru lāpstiņa ar apvalku	14. Aizslēgs
6. Uzkašes plecu josta	15. Ķivere
7. Blašķe	16. Durklis ar maksti
8. Siksna	17. Gāzmaska
9. Pončo	18. Telts atsaišu mietiņi, koka skaliņi un virve

76. zīmējums. Karavīra mugursomas satura izvietojanas pārbaudei paraugshēma

Ministre

L. Mūrniece

4. pielikums
 Aizsardzības ministrijas
 2006.gada 7.aprīļa
 noteikumiem Nr.8-not

Ierindas vadīšanas signālu tabula

Nr. p. k.	Signāls		Signālu došanas līdzekļu izmantošana	
	Latviešu valodā	Angļu valodā	ar roku (dienā)	ar lukturi (naktī)
1	2	3	4	5
1.	Uzmanību! (Redzu, gatavs!)	ATTENTION!	Pacelt labo roku uz augšu un turēt, līdz signālu atkārti izpildītājs	Baltas gaismas mirgojošu punktu sērija, ieslēdzot un izslēdzot lukturi
2.	Soļos marš! Uz priekšu!	ADVANCE!	Pacelt labo roku uz augšu un nolaist to plecu augstumā vēlamā virzienā	Ar zaļās krāsas gaismu iezīmēt vertikālu līniju
3.	Skriešus marš!	DOUBLE!	Vairākkārt atkārtojot pacelt labo roku uz augšu un nolaist to plecu augstumā vēlamā virzienā	Ar zaļās krāsas gaismu vairākkārt paātrinātā tempā iezīmēt vertikālu līniju
4.	Virzīties lēnāk!	SLOW DOWN!	Roka sāniski izstiepta, plauksta uz leju, lēna kustība uz augšu un sāniem apmēram 45° leņķī, plauksta locītava brīva	Baltas gaismas lukturi uz sāniem izstieptā labajā rokā vērēt uz augšu un sāniem apmēram 45° leņķī
5.	Palielināt atstatumu!	SPACE OUT!	Labo roku pacelt vertikāli, kreiso izstieptu horizontāli pleca augstumā nolaist uz sāniem un pacelt, atkārtojot šo kustību vairākas reizes	Zaļās gaismas lukturi pacelt pleca augstumā un nolaist uz sāniem, atkārtojot šo kustību vairākas reizes
6.	Samazināt atstatumu!	MOVE UP!	Kreiso roku pacelt vertikāli, labo, izstieptu horizontāli pleca augstumā, nolaist uz leju un pacelt, atkārtojot šo kustību vairākas reizes	Baltas gaismas lukturi pacelt pleca augstumā un nolaist uz leju, atkārtojot šo kustību vairākas reizes

1	2	3	4	5
7.	Kolonnā marš!	SINGLE FILE!	Labo roku celt uz augšu un nolaist tā, lai augšdelms būtu labā pleca augstumā uz sāniem un veidotu ar apakšdelmu taisnu leņķi (atkārtot līdz atbildes saņemšanai)	Zaļas gaismas lukturi pacelt virs galvas, paturēt nekustīgi un nolaist pleca augstumā vertikāli, kustību vairākkārt atkārtot
8.	Stāt!	HALT/REST!	Kreiso roku pacelt uz augšu un strauji nolaist sev priekšā, vairākkārt atkārtot	Sarkanās gaismas lukturi pacelt uz augšu un strauji nolaist uz leju
9.	Gulties!	LIE DOWN!	Vairākkārt atkārtot, ātrā tempā kreiso roku pacelt uz augšu un strauji nolaist sev priekšā	Vairākkārt atkārtot, ātrā tempā sarkanās gaismas lukturi pacelt uz augšu un strauji nolaist uz leju
10.	Virziena maiņa	CHANGE DIRECTION	Labo roku pacelt pleca augstumā vajadzīgajā virzienā, piespiest pie pleca un iztaisnot	Zaļas gaismas lukturi piespiest pie pleca un iztaisnot roku
11.	Apiet pa labi (pa kreisi)!	RIGHT/LEFT FLANKING!	Labo (kreiso) roku pacelt sānis plecu augstumā, pievilkt pie pleca un vairākkārt izgrūst uz labo (kreiso) pusi	Labo (kreiso) roku ar sarkanās gaismas lukturi pacelt sānis plecu augstumā, pievilkt pie pleca un vairākkārt izgrūst uz labo (kreiso) pusi
12.	Beigt! Pārtraukt!	STOP!	Uz augšu paceltu labo roku vēzēt uz abām pusēm	Uz augšu paceltā labajā rokā vēzēt uz abām pusēm sarkanās gaismas lukturi
13.	Pulcēties komandieriem (priekšniekiem)	CLOSE/ JOIN ME	Ar virs galvas paceltu kreiso roku veikt apļveida kustības	Ar kreisajā rokā virs galvas paceltu baltas gaismas lukturi veikt apļveida kustības
14.	Visi apkārt!	ALL ROUND!	Kreiso roku pacelt sānis plecu augstumā un iztaisnot, ar labo roku, paceltu uz augšu, virs galvas veikt apļveida kustības	Ar zaļās gaismas lukturi veikt sev priekšā apļveida kustības

1	2	3	4	5
15.	Šķērslis (avārija, piespiedu apstāšanās)	OBSTACLES/ CROSSING	Labo roku pacelt sānis pleca augstumā, kreiso roku pacelt uz augšu un vēzēt uz abām pusēm	Plecu augstumā vēzēt sev priekšā uz abām pusēm sarkanās gaismas lukturi
16.	Vadu kolonnu līnijā!	PLATOON TWO UP!	Pacelt uz augšu abas rokas un krusteniski vēzēt virs galvas	Vēzēt virs galvas uz abām pusēm zaļās gaismas lukturi, veidojot pusapli
17.	Rotu kolonnu līnijā!	COMPANY TWO UP!	Pacelt abas rokas uz augšu, salikt krusteniski virs galvas un turēt līdz rīkojuma izpildei	Zaļās gaismas lukturi pacelt virs galvas un turēt nekustīgi
18.	Pie mašīnām!	DISMOUNT!	Pacelt uz augšu abas rokas un turēt līdz rīkojuma izpildei	Vēzēt horizontāli sev priekšā krūšu augstumā baltas gaismas lukturi
19.	Pa vietām!	MOUNT!	Pacelt uz augšu abas rokas un strauji nolaist gar sāniem	Baltas gaismas lukturi pacelt virs galvas un vertikāli nolaist uz leju, atkārtot vairākas reizes
20.	Mašīnu līnijā! Kēdē! (kājnieki)	LINE!	Izplest abas rokas sānis plecu augstumā un turēt līdz signāla pieņemšanai	Vēzēt horizontāli sev priekšā plecu augstumā zaļās gaismas lukturi
21.	Iedarbināt dzinēju(-s)!	START UP!	Ar labo roku sev priekšā veikt apļveida kustības	Vēzēt sev priekšā uz leju nolaistā rokā sarkanās gaismas lukturi
22.	Izslēgt dzinēju(-s)!	SWITCH OFF!	Vēzēt krusteniski uz leju nolaistas abas rokas	Vēzēt sev priekšā uz leju nolaistā rokā sarkanās gaismas lukturi

Piebilde. Komandieris, ar signāliem vadot atsevišķu sauszemes transportlīdzekli, stāv no tā vismaz 5m atstatumā.

Ministre

L. Mūrniece